

Poglavlje 1.1

Područje i primjena

1.1.1 Struktura

RID se raščlanjuje na sedam dijelova; svaki dio je podijeljen u poglavlja, a svako poglavlje na odjeljke i pododjeljke (vidi sadržaj).

U sklopu svakoga dijela broj dijela uključen je u brojeve poglavlja, odjeljka i pododjeljka, na primjer dio 4, poglavlje 2, odjeljak 1 označen je brojevima „4.2.1“.

1.1.2 Područje primjene

1.1.2.1 U svrhu RID, u članku 1 dodatka C navedeno je sljedeće:

- (a) opasne tvari čiji je prijevoz željeznicom isključen;
- (b) opasne tvari za koje je dozvoljen međunarodni prijevoz i uvjeti (uključujući izuzeća), posebno u pogledu:
 - klasifikacija tvari, klasifikacijske kriterije i odgovarajuće postupke ispitivanja;
 - uporabe ambalaže (uključujući mješovito pakovanje);
 - uporabe cisterni (uključujući punjenje);
 - postupka predaje opasne tvari na prijevoz (uključujući označavanje, obilježavanje pakovanja listicama opasnosti i označavanje prijevoznoga sredstva, kao i dokumentaciju i potrebne podatke);
 - odredbe u svezi izradbe, ispitivanja i odobravanja ambalaže i cisterni;
 - uporabe prijevoznoga sredstva (uključujući utovar, istovar i mješoviti utovar).

Za prijevoz u smislu RID, uz dodatak C, vrijede odgovarajuće odredbe drugih dodataka COTIF, posebice odredbe dodatka B za prijevoz izvršen na temelju ugovora o prijevozu.

1.1.2.2 Za prijevoz opasnih tvari u vlakovima, osim teretnih vlakova u skladu sa člankom 5. 1a) Priloga C, primjenjuju se odredbe poglavlja 7.6 i 7.7.

1.1.2.3 Za prijevoz opasnih tvari kao ručne prtljage ili registrirane prtljage u ili na vozila u skladu sa člankom 5. 1b) Priloga C, primjenjuju se samo odredbe 1.1.3.8.

1.1.2.4 (Brisano)

1.1.3 Izuzeća

1.1.3.1 Izuzeća vezana uz vrstu prijevoza

Odredbe utvrđene u RID ne odnose se na:

- (a) prijevoz opasnih tvari koji obavljaju pojedinci kad je navedena tvar pakirana za maloprodaju i namijenjena osobnoj ili domaćoj uporabi, ili za razonodu i športske aktivnosti, pod uvjetom da su poduzete mjere da se spriječi moguće curenje sadržaja u uobičajenim uvjetima prijevoza. Kada je predmetna roba zapaljiva tekućina koja se prevozi u punjivim spremnicima koje je napunila privatna osoba ili su napunjeni za privatnu osobu, ukupna količina ne smije premašivati 60 litara po spremniku;
- (b) prijevoz strojeva ili opreme koja nije navedena u RID i u čijoj su unutrašnjosti ili radnoj opremi sastavni dio i opasne tvari, pod uvjetom da su poduzete sve mjere da se spriječi moguće curenje sadržaja u uobičajenim uvjetima prijevoza;
- (c) prijevoz koji obavljaju poduzeća kao pomoćnu djelatnost, kao što su isporuke ili povrat s gradilišta visoko ili niskogradnje ili u svezi geodetskoga mjerenja, popravaka ili održavanja, u količinama koja nisu iznad 450 litara u jednom pakovanju, uključujući posredne kontejnere za rasuti teret i velike omote, i ne prelaze najveće dozvoljene količine navedene u 1.1.3.6. kao i uz da su poduzete mjere da se spriječi curenje sadržaja u uobičajenim uvjetima prijevoza. Izuzeća se ne odnose na Klasu 7.

Prijevozi koje obavljaju poduzeća za vlastitu opskrbu ili vanjsku ili unutarnju distribuciju, nisu u okviru ovog izuzeća;

- (d) prijevoz koji obavljaju tijela nadležna za hitne intervencije, ili prijevoz koji je pod njihovim nadzorom, posebice ako je takav prijevoz nužan s obzirom na hitnu intervenciju, a naročito prijevoz koji uključuje sakupljanje opasnih tvari uključenih u nesreću ili nezgodu i njihovo premještanje na najbližu sigurnu lokaciju;
- (e) hitan prijevoz namijenjen spašavanju ljudskih života ili zaštiti okoliša, pod uvjetom da su poduzete sve sigurnosne mjere i da je prijevoz potpuno siguran;
- (f) prijevoz neočišćenih praznih statički tovarnih posuda i cisterni koje su sadržavale plinove Klase 2, skupina A, O ili F, tvari Klase 3 ili Klase 9 koje pripadaju pakirnoj skupini II ili III ili pesticide Klase 6.1 koji pripadaju pakirnoj skupini II ili III, u sljedećim uvjetima:
 - kada su svi ventili sa izuzetkom sigurnosnog tlačnog ventila (kada je postavljen) hermetički zatvoreni;
 - kada su poduzete mjera za prevenciju protiv svake propusnosti sadržaja u normalnim uvjetima prijevoza; i
 - kada je teret učvršćen u okvirima ili drugoj napravi ili na vagonu ili kontejneru tako da ne može doći do gubitka ili pomicanja tijekom normalnog prijevoza.

Ovo izuzeće ne odnosi se na statički tovarne posude i cisterne koje su sadržavale desenzibilizirajuće eksplozive ili tvari čiji je prijevoz zabranjen RID.

NAPOMENA: Za radioaktivni materijal, vidi i 1.7.1.4.

1.1.3.2 Izuzeća koja se odnose na prijevoz plinova

Odredbе utvrđene u RID ne odnose se na prijevoz:

- (a) plinova koji se nalaze u spremnicima goriva ili cilindrima željezničkih vozila koji obavljaju djelatnosti prijevoza, a koji su namijenjeni za pogon ili za rad bilo koje opreme koja se koristi ili je namijenjena da se koristi tijekom prijevoza (npr. rashladne oprema);

NAPOMENA: Kontejner opremljen opremom koja se koristi tijekom prijevoza, učvršćen na željezničkom vozilu, smatra se bitnim dijelom željezničkog vozila i na njega se odnose sva izuzeća koja se odnose na gorivo nužno za funkcioniranje opreme.

- (b) (Brisano)
- (c) plinovi iz skupina A i O (prema 2.2.2.1), ako pritisak plina u spremniku ili rezervoaru pri temperaturi od 20°C ne premašuje 200 kPa (2 bara) te ako plin nije ukapljeni ili ohlađeni ukapljeni plin; obuhvaćene su sve vrste posuda ili cisterni, kao i npr. dijelovi strojeva ili uređaja;

NAPOMENA: Ovo izuzeće ne primjenjuje se na svjetiljke. Za svjetiljke vidi 1.1.3.10.

- (d) plinova sadržanih u opremi vagona (npr. vatrogasni aparati), uključujući rezervne dijelove (npr. sredstvo za pumpanje guma); ova izuzeća primjenjiva su i na sredstva za pumpanje guma ako se prevoze kao teret;
- (e) plinovi koji se nalaze u posebnoj opremi vagona ili vozilima koja se prevoze kao teret, a koji su potrebni za rad te posebne opreme tijekom prijevoza (rashladnih sustava, akvarija, grijača itd.), kao i rezervnih posuda za spremanje takve opreme ili neočišćenih praznih zamjenskih posuda za spremanje, koji se prevoze u istom vagonu ili vozilu;
- (f) plinovi u prehrambenim proizvodima (osim UN 1950), uključujući gazirana pića;
- (g) plinovi u loptama namijenjenima za primjenu u sportu; i
- (h) (Brisano)

1.1.3.3 Izuzeća koja se odnose na prijevoz tekućih goriva

Zahtjevi Propisa RID ne primjenjuju se na prijevoz:

- (a) Gorivo koje se nalazi u željezničkim vozilima koja obavljaju djelatnosti prijevoza, a koje je namijenjeno za pogon ili za rad bilo koje opreme koja se koristi ili je namijenjena da se koristi tijekom prijevoza (npr. rashladna oprema).

NAPOMENA: Kontejner opremljen opremom koja se koristi tijekom prijevoza, učvršćen na željezničkom vozilu, smatra se bitnim dijelom željezničkog vozila i na njega se odnose sva izuzeća koja se odnose na gorivo nužno za funkcioniranje opreme.

(b) (Brisano)

(c) (Brisano)

1.1.3.4 Izuzeća u svezi posebnih propisa ili opasnih tvari pakiranih u ograničenim ili izuzetim količinama

NAPOMENA: Za radioaktivne materijale vidi i 1.7.1.4.

1.1.3.4.1 Za prijevoz određenih opasnih tvari ne vrijede zahtjevi RID djelomice ili u cjelini temeljem posebnih odredbi iz poglavlja 3.3. Izuzeće se primjenjuje kad je posebna odredba navedena u stupcu (6) tablice A poglavlja 3.2 za opasnu tvar na koju se to odnosi.

1.1.3.4.2 Izuzeća se odnose na određene opasne tvari ako su ispunjeni uvjeti iz poglavlja 3.4.

1.1.3.4.3 Određeni opasan teret može biti podložan izuzeću pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz Poglavlja 3.5.

1.1.3.5 Izuzeća koja se odnose na prazna neočišćena pakiranja

Prazne neočišćene ambalaže (uključujući IBC i velike ambalaže), koja je sadržavala tvari Klasa 2, 3, 4.1, 5.1, 6.1, 8 i 9, nisu predmetom odredbi RID ako su poduzete odgovarajuće mjere da se ukloni svaka moguća opasnost. Opasnosti se smatraju uklonjenim ako se poduzmu odgovarajuće mjere da se uklone sve opasnosti Klasa 1 do 9.

1.1.3.6 Najveće dopuštene ukupne količine po vagonu ili velikom kontejneru

1.1.3.6.1 (Rezervirano)

1.1.3.6.2 (Rezervirano)

1.1.3.6.3 Ako se u skladu sa 1.1.3.1.(c), transportiraju opasne tvari iste transportne kategorije u istom vagonu i velikom kontejneru, vrijedi najveća dopuštena količina navedena u stupcu 3 donje tabele:

Prijevozna kategorija	Tvari ili predmeti Pakirna skupina ili klasifikacijska oznaka/skupina ili UN broj	Najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru
0	klasa 1: 1.1A/1.1L/1.2L/1.3L i UN br. 0190 klasa 3: UN br. 3343 klasa 4.2: tvari pakirne skupine I klasa 4.3: UN br. 1183, 1242, 1295, 1340, 1390, 1403, 1928, 2813, 2965, 2968, 2988, 3129, 3130, 3131, 3134, 3148, 3396, 3398 i 3399 klasa 5.1 UN br. 2426 klasa 6.1: UN br. 1051, 1613, 1614 i 3294 klasa 6.2: UN br. 2814 i 2900 klasa 7: UN br. 2912 do 2919, 2977, 2978 i 3321 do 3333 klasa 8: UN br. 2215 (MALEIC ANHYDRIDE, MOLTEN) klasa 9: UN br. 2315, 3151, 3152 i 3432 i proizvodi u kojima su tvari ili smjese i prazna neočišćena ambalaža, osim ovih klasificiranih kao UN br. 2908, u kojima su (ili su bile) tvari razvrstane u ovu prijevoznu kategoriju.	0

Prijevozna kategorija	Tvari ili predmeti Pakirna skupina ili klasifikacijska oznaka/skupina ili UN broj	Najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru
1	<p>Tvari i predmeti pakirne skupine I, a nisu razvrstane u prijevoznju kategoriju 0</p> <p>i tvari i predmeti sljedećih klasa:</p> <p>klasa 1: 1.1B do 1.1 J^(a), 1.2 B do 1.2 J, 1.3 C, 1.3 G, 1.3 H, 1.3 J, 1.5 D^(a)</p> <p>klasa 2: skupine T, TC^(a), TO, TF, TOC^(a) i TFC aerosoli: skupine C, CO, FC, T, TF, TC, TO, TFC i TOC kemijski spojevi pod tlakom: UN br. 3502, 3503, 3504 i 3505</p> <p>klasa 4.1: UN br. 3221 do 3224 klasa 5.2: UN br. 3101 do 3104</p>	20
2	<p>Tvari pakirne skupine II, a nisu razvrstane u prijevozne kategorije 0, 1 ili 4</p> <p>i tvari i proizvodi sljedećih klasa:</p> <p>klasa 1: 1.4B do 1.4G i 1.6N</p> <p>klasa 2: skupina F aerosoli: skupina F kemijski spojevi pod tlakom: UN br. 3501</p> <p>klasa 4.1: UN br. 3225 do 3230, 3531 i 3532 klasa 4.3: UN br. 3292 klasa 5.1: UN br. 3356 klasa 5.2: UN br. 3105 do 3110 klasa 6.1: UN brojevi 1700, 2016 i 2017 i tvari koje pripadaju pakirne skupine III klasa 9: UN br. 3090, 03091, 3245, 3480 i 3481</p>	333
3	<p>Tvari pakirne skupine III, a nisu razvrstane u prijevozne kategorije 0, 2 ili 4</p> <p>i tvari i predmeti sljedećih klasa:</p> <p>klasa 2: skupine A i O aerosoli: skupina A i O kemijski spojevi pod tlakom: UN br. 3500</p> <p>klasa 3: UN br. 3473 klasa 4.3: UN br. 3476 klasa 8: UN br. 2794, 2795, 2800 i 3028, 3477 i 3506 klasa 9: UN br. 2990 i 3072</p>	1000
4	<p>klasa 1: 1.4S klasa 4.1: UN br. 1331, 1345, 1944, 1945, 2254 i 2623 klasa 4.2: UN br. 1361 i 1362 pakirna skupina III klasa 7: UN br. 2908 to 2911 klasa 9: UN br. 3268, 3499, 3508 i 3509</p> <p>i prazna neočišćena ambalaža u kojoj su bile opasne tvari, osim razvrstanih u prijevoznju kategoriju 0</p>	neograničeno

^(a) Za UN br. 0081, 0082, 0084, 0241, 0331, 0332, 0482, 1005 i 1017 najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru smije biti 50 kilograma

U prethodnoj tablici "najveća ukupna količina po vagonu ili velikom kontejneru ", znači za:

- za proizvode, bruto mase izražene u kilogramima (za proizvode Klase 1, neto mase izražene u kilogramima eksplozivne tvari; za opasnu robu u strojevima i opremi navedenu u Propisu o međunarodnom željezničkom prijevozu opasnih tvari (RID), ukupna količina opasnog tereta sadržanog u njima u kilogramima ili litrama, prema potrebi);
- krute tvari, ukapljene plinove, pothlađene ukapljene plinove i pod tlakom rastopljene plinove, neto masa u kilogramima;
- za tekućine, ukupna količina sadržanih opasnih tereta u litrama
- za stlačene plinove, adsorbirane plinove i kemikalije pod tlakom, kapacitet primanja vode posude za spremanje u litrama

1.1.3.6.4 Ako se opasne tvari različitih prijevoznih kategorija prevoze na istom vagonu ili velikom kontejneru, zbroj

- količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 1 pomnožene sa "50";
 - količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 1 navedenih u napomeni tablice u 1.1.3.6.3, pomnožene sa "20";
 - količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 2 pomnožene sa "3"; i
 - količine tvari i predmeta prijevozne kategorije 3;
- ne smije biti veći od "1 000".

1.1.3.6.5 Za opasne tvari izuzete prema 1.1.3.1 (a), (b) i (d) do (f), 1.1.3.2 do 1.1.3.5, 1.1.3.7, 1.1.3.8, 1.1.3.9 i 1.1.3.10 odredbe ovog pododjeljka se ne smiju uzimati u obzir.

1.1.3.7 Izuzeća povezana s prijevozom spremnika za električnu energiju i sustava proizvodnje

Odredbe navedene u RID-u ne primjenjuju se na spremnike za električnu energiju i sustave proizvodnje (npr. litijske baterije, električne kondenzatore, asimetrične kondenzatore, sustave za pohranu metal hidrida i gorivne članke):

- (a) ugrađene u željezničko vozilo, koje pokreću prijevozno sredstvo i koje su namijenjene pogonu prijevoznog sredstva ili pokretanju bilo kojeg njegovog dijela;
- (b) sadržane u opremi, a služe za pokretanje opreme koja se koristi ili se namjerava koristiti tijekom prijevoza (npr. prijenosno računalo)
- (c) (Brisano)

1.1.3.8 Primjena izuzeća u prijevozu opasnog tereta kao ručne prtljage, prtljage registrirane u ili na vozila

NAPOMENA 1: Daljnja ograničenja koja se tiču uvjeta prijevoza od strane prijevoznika na temelju privatnog prava nisu pod utjecajem sljedećih zahtjeva.

- 2:** Za željeznički prijevoz cestovnih vozila u mješovitim vlakovima (kombinirani prijevoz putnika i tereta) vidi Poglavlje 7.7.

Za prijevoz opasnog tereta kao ručne prtljage, prtljage registrirane u ili na vozila, primjenjivat će se izuzeća u skladu s 1.1.3.1, 1.1.3.2 (c) do (g), 1.1.3.3, 1.1.3.4, 1.1.3.5, 1.1.3.7 i 1.1.3.10.

1.1.3.9 Izuzeća vezana uz opasne tvari koje se koriste kao sredstvo za hlađenje ili kondicioniranje tijekom prijevoza

Kada se koriste u vagonima ili kontejnerima za potrebe hlađenja ili kondicioniranja, opasne tvari koje su samo zagušljivci (koje razrjeđuju ili zamjenjuju kisik koji se inače nalazi u atmosferi) podliježu samo odredbama odlomka 5.5.3.

1.1.3.10 Izuzeća povezana s prijevozom svjetiljaka koje sadrže opasne tvari

- (a) izuzeća povezana s prijevozom svjetiljaka koje sadrže opasne tvari Svjetiljke prikupljene izravno od pojedinaca i kućanstava kada se prevoze u postrojenje za prikupljanje ili recikliranje;

NAPOMENA: Ovo uključuje i svjetiljke koje pojedinac donese na prvo mjesto prikupljanja otpada, a zatim se prevoze na drugo mjesto prikupljanja otpada ili u postrojenje za među-obradu ili za recikliranje.

(b) svjetiljke od kojih svaka sadrži najviše 1 g opasnih tvari i zapakirane su tako da se u jednom paketu nalazi najviše 30 g opasnih tvari, pod sljedećim uvjetima:

(i) svjetiljke su proizvedene u skladu s certificiranim sustavom upravljanja kvalitetom;

NAPOMENA: U tu se svrhu može koristiti norma ISO 9001.

i

(ii) svaka svjetiljka je ili pojedinačno zapakirana u unutarnje ambalaže, odvojene pregradama, ili okružena materijalom za ublažavanje udara koji štiti svjetiljke i zapakirana u čvrstu vanjsku ambalažu koja zadovoljava opće odredbe točke 4.1.1.1 i sposobna je proći ispitivanje slobodnim padom s 1,2 m;

(c) korištene, oštećene ili neispravne svjetiljke od kojih svaka sadrži najviše 1 g opasnih tvari s najviše 30 g opasnih tvari po pakovanju kada se prevoze od postrojenja za prikupljanje ili recikliranje. Svjetiljke moraju biti zapakirane u čvrstu vanjsku ambalažu dovoljnu za sprječavanje ispadanja sadržaja u normalnim uvjetima prijevoza koja zadovoljava opće odredbe točke 4.1.1.1 i sposobna je proći ispitivanja slobodnim padom s najmanje 1,2 m;

(d) svjetiljke koje sadrže samo plinove skupina A i O (prema 2.2.2.1), pod uvjetom da su zapakirane tako da komadići koji se razlete u slučaju puknuća svjetiljke budu zadržani unutar pakovanja.

NAPOMENA: O svjetilkama koje sadrže radioaktivne tvari riječ je u točki 2.2.7.2.2.2 (b).

1.1.4 Primjena drugih propisa

1.1.4.1 Općenito

1.1.4.1.1 Međunarodni transport opasnih tvari na području država članica Propisa RID može podlijegati propisima i zabranama, u skladu sa člankom 3 dodatka C, koji su doneseni iz drugih razloga, a ne iz razloga sigurnosti za vrijeme transporta. Ovi propisi i zabrane moraju se obznaniti na odgovarajući način.

1.1.4.1.2 (Rezervirano)

1.1.4.1.3 (Rezervirano)

1.1.4.2 Prijevoz u transportnom lancu koji uključuje pomorski ili zračni prijevoz

1.1.4.2.1 Pakovanja, kontejneri, prenosive cisterne, spremnici-kontejneri i višestruki kontejneri za plin i vagoni koji sadrže potpuno opterećenje paketa koji sadrže jednu te istu tvar ili proizvod koji ne zadovoljavaju sve zahtjeve za pakovanje, mješovito pakovanje, obilježavanje, označavanje pakovanja ili stavljanje oznaka i narančastih tabli RID, ali su u skladu s potrebama IMDG kôda ili Tehničkih uputa ICAO, mogu biti prihvaćeni na prijevoz, uključujući pomorski ili zračni prijevoz, uz sljedeće uvjete:

(a) ako pakovanja nisu označena i nemaju listice opasnosti prema RID, moraju imati oznake i listice opasnosti sukladno zahtjevima IMDG kôda ili Tehničkih uputa ICAO;

(b) zahtjevi u pogledu IMDG označavanja ili Tehničkih uputa ICAO, moraju se primjenjivati za mješovita pakovanja u sklopu jedne pošiljke;

(c) kod prijevoza u prometnom lancu, koji uključuje pomorski prijevoz, ako kontejneri, prenosive cisterne, spremnici-kontejneri ili višestruki kontejneri za plin ili vagoni koji sadrže potpuno opterećenje paketa koji sadrže jednu te istu tvar ili proizvod nisu označeni i obilježeni sukladno poglavlju 5.3 RID, moraju biti označeni i obilježeni sukladno poglavlju 5.3 IMDG kôda. Za prazne, neočišćene spremnici-kontejneri i višestruki kontejneri za plin, zahtjev se mora primijeniti i za prijevoz do mjesta za čišćenje.

Odstupanje se ne odnosi na tvari klasificirane kao opasna tvar Klasa 1 do 9 prema RID, koja se ne smatra opasnom tvari prema važećim zahtjevima IMDG kôda ili Tehničkih uputa ICAO.

1.1.4.2.2 (Rezervirano)

1.1.4.2.3 (Rezervirano)

NAPOMENA: U svezi prijevoza prema 1.1.4.2.1, vidi također 5.4.1.1.7. U svezi prijevoza u kontejnerima, vidi također 5.4.2.

1.1.4.3 Korištenje IMO prenosivih cisterni odobrenih za pomorski prijevoz

IMO prenosive cisterne (tip 1, 2, 5 i 7) koje ne zadovoljavaju zahtjevima poglavlja 6.7 ili 6.8, a izgrađene su i odobrene prije 1. siječnja 2003. sukladno odredbama (uključujući prijelazne odredbe) IMDG kôda (izmjene i dopune 29-98), mogu se koristiti do 31. prosinca 2009. godine, pod uvjetom da udovoljavaju važećim odredbama o nadzoru i ispitivanju IMDG kôda (izmijenjeno 29-98) i da je potpuno udovoljeno uputama koje se odnose na stupce (12) i (14) poglavlja 3.2 IMDG kôda (izmijenjeno 33-06). Mogu se koristiti i nakon 31. prosinca 2009. godine ako zadovoljavaju odredbe o nadzoru i ispitivanju IMDG kôda¹, ali pod uvjetom da su provedene upute iz stupaca (10) i (11) u poglavlju 3.2 i 4.2 RID. Vidi isto 4.2.0.1 od IMDG kôda.

1.1.4.4 Željeznički prijevoz cestovnih vozila

1.1.4.4.1 Opasan teret može se prevoziti željeznicom u cestovnim vozilima u sljedećim uvjetima:

Cestovna vozila i njihov sadržaj predan za prijevoz u željezničkom prijevozu cestovnih vozila moraju ispunjavati propise ADR.

Nije dopušteno sljedeće:

- eksplozivne tvari Klase 1, kompatibilne skupine A (UN br. 0074, 0113, 0114, 0129, 0130, 0135, 0224 i 0473);
- samoreaktivne tvari Klase 4.1 koje zahtijevaju kontrolu temperature (UN br. 3231 – 3240);
- polimerizirajuće tvari Klase 4.1 koje zahtijevaju reguliranje temperature (UN br. 3533 i 3534);
- organski peroksidi Klase 5.2 koji zahtijevaju kontrolu temperature (UN br. 3111 – 3120);
- sumporov trioksid Klase 8, stupnja čistoće barem 99,95%, bez inhibitora, koji se prevozi u spremnicima (UN br. 1829).

1.1.4.4.2 Listice, oznake ili narančaste ploče na vagonima koji prevoze cestovna vozila

Nije potrebno stavljati listice, oznake ili narančaste ploče na vagone za prijevoz u sljedećim slučajevima:

- (a) kada cestovna vozila nose listice, oznake ili narančaste ploče u skladu s poglavljima 5.3 ili 3.4 ADR;
- (b) kada listice, oznake ili narančaste ploče nisu potrebne za cestovna vozila (npr. u skladu s 1.1.3.6 ili Napomenom 5.3.2.1.5 ADR).

1.1.4.4.3 Prijevoz priključnih vozila u kojima se prevoze paketi

Ako se priključno vozilo odvoji od svoje vučne jedinice, narančasta ploča se mora staviti na prednju stranu priključnog vozila ili odgovarajuće listice s obje strane priključnog vozila.

1.1.4.4.4 Ponavljanje listica, oznaka ili narančastih ploča na vagonima u kojima se prevoze cestovna vozila

Ako stavljene listice, oznake ili narančaste ploče u skladu s 1.1.4.4.2 nisu vidljive izvan vagona za prijevoz, tad se moraju staviti s obje strane vagona za prijevoz.

1.1.4.4.5 Informacije u prijevoznoj ispravi

Za željeznički prijevoz cestovnih vozila, u skladu s ovim pododlomkom, sljedeći tekst se upisuje u prijevoznu ispravu:

¹ Međunarodna pomorska organizacija (IMO) je izdala "Smjernice za daljnju uporabu postojećih IMO tipova prenosivih cisterni i cestovnih vozila cisterni za prijevoz opasnih tvari" kao dokument DSC.1/Circ.12 s izmjenama. Tekst ovih smjernica dostupan je na IMO web stranici: www.imo.org.

“PRIJEVOZ U SKLADU S 1.1.4.4.”

Za prijevoz spremnika ili opasnog tereta u rasutom stanju za koji ADR propisuje narančastu ploču s brojem oznake opasnosti, broj oznake opasnosti mora se upisati u prijevoznu ispravu prije broja UN.

1.1.4.4.6 Sve druge odredbe Propisa RID ostaju nepromijenjene.

1.1.4.5 Prijevoz koji nije željeznički prijevoz

1.1.4.5.1 Ako vozilo kojim se obavlja prijevoz prema zahtjevima RID prolazi dionicom putovanja koja nije pruga, na navedenu dionicu moraju se primijeniti vrijedeći nacionalni ili međunarodni propisi koji se odnose na prijevoz opasnih tvari uz pomoć nositelja transporta /prometnog subjekta(vagona) kojim se vozilo prevozi.

1.1.4.5.2 Članovi organizacije COTIF kojih se ovo tiče,za neku dionicu na kojoj se vozilo kreće na drugačiji način, a ne po tračnicama, dogovaraju primjenu propisa RID-a, po potrebi dopunjene dodatnim propisima, i to ukoliko ovi sporazumi između država članica Propisa RID ni su u suprotnosti pravilima međunarodnih sporazuma o transportu opasnih tvari, koristeći prometne subjekte koji služe prijevozu vozila na dotičnoj transportnoj jedinici.

Ovaj sporazum država članica Propisa RID koja je potakla inicijativu za sklapanje sporazuma ima priopćiti Središnjem uredu koji će ih dati na znanje ostalim državama članicama Propisa RID².

1.1.4.6 Pošiljke u ili kroz područje Država članica Sporazuma o međunarodnom prijevozu robe željeznicom (SMGS)

Ako prijevoz u skladu s SMGS-om, Dodatkom 2 slijedi prijevoz u skladu s RID-om, na ovaj odjeljak putovanja primjenjuju se odredbe SMGS-a, Dodatka 2.

U ovom će slučaju oznake za pakete, zaštitnu ambalažu, vagon-cisterne i spremnike-kontejnere propisane u RID-u i informacije u prijevoznim ispravama³ i dokumentima priloženima uz prijevozne isprave kako je propisano u RID-u, uz dodatak jezicima propisanim u RID-u, biti na kineskom ili ruskom, osim ako bilo koji sporazum zaključen između država na koje se odnosi prijevozna djelatnost određuje drugačije.

1.1.5 Primjena standarda

Kada se primjenjuje određeni standard, a postoji nesuglasje između tog standarda i odredbi Propisa RID, odredbe Propisa RID imaju prednost. Zahtjevi norme koji se ne kose s RID-om primjenjuju se kako je navedeno, uključujući zahtjeve bilo koje druge norme, ili dijela norme, koji se u toj normi navode kao normativni.

² Sporazumi doneseni prema ovom podstavku mogu se vidjeti na internetskoj stranici OTIF (www.otif.org).

³ Međunarodni odbor za željeznički prijevoz (CIT) objavljuje „CIM/SMGS Priručnik o teretnom listu (GLV-CIM/SMGS)“ koji sadrži model obrasca teretnog lista u skladu s CIM i SMGS ugovorom o prijevozu i njegovim izvršivim odredbama (vidi www.cit-rail.org).

Poglavlje 1.2

Objašnjenje pojmova i mjerne jedinice

1.2.1

Objašnjenje pojmova

NAPOMENA 1: U poglavlju su navedena opća ili posebna objašnjenja pojmova.

2: Pojmovi koji su sadržani u definicijama pojmova ovoga odjeljka, a koji su predmet odgovarajućeg objašnjenja pojmova, tiskani su kurzivom.

Za primjenu u RID:

A

„**ADN**“ je Europski sporazum o međunarodnom *prijevozu opasnih tvari* unutarjnim plovnim putovima;

„**ADR**“ je Europski sporazum o međunarodnom *cestovnom prijevozu opasnih tvari*, uključujući sve posebne sporazume koje su potpisale države uključene u prijevoz;

„**Aerosol ili aerosol s raspršivačem**“, je predmet koji se sastoji od *posude* za jednokratnu uporabu koja ispunjava uvjete iz 6.2.6, izrađena od metala, stakla ili plastike, koja sadrži ukapljeni ili pod tlakom otopljeni *plin* sa ili bez *tekućine*, paste ili praha i opremljena uređajem za pražnjenje koji omogućava da se sadržaj ispušta poput krutih ili tekućih čestica u suspenziji plina, kao pjena, pasta ili prah u tekućem ili plinovitom stanju;

„**Materijal životinjskog podrijetla**“ su životinjska trupla, životinjski organi ili životinjski prehrambeni proizvodi;

„**Podnositelj**“ je, u slučaju *ocjene usklađenosti*, proizvođač ili njegov ovlašten predstavnik u državi članici Propisa RID. U slučaju povremenog ispitivanja i izvanrednih provjera, *podnositelj* znači ispitno postrojenje, operater ili njihov ovlašten predstavnik u državi članici Propisa RID;

NAPOMENA: Iznimno, treća strana (na primjer *operater cisterne* u skladu s pojmom iz 1.2.1) može podnijeti zahtjev za *ocjenom usklađenosti*.

„Odobrenje“

„**Višestrano odobrenje**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači odobrenje odgovarajućeg *nadležnog tijela* države podrijetla izradbe ili otpreme, prema potrebi, i *nadležnog tijela* svake države kroz koju ili u koju se pošiljka prevozi;

„**Jednostrano odobrenje**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači odobrenje dizajna koje treba izdati *nadležno tijelo* isključivo države podrijetla *dizajna*. Ako država podrijetla nije država članica Propisa RID, odobrenje mora potvrditi *nadležno tijelo* države članice Propisa RID (vidjeti 6.4.22.8);

„**ASTM**“, je Američka udruga za ispitivanja i materijale (ASTM International, 100 Barr Harbor Drive, PO Box C700, West Conshohocken, PA, 19428-2959, SAD);

B

„**Vreća**“ je savitljiva *ambalaža* od papira, plastične folije, tekstila, tkanoga materijala ili drugoga prikladnog materijala

„**Baterijski vagon**“ je *vagon* koja sadrži elemente koji su povezani međusobno višestrukim spojem i fiksno pričvršćeni na tu prijevoznu jedinicu. Sljedeći elementi smatraju se elementima baterijskoga vozila: *cilindri, cilindri pod tlakom, snopovi cilindara (također poznati kao okviri), posude pod tlakom i cisterne* namijenjene prijevozu plinovi prema definiciji iz odjeljka 2.2.2.1.1.zapremine iznad 450 litara;

„**Tijelo**“ (za sve kategorije *IBC*, osim *složenih IBC*), je samo posuda, uključujući otvore i poklopce, ali ne i *tehničku opremu*;

„**Kutija**“ je *ambalaža* pravokutnih ili mnogokutnih površina od metala, drva, šperploče, recikliranoga drva, vlakana, plastike ili drugoga prikladnog materijala. Mali otvori u svrhu lakšeg rukovanja ili otvaranja ili radi potreba razvrstavanja, dozvoljeni su ako nije upitna cjelovitost *pakovanja* za vrijeme *prijevoza*;

„**Kontejner za prijevoz u rasutom stanju**“ je sustav teretnog prostora (uključujući unutarnju oblogu ili vanjski pokrov), namijenjen *prijevozu krutih tvari* u izravnom kontaktu sa sustavom teretnog prostora. *Ambalaža, IBC, velika ambalaža i cisterne*, nisu uključeni u ovaj izraz.

Kontejneri za prijevoz u rasutom stanju su:

- za stalnu uporabu i dostatne čvrstoće da mogu biti primjenjivi za ponovnu uporabu;
- posebno dizajnirani da se olakša prijevoz robe na jedan ili više načina prijevoza bez posrednoga pretovara;
- opskrbljeni uređajima kojima se može lako rukovati;
- zapremine ne manje od 1,0 m³.

Vrsta *kontejnera* za prijevoz u rasutom stanju su *kontejneri*, *pomorski kontejneri* za prijevoz u rasutom stanju, *kontejneri* za prijevoz uz obalu, *kontejneri* za skladištenje rasute robe, izmjenjivi *kontejneri* oblika korita, valjkasti *kontejneri* i teretni prostori za tvari u *vagonima*;

NAPOMENA: Ova se definicija primjenjuje samo na kontejnere za rasuti teret koji ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.11.“

„**Zatvoreni kontejner za prijevoz u rasutom stanju**“, u potpunosti zatvoreni kontejner za prijevoz u rasutom stanju krutoga krova, bočnim zidovima, stražnjim zidom i podom (uključujući dno s utovarivačem). Pojam uključuje kontejnere za prijevoz u rasutom stanju s krovom koji se može otvarati, bočnim i stražnjim zidom koji se mogu zatvoriti za vrijeme prijevoza. Zatvoreni kontejneri za prijevoz u rasutom stanju mogu se opremiti otvorima kako bi došlo do razmjene para i plinova sa zrakom i koji sprječavaju, u uobičajenim uvjetima prijevoza, otpuštanje krutih tvari i zapljuskivanje kiše ili vode.

„**Gibljivi kontejner za rasuti teret**“ označava gibljivi *kontejner* s kapacitetom do 15 m³ i uključuje obloge i priključne uređaje za rukovanje i pomoćnu opremu;

„**Kontejner za prijevoz u rasutom stanju sa ceradom**“, kontejner za prijevoz u rasutom stanju s otvorenim krovom i krutim dnom (uključujući dno s utovarivačem), bočne i stražnji zidove i pokrivač koji nije krut.

„**Snop cilindara**“ je sklop pričvršćenih cilindara međusobno povezanih višestrukim pričvršnicama, a prevoze se kao jedinica. Ukupna zapremina (vode) ne smije prelaziti 3 000 litara. Kad su snopovi namijenjeni prijevozu otrovnih plinova Klase 2 (skupine koje počinju slovom T u 2.2.2.1.3), moraju biti ograničeni na zapreminu (vode) od 1000 litara;

C

„**Računski tlak**“ je teoretski tlak najmanje jednak *ispitnom tlaku* koji, prema stupnju opasnosti tvari koja se prevozi, u većemu ili manjemu stupnju može prelaziti radni tlak. Koristi se isključivo za određivanje debljine stijenke *ljuske*, neovisno o vanjskomu ili unutarnjemu ojačanomu uređaju (vidi također „*Tlak pražnjenja*“, „*Tlak punjenja*“, „*Najveći radni tlak (baždarski tlak)*“ i „*Ispitni tlak*“);

NAPOMENA: Za *prenosive cisterne*, vidi poglavlje 6.7.

„**Zapremina ljuske ili komore ljuske**“ za *cisterne*, je ukupna unutarnja zapremina (volumen) *ljuske* ili komore *ljuske* izražena u litrama ili kubnim metrima. Kada je nemoguće potpuno napuniti *ljusku* ili komoru *ljuske* zbog oblika ili konstrukcije ili izrade, tada smanjena zapremina mora biti uporabljena za određivanje stupnja punjenja i za označavanje *cisterne*;

„**Prijevozna teretna jedinica**“ znači *cestovno vozilo*, *vagon*, *kontejner*, *spremnik-kontejner*, *prijenosni spremnik* ili *UN višestruki kontejner za plin (MEGC)*;

NAPOMENA: Ova definicija vrijedi samo za primjenu posebne odredbe 302 Poglavlja 3.3 i Poglavlja 5.5.2.

„**Prijevoz**“ je promjena mjesta *opasnih tvari*, uključujući nužne zastoje zbog prometnih uvjeta i svako razdoblje koje *opasne tvari* provede u *vozilima*, *cisternama* i *kontejnerima* koje je nužno radi prometnih uvjeta prije, tijekom i nakon promjene mjesta.

Ovo objašnjenje pojma također obuhvaća neposredno privremeno skladištenje *opasnih tvari* u svrhu promijene načina prijevoza (pretovara). Smije se primjenjivati pod uvjetom da su prijevozni dokumenti, u kojima je navedeno mjesto otpreme i mjesto prihvaćanja, dani na uvid na zahtjev i pod uvjetom da *pakovanja* i *cisterne* nisu otvarani tijekom međuskladištenja, osim zbog nadzora *nadležnih tijela*;

„**Prijevoz u rasutomu stanju**“ je prijevoz nezapakiranih stvari (robe) u *krutomu stanju* ili predmeta u *vagonima, kontejnerima ili kontejnerima za rasuti teret*. Pojam se ne odnosi na zapakiranu robu, ni na stvari koje se voze u *cisternama*;

„**Prijevoznik**“ je *poduzeće* koje obavlja prijevoz sa ili bez ugovora o prijevozu;

„**CGA**“ znači Udruga za stlačene plinove (CGA, 14501 George Carter Way, Suite 103, Chantilly VA 20151, Sjedinjene Američke Države);

„**CIM**“ znači Jedinствена pravila koja se odnose na Ugovor o međunarodnom željezničkom prijevozu robe (Prilog B Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF)), kako su izmijenjena;

„**Zatvoreni kontejner za rasuti teret**“, vidi "*Kontejner za rasuti teret*";

„**Zatvoreni vagon**“ je *vagon* sa fiksnim stranicama i nepokretnim ili pokretnim krovom;

„**Poklopac**“, „**Ventil**“, „**Zatvarač**“, je uređaj kojim se zatvara otvor na *posudi*;

„**CMR**“ je Konvencija o Ugovoru za međunarodni prijevoz robe cestom ((Ženeva, 19. svibanj 1956.), kako je izmijenjena;

„**Zbirni navod**“ je unos definirane skupine stvari ili predmeta (vidi 2.1.1.2, B, C i D).

„**Kombinirano pakovanje**, je *pakovanje* na kombinirani način u svrhu prijevoza, a sastoji se od jednoga ili više *unutarnjih pakovanja* učvršćenih u jednomu *vanjskomu pakovanju* u skladu sa 4.1.1.5;

NAPOMENA: pojam „unutarnje pakovanje“ koji se koristi za kombinirano pakovanje neće se miješati s pojmom „unutarnja posuda“ koja se koristi za kombinirano pakovanje.

„**Nadležno tijelo**“ je uprava ili uprave ili bilo koje drugo tijelo ili tijela ovlaštenog u svakoj državi koja imaju određene ovlasti sukladno domaćem zakonodavstvu;

„**Osiguranje usklađenosti**“ (radioaktivni materijal), je sustavni program mjera koje primjenjuje nadležno tijelo u svrhu sigurnog, u praksi, zadovoljavanja uvjeta iz RID;

„**Sastavljeni IBC s unutarnjom plastičnom posudom**“ je IBC čija je konstrukcija od čvrstoga vanjskog kućišta unutar kojeg je plastična posuda, uz moguću *tehničku* ili drugu *konstrukcijsku opremu*. Izrađen je tako da se unutarnja posuda i vanjsko kućište koriste kao cjeloviti jedinstveni uređaj koji se puni, skladišti, prevozi ili prazni;

NAPOMENA: "Plastični materijal", kada se koristi u vezi s unutarnjim spremnicima za složene međuspremnikе za teret, uključuje i druge polimere, npr. gumu.

„**Sastavljena ambalaža**“ označava ambalažu koja se sastoji od *vanjske ambalaže* i *unutarnje posude*, izvedene tako da *unutarnja posuda* i *vanjska ambalaža* čine integriranu ambalažu. Nakon što se jednom sklopi, koristi se kao integrirana jedinica; puni se, skladišti, prevozi i prazni kao takva;

NAPOMENA: pojam „*unutarnja posuda*“ koji se koristi za *sastavljenu ambalažu* neće se miješati s pojmom „*unutarnje ambalaže*“ koja se koristi za *sastavljenu ambalažu*. Na primjer, unutrašnjost *sastavljene ambalaže* 6HA1 (plastični materijal) je takva *unutarnja posuda* jer obično nije konstruirana da ispunjava funkciju prihvaćanja bez njezine *vanjske ambalaže* te stoga nije *unutarnja ambalaža*.

Gdje je nakon pojma „*sastavljena ambalaža*“ u zagradama spomenut materijal, on se odnosi na *unutarnju posudu*.

„**Stlačeni prirodni plin (CNG)**“ označava *stlačeni plin* koji se sastoji od *prirodnog plina* s visokim udjelom metana kojemu je dodijeljen UN br. 1971;

„**Sustav zatvaranja**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, je skup radioaktivnog materijala i dijelova pakovanja posebno izrađenih i odobrenih od *nadležnih tijela*, namjenjenih zaštiti sigurnosne kritičnosti;

„**Ocjena usklađenosti**“ je postupak provjere usklađenosti proizvoda prema odredbama odjeljaka 1.8.6 i 1.8.7 vezanih uz odobrenje tipa, nadzor proizvodnje te početni nadzor i ispitivanje;

„**Primatelj**“ označava *primatelja* prema ugovoru o *prijevozu*. Ako *primatelj* odredi neku treću stranu sukladno odredbama primjenjivima na ugovor o prijevozu, osoba se smatra primateljem u okviru

značenja u RID. Ako se prevozi bez ugovora o *prijevozu*, *poduzeće* koje vodi brigu o *opasnim tvarima*, nakon prispijeća smatra se *primateljem*;

„**Pošiljka**“ svako *pakovanje ili pakovanja ili teret opasnih tvari* koji je *pošiljatelj* pripremio za *prijevoz*;

„**Pošiljatelj**“ je *poduzeće* ili osoba koja otprema *opasne tvari* bilo za vlastiti račun ili za račun treće strane. Ako se prevozi prema ugovoru za otpremu, *pošiljatelj* znači *pošiljatelja* prema ugovoru o *prijevozu*;

„**Kontejner**“ je prijevozna naprava (konstrukcija s okvirom ili slične strukture) koja je:

- stalnoga oblika i dovoljne čvrstoće za ponovnu uporabu;
- posebne izradbe da se olakša prijevoz *tvari* jednim ili više sredstava prijevoza, bez oštećenja robe;
- opremljen napravama kojima je omogućen lakši utovar i rukovanje, posebice pri pretovaru s jedne prijevozne jedinice na drugu;
- izradbe kojom je omogućeno lakše punjenje i pražnjenje;
- ima unutarnji obujam najmanje 1 m³, izuzev za kontejnere koji služe za prijevoz radioaktivnih tvari.

Izmjenjivo tijelo jest kontejner koji sukladno Europskom standardu EN 283 (inačica iz 1991.), ima sljedeća svojstva:

- u pogledu mehaničke snage, izrađen je za prijevoz na vagonu ili vozilu kopnom ili na RO/RO brodu;
- ne smiju se slagati jedan na drugoga;
- može se stavljati na ili skidati s vozila opremom koja je na vozilu ili samom kontejneru;

NAPOMENA: Pojam "*kontejner*" ne obuhvaća konvencionalne *ambalaže*, *IBC*, *kontejner cisterne* ili *vagone*. Ipak, kontejner može poslužiti kao pakiranje za prijevoz radioaktivnih tvari.

Dodatno:

„**Zatvoreni kontejner**“ je potpuno zatvoren *kontejner* čvrstoga krova, čvrstih bočnih stranica, čvrstih stjenka na krajevima i podom. U pojam su uključeni *kontejneri* s otvorenim krovom koji se može zatvoriti tijekom prijevoza;

„**Veliki kontejner**“ je

- (a) *kontejner* unutarnje zapremine veće od 3 m³;
- (b) u značenju CSC, *kontejner* takve veličine da je površina obuhvaćena četirima vanjskim kutovima; ili
 - (i) oko 14 m² (150 četvornih stopa); ili
 - (ii) oko 7 m² (75 četvornih stopa), kad je postavljena s gornjim kutnim armaturama;

„**Otvoreni kontejner**“ je *kontejner* otvoren na vrhu ili *kontejner* koji ima samo postolje;

„**Kontejner s pokrovom**“ je otvoreni *kontejner* s pokrovom (ceradom) koji štiti utovarenu robu;

„**Mali kontejner**“ je kontejner koji ima interni volumen ne više od 3 m³.

„**Zadržajni sustav**“ za prijevoz radioaktivnog materijala, je skup dijelova *pakovanja* kako ga je odredio projektant s namjerom zadržavanja radioaktivnog materijala tijekom *prijevoza*;

„**Nadzorna temperatura**“ je najveća temperatura na kojoj se mogu sigurno prevoziti organski peroksid ili samoreaktivne tvari;

„**Vozilo**“ znači, za cestovni ili željeznički prijevoz, *cestovno vozilo* ili *vagon*;

„**Rešetkasta ambalaža**“ je *vanjska ambalaža* nepotpunih površina;

„**Indeks sigurnosne kritičnosti (CSI)**“ *dodijeljen pakovanju, ovojnom pakovanju ili kontejneru u kojemu je fisijski materijal*, za prijevoz radioaktivnog materijala, označava se brojem koji se koristi da se uspostavi nadzor u svezi slaganja pakovanja, *ovojnih pakovanja ili kontejnera* u kojima je fisijski materijal;

„**Kritična temperatura**“ je temperatura iznad koje tvar ne može opstati u tekućem stanju;

„**Kriogena posuda**“ toplinski izolirana *posuda pod tlakom* u kojoj se mogu prevoziti pothlađeni ukapljeni *plinovi* zapremine vode koja nije iznad 1 000 (vidjeti također „*Otvorena kriogena posuda*“);

„**CSC**“ je Međunarodna konvencija sigurnih kontejnera (Ženeva, 1972.), s izmjenama i dopunama, i objavljena u Međunarodnoj pomorskoj organizaciji (*IMO*), London;

„**Cilindar**“ je *tlačna posuda* zapremine vode manje od 150 litara (vidi također „*Snop cilindara*“);

D

„**Opasne tvari**“ su tvari, roba i predmeti čiji *prijevoz* prema RID nije dozvoljen ili je dozvoljen pod uvjetima navedenim u RID;

„**Opasna reakcija**“ znači:

- (a) sagorijevanje ili nastajanje znatne topline;
- (b) nastajanje zapaljivih, zagušljivih, oksidirajućih ili otrovnih *plinova*;
- (c) stvaranje korozivnih tvari;
- (d) stvaranje nestabilnih tvari; ili
- (e) opasno povećanje tlaka (samo za *cisterne*);

„**Odvojiva cisterna**“ je cisterna-*spremnik* oblikovana tako da odgovara posebnom uređaju na *vagonu*, kojai se s njega može skinuti samo nakon rastavljanja njihovog spoja;

„**Projekt**“, za prijevoz radioaktivnog materijala , znači opis kalavog materijala izuzetog pod 2.2.7.2.3.5 (f), radioaktivnog materijala posebnog oblika, radioaktivnu tvar niske disperzivnosti, paket ili *pakiranje* koji omogućuju da se takav proizvod u potpunosti identificira. Opis može uključivati specifikacije, tehničke crteže, izvješća koja dokazuju zadovoljenje regulatornih zahtjeva te ostalu važnu dokumentaciju;

„**Projektni vijek**“, za složene cilindre i cijevi označava najduži mogući rok trajanja (izražen brojem godina) za koje je *cilindar* ili *cijev* predviđen ili odobren u skladu s primjenjivom normom;

„**Tlak punjenja**“ je najviši tlak projektiran za *cisternu* kad se puni pod tlakom (vidi također „*Računski tlak*“, „*Tlak pražnjenja*“, „*Najveći radni tlak*“ i „*Ispitni tlak*“);

„**Bačva**“ je cilindrična *ambalaža* ravnih ili izbočenih dijelova od metala, lesonita, plastike, šperploče ili jednakovrijednih materijala. U objašnjenje pojma, također, su uključene *ambalaže* drugih oblika, primjerice okrugao, konusan ili kabast. *Drvene bačve i kanistri*, nisu obuhvaćeni objašnjenjem pojma;

E

„**Uredba ECE-a**“ znači uredba priložena Sporazumu o prihvaćanju jedinstvenih tehničkih propisa za vozila na kotačima, opremu i dijelove kojima se vozila na kotačima mogu opremiti ili koja vozila na kotačima mogu koristiti i uvjeta za uzajamno priznavanje odobrenja temeljem tih propisa (Sporazum iz 1958. godine, kako je izmijenjen i dopunjen);

„**ECM**“, vidi „*Subjekt nadležan za održavanje*“;

„**Sigurnosna temperatura**“ je temperatura na kojoj se primjenjuju sigurnosni postupci u slučaju gubitka nadzora temperature;

„**EN**“ (*norma*) je europska norma koju je objavio Europski odbor za normizaciju (CEN) (CEN, Avenue Marnix 17, B-1000 Bruxelles);

„**Poduzeće**“ je svaka fizička osoba, svaka pravna osoba, profitna ili neprofitna, svaka udruga ili skupina osoba bez pravne osobnosti bez obzira na to bila profitna ili neprofitna, ili svako ovlašteno tijelo bez obzira na to ima li pravnu osobnost sama po sebi ili ovisi o tijelima koja imaju takvu osobnost;

„**Subjekt nadležan za održavanje (ECM)**“ označava subjekt u skladu s Jedinstvenim pravilima koja se odnose na Tehničko odobrenje željezničkog materijala koji se koristi u međunarodnom prometu (ATMF – Prilog G COTIF-a) i koje je potvrđeno u skladu s Dodatkom A⁴, koji je nadležan za održavanja vagona;

⁴ Prilog G usklađuje se s europskim zakonodavstvom, posebice s Direktivama 2004/49/EC (članci 3 i 14 a) i 2008/57/EC (članci 2 i 33) o elementima vezanima uz ECM. Dodatak A ATMF-u jednak je Uredbi (EU) 445/2011 i bavi se sustavom izdavanja ovlaštenja subjektima koji su nadležni za održavanje teretnih vagona.

„**Isključiva uporaba**“, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači isključivo uporabu, za jednog pošiljatelja, vagon ili veliki kontejner, s obzirom na to da se cijeli početni, prijelazni i završni utovar, otprema i istovar obavljaju u skladu s uputama pošiljatelja ili primatelja, gdje tako zahtjeva RID;

F

„**IBC od vlakana**“ je tijelo od vlakana sa ili bez posebnoga poklopca na vrhu i dnu, s nužnom unutarnjom oblogom (ne i unutarnje pakovanje), i odgovarajućom servisnom i ugrađenom opremom;

„**Punitelj**“ je svako poduzeće ili osoba koja obavlja utovar opasnih tvari u cisternu (vagon cisternu, izgradnu cisternu, prenosivu cisternu ili kontejner cisternu) i/ili u vagon, veliki kontejner ili mali kontejner za prijevoz robe u rasutom stanju ili u baterijski vagon ili MEGC;

„**Tlak punjenja**“ je najviši tlak projektiran za cisternu kad se puni pod tlakom (vidi također „Računski tlak“, „Tlak pražnjenja“, „Najveći radni tlak“ i „Ispitni tlak“);

„**Omjer punjenja**“ je omjer mase plina prema masi vode na 15 °C koja bi potpuno ispunila tlačnu posudu pripremljenu za uporabu;

„**Fiksna cisterna**“ je cisterna zapremine iznad 1 000 litara koja je fiksno pričvršćena na vagon (tada nastaje vagon cisterna) ili je sastavnim dijelom postolja vozila;

„**Zapaljivi sastojak**“ (za aerosole) je zapaljiva tekućina, zapaljiva kruta tvar ili zapaljivi plin definiran u navodu 1 do 3 podpoglavlja 31.1.3 dijela III Priručniku za ispitivanje i kriterije. Ova oznaka ne odnosi se na piroforne, samozapaljive ili s vodom reaktivne tvari. Kemijsko zagrijavanje mora biti određeno jednim od sljedećih postupaka ASTM D 240, ISO/FDIS 13943: 1999 (E/F) 86.1 do 86.3 ili NFPA 30B;

„**Plamište**“ je najniža temperatura tekućine na kojoj njezine pare sa zrakom stvaraju zapaljivu smjesu;

„**Gibljivi kontejner za rasuti teret**“, vidi „Kontejner za rasuti teret“;

„**Savitljivi IBC**“ je IBC izrađen iz membrane, tkanja ili drugoga savitljivoga materijala ili njihove kombinacije, ako je potrebno i unutarnjega premaza ili obloge, zajedno s mogućom opremom za uporabu i uređajima za rukovanje;

„**Goriva ćelija**“ znači elektrokemijski uređaj koji pretvara kemijsku energiju goriva u električnu energiju, toplinu i reaktivne proizvode;

„**Motor gorive ćelije**“ znači uređaj koji služi za pokretanje opreme i koji se sastoji od gorive ćelije i njezina napajanja gorivom, koje može biti integrirao s gorivom ćelijom ili odvojeno od nje, i koji uključuje sve uređaje nužne za ispunjavanje svoje funkcije;

„**Puno opterećenje**“ je svako opterećenje koje polazi od jednoga pošiljatelja za kojega je rezervirana uporaba vagona ili velikoga kontejnera i punjenje i pražnjenje, koje se obavlja u skladu s uputama pošiljatelja ili primatelja;

- NAPOMENA 1:** Odgovarajući pojam za radioaktivni materijal jest „*ekskluzivna uporaba*“.
2: Ova definicija obuhvaća pojam „vavonska pošiljka“ koji se koristi u priložima COTIF-u i drugim odredbama o željeznicama.

G

„**Plin**“, je tvar:

- (a) koja ima na 50 °C tlak para iznad 300 kPa (3 bar); ili
- (b) je u potpuno plinovitom stanju na 20 °C, uz normalni tlak od 101.3 kPa;

„**Patrona za plin**“, vidjeti „Mali spremnik koji sadrži plin“;

„**GHS**“, znači šesto izmijenjeno izdanje globalno harmoniziranog (usklađenog), sustava razvrstavanja i označavanja kemikalija, koje su objavili Ujedinjeni narodi kao dokument ST/SG/AC.10/30/Rev.6;

H

„**Naprava za rukovanje**“ (za savitljive IBC), je svaki uređaj, petlja, ušica ili okvir pričvršćen na tijelo IBC ili oblikovan kao dio *tijela IBC* iz istog materijala;

„**Hermetički zatvorena cisterna**“ je cisterna namijenjena *prijevozu tekućih tvari*, uz računski tlak od najmanje 4 bar ili namijenjena prijevozu *krutih tvari* (praha ili zrnaca), bez obzira na računski tlak, čiji su otvori hermetički zatvoreni i koja:

- nije opremljena *sigurnosnim ventilima*, rasprskavajućim diskovima ili *sličnim sigurnosnim uređajima* ili *vakuum ventilima*; ili
- nije opremljena *sigurnosnim ventilima*, rasprskavajućim diskovima ili *sličnim sigurnosnim uređajima*, ali je opremljena *vakuum ventilima* u skladu sa zahtjevima 6.8.2.2.3; ili
- je opremljena *sigurnosnim ventilima* ispred kojih je rasprskavajući disk u skladu sa 6.8.2.2.10, ali nije opremljena *vakuum ventilima*; ili
- je opremljena *sigurnosnim ventilima* ispred kojih je rasprskavajući disk u skladu sa 6.8.2.2.10 i *vakuum ventilima*, prema posebnoj odredbi 6.8.2.2.3;

„**Vrijeme držanja**“ označava vrijeme koje protječe od utvrđivanja početnog uvjeta punjenja dok se tlak ne podigne, kao rezultat dotoka toplinske struje, na najniže podešeni tlak uređaja za ograničavanje tlaka spremnika namijenjenih za prijevoz hlađenih ukapljenih plinova;

NAPOMENA: Za *prijenosne spremnike*, vidi 6.7.4.1.

I

„**IAEA**“ je Međunarodna agencija za atomsku energiju (IAEA), (IAEA, P.O. Box 100 – A -1400 Vienna);

„**IBC**“, vidi " *Posredni kontejner za prijevoz u rasutom stanju* ";

„**ICAO**“ je Organizacija međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Kanada);

„**ICAO tehničke upute**“ su tehničke upute za siguran prijevoz opasnih tvari zrakom, dopunjene prilogom 18 Čikaške konvencije o Međunarodnome zračnom prometu (Chicago 1944.), koju je objavila Međunarodna organizacija za civilni zračni promet (ICAO) u Montrealu;

„**IMDG kôd**“ je Međunarodni pomorski kôd o opasnim tvarima za primjenu u poglavlju VII, dio A, Međunarodne konvencije za sigurnost života na moru, 1974., (Konvencija SOLAS), koju je objavila Međunarodna pomorska organizacija (IMO), London;

„**IMO**“ je Međunarodna pomorska organizacija (IMO, 4 Albert Embankment, London SE1 7SR, Velika Britanija);

„**Unutarnje pakovanje**“ je *pakovanje* kojem je radi *prijevoza* obvezna *vanjska ambalaža*;

„**Unutarnja posuda**“ je *posuda* koja zahtijeva *vanjsku ambalažu* kako bi se mogla uporabiti;

„**Nadzorno tijelo**“ je neovisno tijelo za nadzor koje je ovlastilo *nadležno tijelo*;

„**IBC**“ (posredni kontejner za prijevoz u rasutom stanju), je čvrsto ili savitljivo prenosiva *ambalaža*, drugačija od one navedene u poglavlju 6.1:

- (a) zapremine:
 - (i) manje od 3 m³ za krute tvari i tekućine pakirane skupine II i III;
 - (ii) manje od 1,5 m³ za krute tvari *pakirane skupine I* kad se pakira u *savitljive, krute plastične, kombinirane, od lesnita ili drvene IBC*;
 - (iii) manje od 3 m³ za krute tvari *pakirane skupine I* kad se pakira u *metalne IBC*;
 - (iv) manje od 3 m³ za radioaktivni materijal Klase 7;

- (b) ako je izrađena za mehaničko rukovanje;
- (c) ako je otporna na udarce, do čega dolazi pri rukovanju i u prijevozu, kao što je navedeno u ispitivanjima u poglavlju 6.5

(Vidi također „Složeni IBC s plastičnim unutarnjom posudom“, „IBC od vlakana“, „Savitljivi IBC“, „Metalni IBC“, „Krti plastični IBC“ i „Drveni IBC“.)

NAPOMENA 1: *Prenosive cisterne ili kontejner cisterne* u skladu s odredbama poglavlja 6.7 odnosno 8, ne smatraju se IBC.

2: *IBC cisterna* koja zadovoljava odredbama poglavlja 6.5, ne smatra se kontejnerima prema RID.

„**Prerađeni IBC**“ je *metalni, kruti plastični ili sastavljeni IBC*:

- (a) izrađen kao UN tip od ne UN tipa; ili je
- (b) preinačen iz jednoga UN tipa u drugi UN tip.

Prerađeni IBC predmetom je istih zahtjeva u ADR-u koji se primjenjuju na nove IBC iste konstrukcije (vidi, također, objašnjenje pojma „*Tip konstrukcije*“ u 6.5.6.1.1).

„**Popravljeni IBC**“ je *metalni, od krute plastike ili kombinirani IBC* koji je, kao rezultat utjecaja ili zbog bilo kojega drugoga razloga (npr. korozije, krhkosti ili drugih znakova smanjene čvrstoće u usporedbi s određenim tipom izradbe), popravljen tako da odgovara tom tipu izradbe i u stanju je udovoljiti ispitivanja na taj tip izradbe. Prema RID, zamjena krute *unutarnje posude* sastavljene IBC *posudom* koja odgovara izvornom tipu izradbe od istog proizvođača, smatra se popravkom. Međutim, *redovito održavanje krutih IBC*, ne smatra se popravkom. *Tijela krutih plastičnih IBC* i *unutarnje posude sastavljenih IBC* ne mogu se popravljati. *Savitljivi IBC* ne mogu se popravljati ako to nisu odobrila ovlaštena tijela.

„**Redovito održavanje savitljivih IBC**“ je redovito obavljanje radova na plastičnim ili kontejnerima od tkanina, primjerice:

- (a) čišćenje;
- (b) zamjena neintegriranih dijelova, kao što su neintegrirane košuljice ili spojke za poklopce s dijelovima koje odgovaraju izvornoj proizvođačkoj specifikaciji;

pod uvjetom da postupci nemaju negativno djelovanje na funkciju (čuvanje), *savitljivoga IBC* i ne mijenjaju vrstu oblika.

„**Redovito održavanje krutih IBC**“ su redoviti radovi na *metalnim, krutim plastičnim ili kombiniranim IBC*, primjerice:

- (a) čišćenje;
- (b) uklanjanje ili ponovna ugradnja ili zamjena *poklopaca tijela* (uključujući pripadajuće brtve), ili *servisne opreme* koja odgovara izvornim proizvođačkim specifikacijama, pod uvjetom da se ispita i potvrdi nepropusnost IBC;
- (c) obnova *strukturne opreme* koja nije izravno u dodiru s opasnim tvarima ili je u funkciji zadržavanja tlaka pražnjenja tako da odgovara tipu izradbe (npr. ispravljanje nogu ili priključaka za manipulaciju), pod uvjetom da nije došlo do oštećenja na IBC.

„**Međuambalaža**“ je *ambalaža* smještena između *unutarnjega i vanjskoga pakovanja*;

„**ISO**“, (**norma**), međunarodna norma koju je objavila Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO) (ISO – 1, rue de Varembe. CH-1204 Ženeva 20);

J

„**Kanistar**“ je metalna ili plastična *ambalaža* četvrtastoga ili mnogokutnoga presjeka s jednim ili više otvora;

L

„**Veliki kontejner**“, vidjeti "Kontejner";

„**Velika ambalaža**“ je *vanjska ambalaža* pakovanje u kojoj je sadržaj ili *unutarnja pakovanja* i koja je

- (a) izrađena za mehaničko rukovanje; i
- (b) veća od 400 kg neto mase ili 450 litara zapremine, ali čija ukupna zapremina ne prelazi 3 m³;

„**Prerađeno veliko pakiranje**“ znači veliko metalno pakiranje ili veliko pakiranje od čvrste plastike koje je:

- (a) izrađeno kao UN tip od tipa koji nije bio UN tip; ili je
- (b) preinačeno iz jednog UN tipa izradbe u drugi UN tip izradbe.

Prerađena velika pakiranja podliježu istim zahtjevima Propisa RID koji vrijede za nova velika pakiranja istog tipa (vidjeti također definiciju tipa izradbe u odjeljku 6.6.5.1.2);

„**Ponovo korišteno veliko pakiranje**“ znači *veliko pakiranje* predviđeno za ponovno punjenje, koje je pregledano i za koje je zaključeno da nema manjkavosti koje bi utjecale na sposobnost podnošenja testova radne uspješnosti; pojam uključuje pakiranja koja se ponovo pune istim ili sličnim kompatibilnim sadržajem i koje se prevoze unutar distribucijskih lanaca koje kontrolira *pošiljatelj* proizvoda;

„**Velika ambalaža za otpatke**“ označava posebnu *ambalažu* koja

- (a) je konstruirana za mehaničko rukovanje; i
- (b) prelazi neto masu 400 kg ili kapacitet od 450 litara, ali nema obujam veći od 3 m³;

u koju se stavljaju oštećeni, neispravni, propuštajući ili koji nisu u skladu s odredbama *paketi opasnih tereta*, ili *opasni tereti* koji su se izlili ili iscurili u svrhu *prijevoza* za oporabu ili zbrinjavanje;

„**Ispitivanje nepropusnosti**“ je ispitivanje kojim se utvrđuje nepropusnost *cisterne, ambalaže ili IBC*, opreme, ventila i uređaja za zatvaranje;

NAPOMENA: za *prenosive cisterne*, vidi poglavlje 6.7.

„**Metalna laka ambalaža**“ je *ambalaža* okrugloga, eliptičnoga, četverokutnoga ili mnogokutnoga poprečnoga presjeka (i konusnoga), na vrhu stanjenoga i kabastoga, izrađenoga od metala, debljinom stjenka ispod 0,5mm (npr. bijeli kositreteni lim), plosnato ili izbočeno na dnu s jednim ili više otvora, koje nije obuhvaćeno objašnjenjima pojmova za *bačve ili kanistre*;

„**Unutarnja obloga**“ je umetak ili vreća umetnuta u *pakovanje*, uključujući *velika pakovanja* ili međuspremnike koji nisu sastavni dio pakovanja, uključujući *poklopce* vlastitih otvora;

„**Ukapljeni prirodni plin (LNG)**“ označava *hladeni ukapljeni plin koji se sastoji od prirodnog plina s visokim udjelom metana kojemu je dodijeljen UN br. 1972*;

„**Ukapljeni naftni plin (LPG)**“ znači niskotlačni ukapljeni plin koji se sastoji od jednog ili više lakih ugljikovodika pod UN brojevima 1011, 1075, 1965, 1969 ili 1978 i koji se sastoje uglavnom od propana, propena, butana, butanovih izomera, butena s tragovima drugih ugljikovodičnih plinova;

NAPOMENA 1: Zapaljivi plinovi pod drugim UN brojevima ne smiju se smatrati LPG-om;

2: Za UN br. 1075 vidi NAPOMENU 2 pod 2F, UN br. 1965, u tablici za ukapljene plinove pod 2.2.2.3.

„**Tekućina**“, je tvar koja na 50 °C ima tlak para ispod 300kPa (3 bar), nije postupno u plinovitom stanju na 20 °C i tlaku od 101,3 kPa i koja:

- (a) ima talište ili početno talište na 20 °C ili manje, uz tlak od 101,3kPa; ili
- (b) je tekuća prema ASTM D 4359-90 postupku ispitivanja; ili
- (c) nije oblika paste prema kriterijima koji se mogu primijeniti na ispitivanje za određivanje fluidnosti (penetrometrijski ispitivanje), opisano u 2.3.4;

NAPOMENA: "Prijetov u tekućem stanju", u svrhu zahtjeva cisterne, znači:

- *prijetov tekućina* prema objašnjenju pojma navedenom gore; ili
- *krutih tvari* koje su pripremljene za prijetov u otopljenom stanju

„**Utovaritelj**“ znači bilo koje *poduzeće* koje:

- (a) Tovari pakirane *opasne terete, male kontejnere* ili *prenosive cisterne* u ili na *vagon ili kontejner*, ili

- (b) *Tovari kontejner, kontejner za prijevoz u rasutom stanju, kontejner za tekući teret, prenosivu cisternu ili cestovno vozilo na vagon.*

„**Utovar**“ označava sve aktivnosti koje obavlja utovaritelj u skladu s definicijom pojma *utovaritelj*;

M

„**Sustav upravljanja**“, za prijevoz radioaktivnog materijala označava niz međusobno povezanih ili interaktivnih elemenata (sustav) za utvrđivanje politika i ciljeva i omogućavanje ostvarivanja ciljeva na učinkovit i djelotvoran način;

„**Priručnik za ispitivanja i kriterije**“ je šesto izmijenjeno izdanje *Preporuka Ujedinjenih naroda za prijevoz opasnih tvari. Priručnik za ispitivanja i kriterije*, koji je objavila Organizacija Ujedinjenih naroda (ST/SG/AC.10/11/Rev.6);

„**Masa pakovanja**“ je ukupna masa *pakovanja* ako nije utvrđeno drukčije.

„**Najveća zapremina**“ je najveća unutarnja zapremina *posude ili ambalaže*, uključujući unutarnje međuprostore (komore), za rasutu robu (*IBC*) i *velike ambalaže*, izražena u kubičnim metrima ili litrama;

„**Najveća neto masa**“ je najveća neto masu sadržaja u jednomu pakovanju ili najveća kombinirana masa unutarnjih pakovanja i sadržaja izražena u kilogramima;

„**Najveći uobičajeni radni tlak**“ za prijevoz radioaktivnog materijala, znači najveći tlak iznad atmosferskog tlaka na srednjoj razini mora koji se razvija u zadržajnom *sustavu* u razdoblju od godinu dana u uvjetima temperature i sunčevog zračenja koji odgovaraju uvjetima okoliša bez prozračivanja, vanjskog hlađenja putem pomoćnog sustava, ili radnog nadzora tijekom *prijevoza*;

„**Najveća dopuštena ukupna masa**“ je:

- (a) (za *IBC-ove*), masa *IBC* i moguća *uslužna ili ugrađena oprema*, uz najveću neto masu;
- (b) (za *cisterne*), masa *prazne cisterne* i *najveća zapremina* koja se smije prevoziti;

NAPOMENA: za *prenosive cisterne*, vidi poglavlje 6.7.

„**Najveći radni tlak (baždarski tlak)**“ znači *najveći među sljedećim trima tlakovima koji se mogu pojaviti na vrhu spremnika u radnom položaju*

- (a) najveći učinkoviti tlak dozvoljen u *cisterni* tijekom punjenja (najveći dozvoljeni *tlak punjenja*);
- (b) najveći učinkoviti tlak dozvoljen u *cisterni* tijekom pražnjenja (najveći dozvoljeni *tlak pražnjenja*);
- (c) učinkoviti baždarski tlak kojemu je *cisterna* izložena svojim sadržajem (uključujući nepoznate *plinove*), uz najveću radnu temperaturu.

Ako posebnim zahtjevima propisanim u poglavlju 4.3 nije određeno drukčije, numerička vrijednost radnoga tlaka (baždarskog), ne smije biti niža od tlaka para (apsolutni tlak), tvari koja se puni na 50 °C.

U pogledu *cisterni* opremljenih sigurnosnim ventilima (sa ili bez rasprskavajućih diskova), koje nisu *cisterne* za prijevoz stlačenih, ukapljenih ili otopljenih plinova Klase 2, *najveći radni tlak (baždarski tlak)*, *dostatno je propisati na tlak otvaranja sigurnosnih ventila* (Vidi također, „*Računski tlak*“, „*Tlak pražnjenja*“, „*Tlak punjenja*“ i „*Ispitni tlak*“);

NAPOMENA 1: Najveći radni tlak ne primjenjuje se na spremnike koji se prazne silom težom prema 6.8.2.1.14 (a).

2: Za *prenosive cisterne*, vidi poglavlje 6.7.

3: U svezi zatvorenih kriogenih posuda, vidi napomenu uz 6.2.1.3.6.5.

„**MEGC**“, vidi „*Višedijelni plinski kontejner*“;

„**Spremnik u obliku metalnog hidrida**“ znači jednostruki potpuni sustav skladištenja vodika, uključujući spremnik, metalni hidrid, uređaj za smanjenje tlaka, zaporni ventil, *servisnu opremu* i unutarnje komponente korištene isključivo za prijevoz vodika;

„**Metalni IBC**“ je metalno *tijelo*, uz odgovarajuću *servisnu i izradbenu opremu*;

„**Mekani čelik**“ je čelik najmanje vlačne čvrstoće između 360 N/mm² i 440 N/mm²;

NAPOMENA: U svezi *prenosivih cisterni*, vidi poglavlje 6.7.

„**MEGC**“, (višedijelni plinski kontejner), je sustav koji sadrži elemente koji su međusobno povezani višestrukum priključnom cijevi i postavljeni na okvir. Sljedeći elementi smatraju se elementima višedijelnoga *plinskog kontejnera*: *cilindri, tube, bačve pod pritiskom i snopovi cilindara i cisterne za prijevoz plinova* prema definiciji pod 2.2.2.1.1 zapremine iznad 450 litara;

NAPOMENA: U svezi UN MEGC (UN višedijelni plinski kontejner), vidi poglavlje 6.7.

N

„**Neto eksplozivna masa (NEM)**“ znači ukupna masa eksplozivnih tvari, bez pakiranja, ambalaže, itd. (Neto eksplozivna količina (NEQ), neto eksplozivni sadržaj (NEC), neto eksplozivna težina (NEW) ili neto masa eksplozivnog sadržaja se često koriste u istom značenju.);

„**Detektor neutronske zračenja**“ označava uređaj koji otkriva neutronske zračenje. U takvom uređaju, plin se mora nalaziti u hermetički zatvorenom transdudктору s elektronskom cijevi koji pretvara neutronske zračenje u mjerljiv električni signal;

„**N.D.N. navod**“, (nigdje drugdje navedeno), je zbirni navod o tvarima, smjesama, otopinama ili predmetima koji se mogu prevoziti:

- (a) ako nisu spomenuti poimence u tablici A poglavlja 3.2; i
- (b) ako pokazuju kemijska, fizička i/ili opasna svojstva koja odgovaraju klasi, klasifikacijskoj oznaci, *pakirnoj skupini* i imenu te opisu *n.d.n. navoda*.

O

„**Kontejner za utovar rasute robe za izvanobalnu plovidbu**“ je kontejner za prijevoz u rasutom stanju posebno označen za prijevoz više puta na, sa i između izvanobalnih objekata. Izvanobalni kontejner za prijevoz u rasutom stanju projektiran je i izrađen u skladu sa smjernicama za odobravanje izvanobalnih kontejnera kojima se rukuje na otvorenim morima, a specificirala je Međunarodna pomorska organizacija (*IMO*) u dokumentu MSC/Circ.860;

„**Otvoreni kontejner**“, vidjeti "*Kontejner*";;

„**Otvorena kriogena posuda**“ znači prijenosni termoizolirani spremnik za ohlađene ukapljene plinove koji se održava na atmosferskom pritisku neprekidnim zračenjem ohlađenog ukapljenog plina;

„**Otvoreni vagon**“ je vagon sa ili bez bočne i čelne stranice, kojemu je otvorena utovarna površina;

„**Operater cisterne, prenosivog spremnika ili vagona cisterne**“⁵ je bilo kakvo poduzeće u čije su ime cisterna, prenosivi spremnik ili vagon cisterna registrirani ili odobreni za prijevoz;

„**OTIF**“ je Međuvladina organizacija za međunarodni prijevoz željeznicom (OTIF, Gryphenhübelweg 30, CH-3006 Bern, Switzerland);

„**Vanjska ambalaža**“ je vanjska zaštita *složenih ili kombiniranih pakovanja*, uz moguće apsorpcijske materijale, postavljanje umetaka među komponente da se zadrže i zaštite *unutarnje posude i unutarnja pakovanja*;

„**Ovojno pakiranje**“ je zatvoreno pakovanje koje se koristi (jedan pošiljatelj u slučaju radioaktivnog materijala) da se jedno ili više pakovanja zadrže zajedno u jednoj jedinici pakovanja kojima je lakše rukovati i slagati ih pri prijevozu;

Primjeri velikih sastavljenih pakovanja:

- (a) podloga za utovar, primjerice paleta, na koju je postavljeno ili složeno nekoliko pakovanja učvršćeno plastičnim ili elastičnim trakama, trakama za stezanje ili nekim prikladnim načinom;
- (b) vanjska zaštitna (ovojna) ambalaža, na primjer kutija, folija ili rešetkasta ambalaža;

P

⁵ U slučaju cisterne, pojam "operator" jednak je pojmu "posjednik" kako je definiran u čl. 2. st. n) Dodatka G COTIF-u (ATMF) i u članku 3s Direktive o sigurnosti na željeznicama (Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004.g. o sigurnosti na željeznicama Zajednice kojom se izmjenjuje i nadopunjuje Direktiva Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim poduzećima i Direktiva 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta željezničke infrastrukture i naplati pristojbi za uporabu željezničke infrastrukture i sigurnosnih potvrda), i u članku 2s Direktive 2008/57/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008.g. o interoperabilnosti željezničkog sustava u Zajednici.

„**Pakovanje**“ je gotov predmet u postupku pakiranja; sastoji se od *ambalaže i velike ambalaže ili IBC*; ambalaža sa sadržajem. U pojam su uključene *posude za plinove* objašnjene u ovom poglavlju i predmeti koji se s obzirom na veličinu, masu ili oblik, mogu prevoziti raspakirani ili na okvirima, sanducima od letava ili uređajima za rukovanje. Izuzev za prijevoz radioaktivnih materijala taj pojam se ne odnosi na robu koja se prevozi u *rasutom stanju*, ni na tvari koje se prevoze u *cisternama*;

NAPOMENA: Za radioaktivni materijal, vidi 2.2.7.2., 4.1.9.1.1 i Poglavlje 6.4.

„**Ambalaža**“ je jedna ili više posuda i nekih drugih dijelova ili materijala potrebnih da *posude* ispune svoju funkciju zadržavanja sadržaja i druge sigurnosne funkcije (vidi, također, *sastavljena ambalaža, unutarnja ambalaža, posredni kontejner za prijevoz u rasutom stanju (IBC), međuambalaža, velika ambalaža, ambalaža od lakoga metala, ostala ambalaža, ambalaža od recikliranoga materijala, prerađena ambalaža, ponovo uporabljena ambalaža, ambalaža za spašavanje i nepropusna ambalaža*).

„**Pakiratelj**“ je svako *poduzeće* ili osoba koje stavlja *opasne tvari* u *ambalažu*, uključujući *velike ambalaže i IBC*, a kad je to potrebno priprema *pakovanja za prijevoz*;

„**Pakirna skupina**“ je skupina u koju se mogu razvrstati pojedine tvari u svrhu pakovanja, u skladu sa stupnjem opasnosti. *Pakirne skupine* imaju jedea značenja, a podrobnije su objašnjena u dijelu 2:

Pakirna skupina I: tvari visokoga stupnja opasnosti

Pakirna skupina II: tvari srednjega stupnja opasnosti

Pakirna skupina III: tvari niskoga stupnja opasnosti;

NAPOMENA: Određeni predmeti koji sadrže *opasne tvari*, razvrstani su u jednu pakirnu skupinu.

„**Željeznički prijevoz cestovnih vozila**“ znači prijevoz cestovnih vozila u zajedničkom cestovnom/željezničkom prometu. Ova definicija također uključuje prenosive prijevozne jedinice (ukrcavanje cestovnih vozila(s pratnjom ili bez pratnje) na vagone namijenjene za tu vrstu prijevoza);

„**Prenosiva cisterna**“ je multimodalna *cisterna*, koja je kad se koristi za prijevoz plinovi prema definiciji pod 2.2.2.1.1, zapremine iznad 450 litara u skladu s objašnjenjima pojmova u poglavlju 6.7 ili *IMDG* kôda i obilježena oznakom za prenosive cisterne (T-oznaka) u stupcu (10) tablice A poglavlja 3.2;

„**Bačva pod tlakom**“ je zavarena *posuda* pod tlakom u kojoj se može prevoziti zapremina vode koja prelazi 150 litara, ali nikako iznad 1 000 litara (npr. cilindrična *posuda* opremljena obručima za kotrljanje, kliznim kuglama);

„**Posuda pod tlakom**“ je zbirni pojam u koji su uključeni *cilindri, tube, bačve pod tlakom, zatvorene kriogene posude, spremnici u obliku metalnog hidrida, snopovi cilindara i tlačni spremnici za oštećenu robu*;

„**Plinski umetak pod tlakom**“, vidi "Aerosol ili posuda s raspršivačem";

„**Zaštićeni IBC**“, (za *metalne IBC*), je *IBC* opremljen dodatnom zaštitom protiv udarca, zaštitom koja primjerice ima višeslojni oblik (sendvič), ili konstrukcije dvostrukih stjenka ili okvira s metalnim rešetkastim kućištem;

Q

„**Osiguranje kakvoće**“ je sustavni program nadzora i pregleda koje primjenjuje bilo koja organizacija ili tijelo čija je svrha osiguranje provedbe sigurnosnih propisa prema RID;

R

„**Sustav detekcije zračenja**“ označava uređaj koji sadrži detektore zračenja kao sastavnice;

„**Stupanj zračenja**“ za prijevoz radioaktivnog materijala, je odgovarajuću iznos izražen u milisivertima po satu ili mikrosiverta po satu;

„**Radioaktivan sadržaj**“ za prijevoz radioaktivnog materijala, znači radioaktivni materijal zajedno sa bilo kakvim ozračenim ili aktivnim *krutim tvarima, tekućim i plinovitim* tvarima unutar *pakovanja*;

„**Željeznička infrastruktura**“ su sve pruge i fiksni uređaju nužni za odvijanje željezničkog prometa i sigurnost prijevoza;

„**Upravitelj željezničke infrastrukture**“ je bilo koje javno tijelo ili *poduzeće* odgovorno posebice za postavljanje ili održavanje *željezničke infrastrukture* te za upravljanje sustavima kontrole i sigurnosti;

„**Željezničko vozilo**“ je vozilo, sa ili bez vlastitog pogona, sposobno na vlastitim kotačima kretati se željezničkom prugom;

„**Posuda**“, (Klasa 1), je *kutija, boca, limenka, bačva, vrč ili tuba*, zajedno sa svim uređajima za zatvaranja, koja se rabi za *unutarnja i međupakovanja*;

„**Posuda**“ je zatvoreni spremnik za primanje i zadržavanje tvari ili predmeta, uključujući sve načine zatvaranja. Objašnjenje pojma ne primjenjuje se na ljuske (vidi, također, „*Kriogene posude*“, „*Unutarnje posude*“, „*Posude pod tlakom*“, „*Čvrste unutarnje posude*“ i „*Plinski ulošci*“);

„**Obnovljena ambalaža**“ je posebno:

- (a) *metalna bačva*:
 - (i) kojoj je očišćen izvorni materijal izradbe, sav raniji sadržaj, unutarnja i vanjska korozija, vanjski premazi te uklonjene listice opasnosti;
 - (ii) kojoj je vraćen izvorni oblik i tijelo, usklađen, izravnat, zapečaćen i kojemu su zamijenjene sve oštećene brtve;
 - (iii) koja je pregledana nakon čišćenja, ali prije bojenja i uklonjena su sva vidljiva oštećenja, te ispitan obzirom na značajna smanjenja debljine stjenke, zamora metala, oštećenih navoja ili poklopaca ili druga značajna oštećenja;
- (b) *plastični bubnjevi i kanistri*:
 - (i) kojima su očišćeni izvorni materijali izradbe, uklonjeni prijašnji sadržaji i premazi i listice opasnosti;
 - (ii) kojima su brtve koje su oštećene, zamijenjene;
 - (iii) koji moraju biti pregledani nakon čišćenja uklanjanjem vidljivih oštećenja, kao što su poderotine, napukline ili pukotine ili oštećeni navoji ili poklopci ili su uklonjena ostala znatna oštećenja;

„**Reciklirani plastični materijal**“ je materijal izrađen iz korištene industrijske *ambalaže* koja je očišćena i pripremljena za preradu u nove materijale za *ambalažu*;

„**Namotaj**“, (Klasa 1), je uređaj izrađen od plastike, drva, drvenjače, metala ili drugoga prikladnog materijala koji se sastoji od središnjega vretena sa ili bez bočnih stjenka na oba kraja vretena. Predmeti i tvari mogu biti namotani na vreteno i učvršćeni bočnim stjenkama;

„**Referentni čelik**“ je čelik vlačne čvrstoće 370 N/mm² i izduženja pri lomu 27 %;

„**Prerađeni IBC**“, *vidi " Posredni kontejner za prijevoz u rasutom stanju (IBC) "*;

„**Prerađeno veliko pakiranje**“, *vidjeti „Veliko pakiranje“*;

„**Prerađena ambalaža**“, znači posebno:

- (a) *metalna bačva*:
 - (i) koja je proizvedena kao UN tip u skladu sa zahtjevima poglavlja 6.1 iz tipa koji nije bio UN tip;
 - (ii) koja je preinačena iz jednog UN tipa, u skladu sa zahtjevima poglavlja 6.1, u drugi UN tip; ili
 - (iii) koja je podvrgnuta zamjeni sastavnih konstrukcijskih dijelova (na primjer nemjenjivi pokrov);
- (b) *plastična bačva*:
 - (i) koja se preinačuje iz jednoga UN tipa u drugi UN tip (npr. 1H1 u 1H2); ili
 - (ii) koja je podvrgnuta zamjeni unutarnjih konstrukcijskih dijelova.

Preuređene bačve predmetom su zahtjeva poglavlja 6.1 koji se primjenjuju na nove bačve istoga tipa;

„**Popravljeni IBC**“, *vidi " posredni kontejner za prijevoz u rasutom stanju (IBC) "*;

„**Ponovno korišteno veliko pakiranje**“, *vidjeti „Veliko pakiranje“*;

„**Ponovno korištena ambalaža**“ je *ambalaža* koja je ispitana te je utvrđeno da nema nedostataka obzirom na ta ispitivanja. U pojam su uključene ambalaže koje se pune istim ili sličnim tvarima u sklopu distributivnih lanaca pod nadzorom *pošiljatelja*;

„**Kruta unutarnja posuda**“ (za kombinirane IBC), je posuda koja zadržava svoj osnovni oblik kad je prazna i bez poklopaca i bez potpore vanjskoga kućišta. Unutarnja posuda koja nije kruta, pripada savitljivim posudama;

„**Kruti plastični IBC**“ je čvrsto plastično tijelo koje može imati konstrukcijsku opremu, uz prikladnu uslužnu opremu;

„**Cestovno vozilo**“ označava motorno vozilo, zglobno vozilo, prikolicu ili poluprikolicu u smislu ADR-a kojima se prevoze opasni tereti;

„**Redovito održavanje savitljivih IBC**“, vidi „Posredni kontejner za prijevoz u rasutom stanju (IBC)“;

„**Redovito održavanje krutih IBC**“, vidi „Posredni kontejner za prijevoz u rasutom stanju (IBC)“;

S

„**Sigurnosni ventil**“ je uređaj s oprugom koji se aktivira automatski tlakom, a svrha jest zaštiti cisternu ili posudu od neprihvatljivo velikoga unutarnjeg tlaka;

„**SADT**“, vidi „Samospješujuća temperatura raspada“;

„**Ambalaža za spašavanje**“ je posebna ambalaža u koju se stavljaju oštećena, nedostatna ili pakovanja opasnih tvari koja cure ili su neispravna ili služe za rješavanje problema opasnih tvari koje cure;

„**Tlačni spremnik za oštećenu robu**“ znači tlačni spremnik s vodnom zapremninom koja ne prelazi 3.000 litara u koji se stavljaju oštećeni, manjkavi, propusni ili nesukladni tlačni spremnici u svrhu prijevoza npr. radi prikupljanja ili odlaganja;

„**SAPT**“ vidi „temperatura samoubrzavajuće polimerizacije“;

„**Samospješujuća temperatura raspada**“ (SADT) je najniža temperatura na kojoj može doći do automatskoga ubrzavanja rastvaranja tvari u pakovanju, do čega može doći u prijevozu. Odredbe za određivanje SADT i djelovanja zagrijavanja u zatvorenomu navedene su u dijelu 2. Priručnika za ispitivanje i kriterije;

„**Temperatura samoubrzavajuće polimerizacije (SAPT)**“ označava najnižu temperaturu na kojoj se može odvijati polimerizacija s tvari u ambalaži, posrednom kontejneru za rasuti teret ili spremniku kako je namijenjeno za prijevoz. SAPT se određuje u skladu s ispitnim postupcima utvrđenima za temperaturu samoubrzavajućeg raspadanja za samo-reaktivne tvari u skladu s Dijelom II, odjeljkom 28 Priručnika za ispitivanje i kriterije;

„**Automatski ventilacijski ventil**“ označava uređaj za prozračivanje na ljuskama s donjim ispuštanjem koji je povezan s donjim ventilom i u uobičajenom radu otvara se samo tijekom punjenja ili pražnjenja za ventilaciju ljusaka.

„Servisna oprema“

(a) cisterne označava uređaje za punjenje i odbacivanje, prozračivanje, sigurnosne uređaje, uređaje za grijanje i toplinsku izolaciju te mjerne uređaje;

NAPOMENA: Za prenosive spremnike, vidjeti Poglavlje 6.7.

(b) elemenata baterijskog vagona ili MEGC-a označava uređaje za punjenje i odbacivanje, uključujući razdjelnik, sigurnosne uređaje i mjerne uređaje;

(c) IBC-a označava uređaje za punjenje i ispuštanje i sve uređaje za smanjenje pritiska ili prozračivanje, sigurnosne uređaje, uređaje za grijanje i toplinsku izolaciju te mjerne uređaje;

„**Vijek trajanja**“, za kombinirane cilindre i cijevi, označava broj godina koliko je dozvoljeno koristiti cilindar ili cijev;

„**Utvrdeni tlak**“ je tlak sadržaja posude pod tlakom u toplinskoj i ravnoteži raspršivanja;

„**Kontejner za rasuti teret s pokrovom**“ vidi „Kontejner za rasuti teret“;

„**Kontejner s pokrovom**“, vidjeti „Kontejner“;

„**Pokriveni vagon**“ označava *otvoreni vagon* opremljen ceradom za zaštitu tereta;

„**Ljuska**“ (za spremnike) označava dio *spremnika* koji zadržava tvar namijenjenu za *prijevoz*, uključujući otvore i zatvarače, ali ne uključuje *pomoćnu opremu* ili *vanjsku konstrukcijsku opremu*;

NAPOMENA: Kod *prenosivih cisterni*, vidi poglavlje 6.7.

„**Nepropusno pakiranje**“ znači *pakiranje* nepropusno za suhi sadržaj, uključujući finu krutu tvar koja nastaje tijekom *prijevoza*;

„**Mali kontejner**“, . vidjeti "*Kontejner*";

„**Mali spremnik koji sadrži plin (patrona za plin)**“ znači jednokratni *spremnik* koji s kapacitetom primanja vode koji ne prelazi 1000 ml za posude za spremanje izrađene od metala i koji ne prelazi 500 ml za posude za spremanje izrađene od sintetičkog materijala ili stakla, i koji sadržava, pod pritiskom, *plin* ili mješavinu *plinova*. Može biti opremljen ventilom;

„**Kruta tvar**“ je:

- (a) tvar s talištem ili početnim talištem iznad 20 °C, uz tlak od 101,3 kPa; ili
- (b) tvar koja nije tekuća prema ASTM D 4359-90 postupku ispitivanje ili koja je oblika paste, prema kriterijima primjenjivima na ispitivanje za određivanje svojstva fluidnosti (penetrometerski ispitivanje), opisano u 2.3.4;

„**SMGS**“ označava Sporazum o međunarodnom prijevozu robe željeznicom Organizacije za suradnju željeznica (OSJD), Varšava;

„**SMGS Dodatak 2**“ označava odredbu za prijevoz opasnih tereta kao Dodatak 2 *SMGS-u*;

„**Konstrukcijska oprema**“ je:

- (a) kod cisterni od vagon-cisterni, vanjsko i unutarnje ojačanje, učvršćenje, zaštitni i stabilizirajući dijelovi ljuske;
- (b) kod cisterni od kontejnerskih cisterni, vanjsko i unutarnje ojačanje, učvršćenje, zaštitni ili stabilizirajući dijelovi ljuske;

NAPOMENA: U svezi *prenosivih cisterni*, vidi poglavlje 6.7.

- (c) kod elemenata baterijskoga vagona ili *MEGC*, vanjsko ili unutarnje ojačanje, dijelovi za učvršćenje, stabiliziranje ljuske ili posude;

- (d) kod *IBC* koji nisu savitljivi, ojačanje, učvršćenje, rukovanje, dijelovi za zaštitu ili stabiliziranje tijela (uključujući temeljnu ploču za sastavljene *IBC s plastičnom unutarnjom posudom*);

„**Izmjenljivo tijelo**“, vidi "*Kontejner*";

T

„**Cisterna**“ je *ljuska*, uključujući uslužnu (*servisnu*) i *konstrukcijsku opremu*. Kad se koristi sam, izraz znači *cisterna kontejner*, *prenosiva cisterna*, *vagon cisterna*, *izgradna cisterna ili fiksna*, kako je definirano u ovom odjeljku, uključujući *sastavne elemente baterijskog vagona ili MEGC*;

NAPOMENA: U svezi *prenosivih cisterni*, vidi 6.7.4.1.

„**Kontejner cisterna**“ je dio prijevozne opreme koji zadovoljava objašnjenju pojma kontejnera i sadrži *ljusku i dijelove opreme*, uključujući opremu za lakše pomicanja kontejner cisterne bez značajnije promjene pozicije, koji se koristi za prijevoz *plinova*, *tekućina*, *tvari u prahu ili zrnu*, i kad se koristi za *prijevoz plinova* kako je određeno u 2.2.2.1.1, ima zapreminu iznad 0,45 m³ (450 litara);

NAPOMENA: *IBC* koji zadovoljavaju zahtjevima poglavlja 6.5, ne smatraju se *kontejner cisternama*.

„**Zapis o spremniku**“ označava dokument koji sadrži sve važne tehničke informacije vezane uz *spremnik*, *baterijski vagon* ili *MEGC*, na primjer certifikate pod 6.8.2.3, 6.8.2.4 i 6.8.3.4;

„**Izmjenljivo tijelo cisterna**“ podrazumijeva *kontejner cisternu*;

„**Vagon-cisterna**“ označava *vagon* namijenjen *prijevozu tekućina*, *plinova*, praškastih ili granuliranih tvari, koji obuhvaća nadgradnju koja se sastoji od jedne ili više *ljusaka* i donji nosivi dio opremljen

vlastitim elementima (upravljačkom opremom, ovjesom, odbojnicima, vučnom i kočnom opremom te natpisima);

NAPOMENA: *Vagon-cisterna* također uključuje *vagone s rastavljivim spremnicima*.

„**Tehnički naziv**“ je priznati kemijski naziv ili odgovarajući biološki naziv, ili neki drugi naziv koji se danas koristi u znanstvenim i tehničkim priručnicima, časopisima i napisima (vidi 3.1.2.8.1.1);

„**Ispitni tlak**“ je potrebni tlak primijenjen pri ispitivanju tlakom kod početnoga ili periodičnoga pregleda (vidi također „*Računski tlak*“, „*Tlak pražnjenja*“, „*Tlak punjenja*“ i „*Najveći radni tlak (baždarski)*“;

NAPOMENA: Za *prenosive cisterne*, vidi poglavlje 6.7.

„**Kroz ili u**“ za prijevoz radioaktivnog materijala, znači kroz ili u zemlje u kojima se pošiljka prevozi, ali posebno isključi zemlje "preko" kojih se pošiljka prevozi zračnim putem, pod uvjetom da nema predviđenih zaustavljanja u tim zemljama;

„**Prijevozni dokument**“ označava teretni list u skladu s Ugovorom o prijevozu (vidi CIM), vagoni list u skladu s Općim ugovorom o uporabi teretnih vagona (OUU)⁶ ili drugi prijevozni dokument koji zadovoljava odredbe odlomka 5.4.1;

„**Prijevozni indeks (TI)**“ naznačen na pakovanju, ovojnom pakovanju ili kontejneru, ili nezapakiranom LSA-I ili SCO-I, za prijevoz radioaktivnog materijala, znači broj koji se koristi za nadzor nad izloženosti radijaciji;

„**Podloga**“ (Klasa 1), je ploča od metala, plastike, lesonita ili jednako prikladnoga materijala, koja je smještena u *unutarnjoj, posrednoj i vanjskoj ambalaži* i može se čvrsto zatvoriti u *pakovanju*. Površina podloge može biti oblikovana tako da *pakovanja* ili predmeti u ambalaži mogu biti umetnuti, sigurno zadržani i odvojeni jedni od drugih;

„**Tuba**“ (Klasa 2), je prijenosna *posuda pod tlakom* ili složene izrade za prijevoz zapremine (vode) koja prelazi 150 litara, ali nikako iznad 3 000 litara;

U

„**UIC**“ je Međunarodna željeznička unija (UIC, 16 rue Jean Rey, F-75015 Paris, Francuska);

„**Istovar**“ označava sve postupke koje provodi istovarivač u skladu s definicijom istovarivača;

„**Trgovačko društvo**“, vidi "*Poduzeće*"

„**UNECE**“ je Ekonomska komisija Ujedinjenih naroda za Europu (UNECE, Palais des Nations, 8-14 avenue de la Paix, CH-1211 Geneva 10, Švicarska);

„**Istovarivač**“ znači bilo koje *poduzeće* koje:

- (a) uklanja kontejner, kontejner za prijevoz u rasutom stanju, MEGC, cisternu, prenosivu cisternu ili cestovno vozilo s vagona; ili
- (b) istovaruje pakirani opasni teret, male kontejnere ili prenosive cisterne iz ili sa vagona ili kontejnera; ili
- (c) ispušta opasni teret iz spremnika (vagon cisterna, odvojivi spremnik, prenosiva cisterna ili cisterna) ili iz baterijskog vagona, MEMU-a ili MEGC-a ili iz vagona, velikog kontejnera ili malog kontejnera za prijevoz u rasutom stanju ili u kontejneru za prijevoz u rasutom stanju.

„**UN ogledni pravilnik**“ je ogledni pravilnik koji je u prilogu devetnaestog izmijenjenoga izdanja *Preporuka o prijevozu opasnih tvari*, koji su objavili Ujedinjeni narodi (ST/SG/AC.10/1/Rev.19);

„**UN broj**“ je četveroznamenasti identifikacijski broj tvari ili predmeta uzet iz *Pravilnika UN*;

⁶ Objavio Ured GCU, Avenue Louise, 500, BE-1050 Brussels, www.gcubureau.org.

V

„**Vakuum djelujuća cisterna za otpad**“ fiksna cisterna, izgradna cisterna, cisterna kontejner ili izmjenjivo tijelo cisterna koja se primarno koristi za prijevoz opasnoga otpada, posebnih konstrukcijskih osobina i/ili opreme kojom se lakše obavlja punjenje i pražnjenje *otpada*, kao što je navedeno u poglavlju 6.10. Cisterna koja u potpunosti odgovara zahtjevima poglavlja 6.7 ili 6.8, ne smatra se *vakuum djelujućom cisternom za otpad*;

„**Vakuumski ventil**“ je uređaj s oprugom koji se aktivira automatski tlakom, čija je svrha zaštititi *cisternu* od neprihvatljivoga negativnog unutarnjega tlaka;

W

„**Vagon**“ označava željezničko vozilo koje nije opskrbljeno sredstvima za vuču, a koje je namijenjeno za prijevoz tereta (također vidjeti pod *baterijski vagon, zatvoreni vagon, otvoreni vagon, kontejner s pokrovom* i *vagon cisterna*);

„**Otpad**“ su tvari, otopine, smjese ili predmeti za koje nije predviđena izravna uporaba, ali koji se prevoze radi ponovne prerade, odlaganja, uklanjanja sagorijevanjem ili drugim postupcima uklanjanja;

„**Drvena bačva**“ je *ambalaža* od prirodnoga drva okruglih presjeka, izbočenih stjenki koje se sastoje od prečki i poklopca spojenih obročima;

„**Drveni IBC**“ je kruto ili složivo tijelo od drva zajedno s *unutarnjom oblogom* (ali bez unutarnjeg pakovanja), i primjenjivom *uslužnom i ugrađenom opremom*;

„**Radni tlak**“ je *utvrđeni tlak* stlačenoga plina na referentnoj temperaturi od 15 °C u punoj *tlačenoj posudi*;

NAPOMENA: U svezi *cisterni*, vidi "Najveći radni tlak".

„**Tkana plastika**“, (za *savitljive IBC*), je materijal izrađen od rastezivih traka ili jednostrukih vlakana od prikladnih plastičnih materijala;

1.2.2 Mjerne jedinice

1.2.2.1 U RID se primjenjuju sljedeće mjerne jedinice⁷

Mjerenje	SI jedinica. ⁸	Prihvatljiva alternativna jedinica	Odnos među jedinicama
dužine	m (metar)	-	-
površine	m ² (čtvorni metar)	-	-
zapremine	m ³ (kubični metar)	l ⁹ (litra)	1 l = 10 ⁻³ m ³
vremena	s (sekunda)	min. (minuta)	1 min. = 60 s
		h (sat)	1 h = 3 600 s
		d (dan)	1 d = 86 400 s
mase	kg (kilogram)	g (gram)	1 g = 10 ⁻³ kg
		t (tona)	1 t = 10 ³ kg
gustoće mase	kg/m ³	kg/l	1 kg/l = 10 ³ kg/m ³
temperature	K (kelvin)	°C (stupnjeva Celzijevih)	0 °C = 273.15 K
temperaturne razlike	K (kelvin)	°C (stupnjeva Celzijevih)	1 °C = 1 K
sile	N (njutn)		1 N = 1 kg.m/s ²
tlaka	Pa (paskal)	bar (bar)	1 Pa = 1 N/m ²
		N/mm ²	1 bar = 10 ⁵ Pa
naprezanja	N/m ²	kWh (kilowat sati)	1 N/mm ² = 1 MPa
rada			1 kWh = 3.6 MJ
energije	J (džul)	eV (elektronvolt)	1 J = 1 N.m = 1 W.s
količine topline			1 eV = 0.1602 H 10 ⁻¹⁸ J
snage	W (watt)		1 W = 1 J/s = 1 N.m/s
kinematičke viskoznosti	m ² /s	mm ² /s	1 mm ² /s = 10 ⁻⁶ m ² /s
dinamičke viskoznosti	Pa.s	mPa.s	1 mPa.s = 10 ⁻³ Pa.s
aktivnosti	Bq (becquerel)		
ekvivalenta količine	Sv (sivert)		

⁷ Sljedeće približne vrijednosti primjenjuju se za konverziju do sada korištenih jedinica u "SI" jedinice.

<u>sila</u>		<u>naprezanje</u>	
1 kg	= 9,807 N	1 kg/mm ²	= 9,807 N/mm ²
1 N	= 0,102 kg	1 N/mm ²	= 0,102 kg/mm ²

<u>tlak</u>				
1 Pa	= 1 N/m ²	= 10 ⁻⁵ bar a	= 1,02 × 10 ⁻⁵ kg/cm ²	= 0,75 × 10 ⁻² torr
1 bar	= 10 ⁵ Pa	= 1.02 kg/cm ²	= 750 torr	
1 kg/cm ²	= 9,807 × 10 ⁴ Pa	= 0,9807 bar	= 736 torr	
1 torr	= 1,33 × 10 ² Pa	= 1,33 × 10 ⁻³ bar	= 1,36 × 10 ⁻³ kg/cm ²	

energija, rad, količina topline

1 J	= 1 N.m	= 0,278 × 10 ⁻⁶ kWh	= 0,102 kgm	= 0,239 × 10 ⁻³ kcal
1 kWh	= 3,6 × 10 ⁶ J	= 367 × 10 ³ kgm	= 860 kcal	
1 kgm	= 9,807 J	= 2,72 × 10 ⁻⁶ kWh	= 2,34 × 10 ⁻³ kcal	
1 kcal	= 4,19 × 10 ³ J	= 1,16 × 10 ⁻³ kWh	= 427 kgm	

snaga

1 W	= 0,102 kgm/s	= 0,86 kcal/h
1 kgm/s	= 9,807 W	= 8,43 kcal/h
1 kcal/h	= 1,16 W	= 0,119 kgm/s

kinematička viskoznost

1 m ² /s	= 10 ⁴ St (Stokea)
1 St	= 10 ⁻⁴ m ² /s

dinamička viskoznost

1 Pa.s	= 1 N.s/m ²	= 10 P (poisea)	= 0,102 kg.s/m ²
1 P	= 0,1 Pa.s	= 0,1 N.s/m ²	= 1,02 H 10 ⁻² kg.s/m ²
1 kg.s/m ²	= 9,807 Pa.s	= 9,807 N.s/m ²	= 98,07 P

⁸ Međunarodni sustav jedinica (SI) rezultat je odluka koje je donijela Generalna skupština o težinama i mjerama (Adresa: Pavillon de Breteuil, Parc de St-Cloud, F-92 310 Sèvres).

⁹ Kratica „L“ za litru, također, se može koristiti umjesto kratice „l“ kad pisari stroj ne može razlučiti brojku „1“ od slova „l“.

Decimalni višekratnici i subdivizori jedinice mogu se tvoriti prefiksima ili simbolima, sa sljedećim značenjima, stavljenima ispred naziva ili simbola jedinice:

Faktor	Prefiks	Simbol
1 000 000 000 000 000 000 = 10^{18}	kvintilion	E
1 000 000 000 000 000 = 10^{15}	kvadrilion	P
1 000 000 000 000 = 10^{12}	trilijun	T
1 000 000 000 = 10^9	bilijun	G
1 000 000 = 10^6	milijun	M
1 000 = 10^3	tisuća	k
100 = 10^2	stotina	h
10 = 10^1	deset	da
0.1 = 10^{-1}	deseti dio	d
0.01 = 10^{-2}	stotinka	c
0.001 = 10^{-3}	tisućinka	m
0.000 001 = 10^{-6}	milijunti dio	μ
0.000 000 001 = 10^{-9}	bilijunti dio	n
0.000 000 000 001 = 10^{-12}	trilijunti dio	p
0.000 000 000 000 001 = 10^{-15}	kvadrilijunti dio	f
0.000 000 000 000 000 001 = 10^{-18}	kvintilijunti dio	A

NAPOMENA: 10^9 bilijuna je engleska inačica Ujedinjenih naroda. Analogijom, 10^{-9} = 1 bilijunti dio.

1.2.2.2 Ako izričito nije utvrđeno drukčije, znak "%" u RID označava kod:

- smjese krutih tvari ili tekućina i za otopine i krute tvari namočene tekućinom, masu postotka temeljenu na ukupnoj masi smjese, otopine ili namočene krute tvari;
- smjese stlačenih plinova kad se pune pod tlakom, omjer zapremine navedene kao postotak ukupne zapremine smjese plinova ili kad se puni masom, omjerom mase navedene kao postotak ukupne mase smjese;
- smjese ukapljenih plinova i otopina plinova, omjer mase navedene kao postotak ukupne mase smjese.

1.2.2.3 Tlakovi koji se odnose na posude (na primjer ispitni tlak, unutarnji tlak, tlak pri otvaranju sigurnosnoga ventila), uvijek su navedeni u najvećem radnom tlaku (baždarskom tlaku), (tlaku višem od atmosferskoga tlaka), međutim, tlak para tvari uvijek se izražava u apsolutnome tlaku.

1.2.2.4 Kad je u RID naveden stupanj punjenja za posude, uvijek se odnosi na odgovarajuću temperaturu tvari na 15 °C ako nije navedena neka druga temperatura.

Poglavlje 1.3

Osposobljavanja osoba uključenih u prijevoz opasnih tvari

1.3.1 Područje primjene

Zaposlenici u poduzećima, koji prema poglavlju 1.4 imaju obveze koje se odnose na prijevoz opasnih tvari, moraju se osposobiti kojima se regulira prijevoz opasnih tvari u skladu s odgovarajućim odgovornostima i obvezama. Zaposlenici se moraju osposobiti, u skladu s odjeljkom 1.3.2, prije preuzimanja odgovornosti i vrše samo funkcije za koje još nije omogućena obuka, pod izravnim nadzorom osposobljene osobe. Zahtjevima za osposobljavanjem, koji se odnose na sigurnost opasnih tvari u poglavlju 1.10, mora se udovoljiti.

NAPOMENA 1: U pogledu osposobljavanja za sigurnosnoga savjetnika, vidi 1.8.3 umjesto ovog odlomka
2: (Rezervirano)
3: Za osposobljavanje vezano uz Klasu 7, vidjeti također 1.7.2.5.

1.3.2 Narav osposobljavanja

Osposobljavanja moraju biti prikladna u svezi odgovornosti i obveza pojedinca.

1.3.2.1 Opća svijest o obuci

Zaposlenici moraju biti upoznati s općim zahtjevima u pogledu odredbi o prijevozu opasnih tvari.

1.3.2.2 Osposobljavanja u pogledu posebnoga djelovanja

Zaposlenici se moraju osposobiti u skladu s svojim obvezama i odgovornostima prema zahtjevima u pogledu prijevoza opasnih tvari.

Kad je u prijevoz opasnih tvari uključeno više vrsta prijevoza, zaposlenici su svjesni zahtjeva u pogledu drugih načina prijevoza.

Osoblje prijevoznika i upravitelja željezničke infrastrukture također će biti osposobljeno za područje specifično za željeznički promet. Ta obuka odvija se u obliku temeljne obuke i specijalizirane obuke.

(a) Temeljna obuka za svo osoblje:

Svo osoblje bit će osposobljeno o značenju upozorenja o opasnosti i narančastih pločica. Osim toga, osoblje uči o postupku prijavljivanja nepravilnosti.

(b) Specijalizirana obuka za operativno osoblje izravno uključeno u prijevoz opasnog tereta:

Uz sudjelovanje u temeljnoj obuci opisanoj pod (a), osoblje bit će osposobljeno primjereno svojim dužnostima.

Osoblje bit će osposobljeno za teme kojima se bavi specijalizirana obuka, a koje su podijeljene u tri kategorije pod 1.3.2.2.2, na temelju skupina navedenih pod 1.3.2.2.1.

1.3.2.2.1 Sljedeća tablica navodi skupine osoblja za pojedine kategorije:

Kategorija	Opis kategorije	Osoblje
1	Operativno osoblje izravno uključeno u prijevoz opasnog tereta	Strojovođe i zaposlenici koji obavljaju poslove ranžiranja ili osoblje s istovrijednom funkcijom
2	Osoblje odgovorno za tehnički nadzor vagona koji se koriste za prijevoz opasnog tereta	Tehničar zadužen za željeznička vozila ili osoblje s istovrijednom funkcijom
3	Osoblje odgovorno za vođenje i kontrolu željezničkih i usluga ranžiranja i upravljačko osoblje upravitelja željezničke infrastrukture	Kontrolori, signalisti, osoblje kontrolnog središta ili osoblje s istovrijednom funkcijom

1.3.2.2.2 Posebne teme koje trebaju biti obuhvaćene specijaliziranom obukom najmanje su sljedeće:

(a) za strojovođe ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 1:

- način stjecanja potrebnih informacija o sastavu vlaka, prisutnosti opasnog tereta i o tome gdje se on nalazi u vlaku;

- vrste nepravilnosti;
- postupanje u kriznim situacijama u vezi s nepravilnostima, poduzimanje mjera vezanih uz zaštitu vlastitog vlaka i obližnjeg prometa.

Manevristi ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 1:

- značenje manevarskih oznaka u skladu s Modelima 13 i 15 iz RID-a (vidjeti 5.3.4.2);
- sigurnosne udaljenosti za robu Klase 1 u skladu s 7.5.3 RID-a;
- vrste nepravilnosti.

(b) vagonski tehničar ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 2:

- vršenje nadzora u skladu s Dodatkom 9 Općeg ugovora o korištenju vagona (GCU)¹⁰ – Uvjeti za tehnički prijenos nadzora vagona;
- vršenje provjera opisanih u 1.4.2.2.1 (samo za osoblje koje vrši provjere opisane u 1.4.2.2.1);
- prepoznavanje nepravilnosti.

(c) kontrolori prometa, osoblje signalnih kućica, osoblje kontrolnog središta ili osoblje s istovrijednom funkcijom kategorije 3:

- postupanje u kriznim situacijama u slučaju nepravilnosti;
- interni planovi za hitne slučajeve za ranžirne kolodvore u skladu s Poglavljem 1.11 RID-a.

1.3.2.3 Sigurnosna osposobljavanja

Sukladno stupnju opasnosti od ozljede ili nesreće, u koje je uključen prijevoz opasnih tvari, uključujući utovar i istovar, zaposlenici moraju biti osposobljeni za rizik i opasnost koju mogu prouzročiti opasne tvari.

Svrha primjene osposobljavanja jest da se zaposlenici osposobe za sigurno postupanje u slučaju nužde.

1.3.2.4 Obuka se povremeno dopunjuje stručnim usavršavanjem kako bi se obuhvatile promjene u pravilniku.

1.3.3 Dokumentacija

Evidenciju o izvršenoj obuci u skladu s ovim Poglavljem vodi poslodavac koji je tu evidenciju dužan dati na uvid zaposleniku ili nadležnom tijelu, na njihov zahtjev. Poslodavac vodi evidenciju tijekom razdoblja koje utvrđuje nadležno tijelo. Evidencija o obuci se potvrđuje prilikom započinjanja novog zaposlenja.

¹⁰

Poglavlje 1.4.

Obveze sudionika u svezi sigurnosti

1.4.1 Opće mjere sigurnosti

1.4.1.1 Sudionici u prijevozu opasnih tvari moraju poduzeti odgovarajuće mjere sukladno naravi i opsegu predvidivih opasnosti, tako da izbjegnu štete i ozljede, ako je do njih došlo da njihove učinke svedu na minimum. U svakomu slučaju, moraju provoditi zahtjeve RID na odgovarajućim područjima.

1.4.1.2 Ako postoji neposredna opasnost ugrožavanja javne sigurnosti, sudionici o tomu moraju odmah obavijestiti hitne službe i dati im potrebne podatke kako bi poduzeli odgovarajuće mjere.

1.4.1.3 RID može nametnuti određene obveze sudioniku koje pripadaju području drugih sudionika.

Ako država članica Propisa RID smatra da nije riječ o smanjenoj sigurnosti, obveze nekog od sudionika može prenijeti u svom domaćem zakonodavstvu, na jednog ili nekoliko drugih sudionika, pod uvjetom da budu zadovoljene obveze iz 1.4.2 i 1.4.3. Ova izuzeća država članica Propisa RID mora priopćiti Tajništvu država članica Propisa RID koja će na njih skrenuti pozornost ugovornih strana.

Zahtjevi u 1.2.1, 1.4.2 i 1.4.3 vezani za objašnjenje pojmova sudionika i njihovih odgovarajućih obveza, ne smiju povrijediti odredbe domaćega zakonodavstva u svezi pravnih posljedica (krivične naravi, odgovornosti i.t.d.), koje se temelje na činjenici da je navedeni sudionik, primjerice, pravni subjekt, obrtnik, poslodavac ili zaposlenik.

1.4.2 Obveze glavnih sudionika

NAPOMENA 1: Nekoliko polaznika kojima su u ovom odjeljku dodijeljene obveze o sigurnosti može pripadati istom poduzeću. Isto tako, aktivnosti i pripadajuće sigurnosne obveze polaznika može preuzeti nekoliko poduzeća.

2: U svezi radioaktivnih materijala, vidi također 1.7.6.

1.4.2.1 Pošiljatelj

1.4.2.1.1 Pošiljatelj opasnih tvari na prijevoz mora predati samo pošiljke koje udovoljavaju zahtjevima RID. U kontekstu 1.4.1, mora posebice:

- (a) utvrditi da su opasne tvari klasificirane i prijevoz dozvoljen sukladno RID;
- (b) dati prijevozniku informacije i podatke na slijedivi način, ako je potrebno, i potrebne prijevozne isprave i popratne dokumente (dozvole, odobrenja, obavijesti, potvrde itd.), uzimajući u obzir posebno zahtjeve u poglavlju 5.4 i tablice A iz poglavlja 3.2;
- (c) koristiti ambalažu, veliku ambalažu, IBC-e, i cisterne (vagone cisterne, vagoni s demontabilnim spremnicima, baterijske vagone, MEGC, prenosive cisterne i kontejner cisterne), odobrene i prikladne za prijevoz navedenih tvari s oznakama propisanim u RID;
- (d) zadovoljiti zahtjevima o vrsti otpreme i ograničenjima u vezi otpreme;
- (e) osigurati da su prazne neočišćene i neodplinjene cisterne (vagone cisterne, vagoni s demontabilnim spremnicima, baterijske vagone, MEGC, prenosive cisterne i kontejner cisterne), ili prazne neočišćene vagone i kontejneri za rasuti teret obilježeni, označeni i obilježeni u skladu s Poglavljem 5.3 i da su prazni neočišćeni spremnici zatvoreni jednako nepropusni kao i kada su puni.

1.4.2.1.2 Ako pošiljatelj koristi usluge drugih sudionika (pakovanje, utovar, punjenje, itd.), mora poduzeti odgovarajuće mjere osiguranja da je pošiljka sukladna zahtjevima u RID. Može, međutim, u slučaju kao u 1.4.2.1.1 (a), (b), (c) i (e), osloniti se na informacije i podatke koje su mu stavili na raspolaganje drugi sudionici.

1.4.2.1.3 Kad pošiljatelj djeluje u ime treće strane, mora toga pošiljatelja obavijestiti u pisanomu obliku kako je riječ o opasnim tvarima i dostaviti sve informacije i dokumente koji su potrebni za izvršavanje obveza.

1.4.2.2 Prijevoznik

1.4.2.2.1 Prijevoznik koji preuzima opasne terete na početnoj destinaciji, u okviru stavka 1.4.1 posebno mora:

- (a) utvrditi da je za opasne tvari dozvoljen prijevoz sukladno RID;
- (b) potrebno je potvrditi jesu li sve informacije koje propisuje u Propis RID, a koje su vezane uz opasne terete, dobivene od pošiljatelja prije prijevoza, je li propisana dokumentacija priložena uz prijevoznu ispravu te jesu li korištene tehnologije elektroničke obrade podataka (EDP) ili elektroničke razmjene podataka (EDI) umjesto papirnate dokumentacije, jesu li podaci dostupni tijekom prijevoza na način koji je barem jednakovrijedan papirnoj dokumentaciji;
- (c) utvrditi vizualno da na vagonu i teretu nema uočljivih oštećenja, propusnosti ili napuklina, nedostatnosti u svezi opreme itd.;
- (d) utvrditi da nije istekao rok za sljedeće ispitivanje za vagon cisterne, baterijske vagone, vagone s prenosivim cisternama i kontejner cisterne;
NAPOMENA: Cisterne, baterijski vagoni i MEGC-i mogu, biti korišteni nakon isteka to roka prema uvjetima iz 4.1.6.10 (u slučaju baterijskih vagona i MEGC-a koji sadržavaju posude pod tlakom kao dijelove), 4.2.4.4, 4.3.2.3.7, 4.3.2.4.4, 6.7.2.19.6, 6.7.3.15.6 ili 6.7.4.14.6.
- (e) provjeriti da vagoni nisu pretovareni;
- (f) utvrditi da su postavljene velike listice opasnosti, oznake i narančaste pločice propisane za vagone u Poglavlju 5.3;
- (g) pismeno potvrditi da se u kabini strojovođe nalazi oprema propisana u uputama.

To se mora učiniti na temelju prijevoznih isprava i popratnih dokumenata, vizualnim pregledom vagona ili kontejnera, ako je potrebno, i tereta.

Odredbe ovog stavka smatraju se ispunjenima ako se primjenjuje UIC informacijski list 471-3V („Ispitivanja koja se moraju provesti pri slanju opasnih tereta u međunarodnom prometu“), točka 5¹¹.

1.4.2.2.2 Prijevoznik, međutim, u slučaju pod točkama 1.4.2.2.1 (a), (b), (d), (e) i (f), može uvažiti informacije i podatke drugih sudionika.

1.4.2.2.3 Ako prijevoznik uoči povredu zahtjeva RID, sukladno 1.4.2.2.1, ne smije započeti prijevoz dok se to ne ukloni.

1.4.2.2.4 Ako se pri prijevozu uoči povreda čime bi mogla biti ugrožena sigurnost prijevoza, pošiljku treba zaustaviti što prije, uzimajući u obzir zahtjeve u svezi sigurnosti prometa, sigurnu zaštitu pošiljke i javnu sigurnost.

S prijevozom se može nastaviti tek kada je pošiljka ponovno u skladu s važećim propisima. Nadležna tijela, ovlaštena za nastavak prijevoza, mogu izdati dozvolu za nastavak prijevoza.

U slučaju da nije moguće postići suglasnost, a ne postoji mogućnost za izdavanje dozvole za daljnji prijevoz, nadležna tijela moraju prijevozniku omogućiti nužnu pomoć. To se primjenjuje u slučaju kada prijevoznik izvijesti nadležna tijela da pošiljatelj nije dao obavijest o opasnoj naravi tvari, a da na temelju važećeg zakona - posebice u svezi ugovora o prijevozu – želi istovariti, uništiti ili određenu pošiljku učiniti neopasnom.

1.4.2.2.5 Prijevoznik osigurava da upravitelju korištene željezničke infrastrukture u bilo kojem trenutku tijekom prijevoza bude omogućen brz i neograničen pristup informacijama koje mu omogućavaju da ispuni uvjete iz 1.4.3.6 (b).

NAPOMENA: Postupci za pružanje podataka bit će utvrđeni propisima za korištenje željezničke infrastrukture.

1.4.2.2.6 Prijevoznik osigurava strojovođu lokomotive pismene upute kako je propisano pod 5.4.3.

¹¹ Inačica UIC informacijskog lista primjenjiva od 1. siječnja 2017.

1.4.2.2.7 Prijevoznik mora obavijestiti vozača o opasnim teretima koji su ukrcani na vozilo i o njihovom položaju u vlaku prije nego što vlak započne putovanje.

Uvjeti ovog stavka smatraju se ispoštovanim ako se primjenjuju prilozi A i B UIC informacijskog lista 472 („Sustavi kočnica i popis sastavnica za međunarodne teretne vlakove“)¹².

1.4.2.2.8 Prijevoznik mora osigurati da su informacije dostupne subjektu nadležnom za održavanje (ECM) kako je određeno u Članku 15 § 3 ATMF-a – Prilog G Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) – i u članku 5 Dodatka A ATMF-a koji također obuhvaća spremnik i njegovu opremu.

1.4.2.3 Primatelj

1.4.2.3.1 Primatelj ima obvezu ne odgađati primitak robe bez opravdanih razloga te potvrditi, nakon istovara, da su ispunjeni zahtjevi Propisa RID koji se na njega odnose.

1.4.2.3.2 Vagon ili kontejner mogu se vratiti ili ponovo upotrijebiti samo nakon što se ispune zahtjevi Propisa RID vezani uz istovar.

1.4.2.3.3 Ako primatelj koristi usluge ostalih sudionika (istovarivača, čistača, postrojenja za dekontaminaciju, i.t.d.) dužan je poduzeti odgovarajuće mjere kojima osigurava ispunjenost zahtjeva iz 1.4.2.3.1 i 1.4.2.3.2 iz Propisa RID.

1.4.3 Obveze ostalih sudionika

Dolje je naveden popis ostalih sudionika, kao i njihovih obveza. Obveze ostalih sudionika navedene su u 1.4.1. Sudionici trebaju znati ili bi morali znati da svoje obveze moraju obavljati sukladno odredbama RID .

1.4.3.1 Utovaritelj

1.4.3.1.1 U kontekstu 1.4.1, utovaritelj ima sljedeće obveze, posebno:

- (a) opasne tvari mora predati prijevozniku ako je prijevoznik ovlašten za prijevoz u skladu s RID;
- (b) ako daje za prijevoz pakiranu opasne tvari ili neočišćena prazna pakovanja, mora ispitati je li pakovanje oštećeno. Ne smije dati za prijevoz pakovanje ako je ambalaža oštećena, posebice ako je propusna i postoji mogućnost curenja opasnih tvari dok ne ukloni štetu; obveza se također primjenjuje na prazna neočišćena pakovanja;
- (c) utovar mora biti u skladu s posebnim zahtjevima u svezi utovara i rukovanja;
- (d) prilikom neposredne predaje opasnih tereta prijevozniku, mora se držati propisa o postavljanju listica opasnosti označavanje i narančaste pločice na vagonu ili velikom kontejneru u skladu s Poglavljem 5.3.
- (e) kad utovaruje pakovanja, mora poštovati zabrane o mješovitom utovaru kojima se uzimaju u obzir opasne tvari koje su na vagonu ili u velikom kontejneru, kao i zahtjeve u svezi odvajanja hrane, ostalih konzumnih proizvoda ili hrane za životinje.

1.4.3.1.2 Utovaritelj, međutim, u slučaju 1.4.3.1.1 (a), (d) i (e), može uvažiti informacije i podatke drugih sudionika.

1.4.3.2 Pakiratelj

U kontekstu 1.4.1, pakiratelj mora posebno poštovati sljedeće:

- (a) zahtjeve u svezi uvjeta pakovanja ili zajedničkog pakiranja;
- (b) zahtjeve u svezi obilježavanja i označavanja pakovanja.

¹² Inačica UIC informacijskog lista primjenjiva od 1. srpnja 2015.

1.4.3.3

Punitelj

U skladu s 1.4.1, punitelj ima sljedeće obveze:

- (a) prije punjenja mora provjeriti cisternu i opremu da zadovoljavaju tehničke zahtjeve;

NAPOMENA: Punitelj je dužan uspostaviti postupke za provjeru ispravnog funkcioniranja zatvarača cisterne vagona cisterne i osiguranje nepropusnosti uređaja za zatvaranje prije i nakon punjenja. Smjernice u obliku kontrolnih popisa za vagone cisterne za tekućine, koje je izdalo Europsko vijeće kemijske industrije (CEFIC), dostupne su na internetskim stranicama OTIF-a (www.otif.org).

- (b) provjeriti da nije istekao nadnevak za sljedeći pregled vagona cisterne, baterijskih vagona, vagona s odvojjivim spremnicima, prijenosnih spremnika, kontejner cisterne i MEGC;
- (c) opasnim tvarima smije puniti samo one cisterne za koje je dozvoljeno prevoženje opasnih tvari;
- (d) pri punjenju cisterne mora se pridržavati zahtjeva u svezi opasnih tvari i zahtjeva u svezi susjednih komora;
- (e) pri punjenju cisterne mora uzeti u obzir najveći dozvoljeni stupanj punjenja ili najveću masu sadržaja po litri zapremine tvari koja se puni;
- (f) nakon punjenja mora osigurati da su svi zatvarači zatvoreni i da nema istjecanja;

NAPOMENA: Punitelj je dužan uspostaviti postupke za provjeru ispravnog funkcioniranja zatvarača cisterne vagona cisterne i osiguranje nepropusnosti uređaja za zatvaranje prije i nakon punjenja. Smjernice u obliku kontrolnih popisa za vagone cisterne za tekućine, koje je izdalo Europsko vijeće kemijske industrije (CEFIC), dostupne su na internetskim stranicama OTIF-a (www.otif.org).

- (g) mora osigurati da nikakav opasni ostatak tvari koja se puni nije ostalo s vanjske strane cisterne koja je napunjena;
- (h) u pripremi opasnih tereta za prijevoz mora osigurati da su velike listice opasnosti, oznake, narančaste pločice i naljepnice, kao i manevarske oznake pričvršćene za spremnike, vagone ili kontejnere u skladu s Poglavljem 5.3;
- (i) prije i poslije punjenja tekućeg plina u vagon cisterne, mora se pridržavati posebnih važećih propisa kontrole;
- (j) kada puni vagon ili kontejner s opasnim tvarima u rasutom stanju, mora provjeriti da li je u potpunosti udovoljeno svim relevantnim zahtjevima poglavlja 7.3.

1.4.3.4

Korisnik kontejner cisterne / prenosive cisterne

U skladu s 1.4.1, korisnik kontejner cisterne/prenosive cisterne posebno:

- (a) mora osigurati poštivanje zahtjeva u svezi izradbe, opreme, ispitivanja i označavanja;
- (b) mora osigurati da se održavanje kućišta i opreme obavlja na takav način da u uobičajenim uvjetima kontejner cisterna/prenosiva cisterna zadovoljava uvjetima u RID do sljedećega pregleda;
- (c) da se provede dodatni nadzor ako postoji mogućnost oštećenja kućišta ili opreme do čega je došlo pri popravku, zamijeni ili nesreći.

1.4.3.5

Vlasnik ili korisnik vagona cisterne

U okviru stavka 1.4.1 vlasnik ili korisnik vagona cisterne posebice mora voditi računa o sljedećem¹³:

- (a) mora se pobrinuti da se poštuju propisi koji se tiču konstrukcije, opreme, kontrole i oznaka;

¹³ Prijevoznik vagon-cisterne može prebaciti organizaciju pregleda prema Poglavlju 6.8 na subjekt odgovoran za održavanje (ECM).

i.

- (b) mora omogućiti da se provede izvanredna, posebna kontrola ako postoji mogućnost da je sigurnost tijela spremnika ili njegove oprema dovedena u pitanje zbog popravaka, rekonstrukcije ili nezgode;
- (c) osigurati da su rezultati aktivnosti koje se traže pod (a) i (b) zabilježeni u zapisu o spremniku;
- (d) osigurati da subjekt nadležan za održavanje (ECM) dodijeljen vagonima-cisternama ima važeću potvrdu koja obuhvaća vagone-cisterne za opasne terete;
- (e) osigurati da informacije dostupne ECM-u kako je definirano u članku 15 § 3 ATMF-a – Prilog G COTIF-a – i u Članku 5 Dodatka A ATMF-a se također bave spremnikom i njegovom opremom.

1.4.3.6

Upravitelj željezničke infrastrukture

U kontekstu 1.4.1, upravitelj željezničke infrastrukture posebice ima sljedeće obveze. Upravitelj željezničke infrastrukture

- (a) osigurava da se unutarnji planovi za hitne slučajeve za ranžirne kolodvore pripremaju u skladu s poglavljem 1.11;
- (b) osigurava da ima brz i neograničen pristup sljedećim informacijama u bilo kojem trenutku tijekom prijevoza:
 - o sastavu vlaka uz navođenje broja svakog vagona i vrste vagona, ako to nije uključeno u broju vagona;
 - o UN brojevima opasnog tereta koji se prevozi u ili na svakom vagonu u onoj mjeri u kojoj je traženo da se oni prikažu u prijevoznj ispravi, ili ako se prevoze samo opasni tereti pakirani u ograničenim količinama u skladu s Poglavljem 3.4, zahtjeva se podatak koji pokazuje njihovu prisutnost prilikom označavanja vagona ili velikog kontejnera u skladu s Poglavljem 3.4,
 - o položaju svakog vagona u vlaku.

Ove informacije otkrivaju se isključivo stranama koje ih traže radi sigurnosti, zaštite ili hitne intervencije.

NAPOMENA: Postupci za pružanje podataka bit će utvrđeni propisima za korištenje željezničke infrastrukture.

1.4.3.7

Istovarivač

1.4.3.7.1

U kontekstu odjeljka 1.4.1, istovarivač je dužan posebice:

- (a) potvrditi da je istovarena ispravna roba usporedbom odgovarajućih podataka na prijevoznj ispravi s podacima na paketu, kontejneru, spremniku, MEGC-u ili vagonu;
- (b) prije i tijekom istovara, provjeriti jesu li pakiranje, spremnik, vagon ili kontejner oštećeni u mjeri koja bi ugrozila postupak istovara. Ako je to slučaj, potrebno je pobrinuti se da se istovar ne vrši sve dok se ne poduzmu odgovarajuće mjere;

NAPOMENA: Istovarivač je dužan uspostaviti postupke za provjeru ispravnog funkcioniranja zatvarača cisterne vagona cisterne i osiguranje nepropusnosti uređaja za zatvaranje prije i nakon punjenja. Smjernice u obliku kontrolnih popisa za vagone cisterne za tekućine, koje je izdalo Europsko vijeće kemijske industrije (CEFIC), dostupne su na internetskim stranicama OTIF-a (www.otif.org).

- (c) ispunjavati sve potrebne zahtjeve vezane uz istovar i rukovanje;
- (d) odmah nakon istovara spremnika, vagona ili kontejnera:
 - (i) ukloniti sve opasne zaostatke koji su dospjeli na vanjski dio spremnika, vagona ili kontejnera tijekom postupka istovara; i
 - (ii) provjeriti i osigurati zatvaranje ventila i kontrolnih otvora;

NAPOMENA: Istovarivač je dužan uspostaviti postupke za provjeru ispravnog funkcioniranja zatvarača cisterne vagona cisterne i osiguranje nepropusnosti uređaja za zatvaranje prije i nakon punjenja. Smjernice u obliku kontrolnih popisa za vagone cisterne za tekućine, koje je izdalo Europsko vijeće kemijske industrije (CEFIC), dostupne su na internetskim stranicama OTIF-a (www.otif.org).

- (e) osigurati vršenje propisanog čišćenja i dekontaminacije vagona ili kontejnera; i
- (f) pobrinuti se da vagoni i kontejneri nakon potpunog istovara, budu očišćeni, oslobođeni plina i dekontaminirani, te da se na njima više ne nalaze velike listice opasnosti, oznake i narančaste pločice koje su postavljene u skladu s Poglavljem 5.3.

1.4.3.8 Subjekt nadležan za održavanje (ECM)

U kontekstu točke 1.4.1 subjekt nadležan za održavanje (ECM) mora posebice osigurati:

- (a) da se održavanje spremnika i njihove opreme provodi na način da se osigura da, u uvjetima normalnog rada, vagon-cisterna udovoljava zahtjevima Propisa RID;
- (b) da podaci definirani u Članku 15 § 3 ATMF-a –Prilog G COTIF-a – i članak 5 Dodatka A ATMF-a također obuhvaćaju spremnik i njegovu opremu;
- (c) da se aktivnosti održavanja koje se odnose na spremnik i njegovu opremu evidentiraju u dokumentu o održavanju.

1.4.3.7.2 Ako istovarivač koristi usluge ostalih sudionika (čistač, postrojenje za dekontaminaciju, itd.) dužan je poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao ispunjenost zahtjeva iz Propisa RID.

Poglavlje 1.5

Odstupanja

1.5.1 Privremena odstupanja

1.5.1.1 Kako bi se propisi RID-a prilagodili tehničkom i industrijskom razvoju, nadležne institucije država članica Propisa RID mogu se izravno međusobno dogovoriti u svezi dozvole određenih postupaka u prijevozu na svojim teritorijima privremenim odstupanjima od zahtjeva u RID, pod uvjetom da na taj način nije upitna sigurnost. Tijela koja su poduzela inicijativu u pogledu privremenoga odstupanja moraju obavijestiti Središnji ured koji obavještava države članica Propisa RID¹⁴.

NAPOMENA: "Posebni sporazum" sukladno točki 1.7.4, ne smatra se privremenim izuzećem sukladno ovom poglavlju.

1.5.1.2 Razdoblje valjanosti privremenoga odstupanja ne smije biti više od pet godina od nadnevka stupanja na snagu. Privremeno odstupanje mora prestati odmah, znači nadnevkom stupanja na snagu odgovarajućih izmjena i dopuna u RID.

1.5.1.3 Prijevozne radnje na temelju privremenih odstupanja, predstavljaju prijevoz je u smislu C dijela COTIF.

1.5.2 Vojne pošiljke

Za vojne pošiljke, to znači pošiljke s materijalima ili predmetima Klase 1, koji pripadaju vojsci ili je vojska odgovorna za njih, vrijede drugi propisi (podstavak 5.2.1.5, stavak 5.2.2.1.8, 5.3.1.12 i 5.4.1.2.1) kao i stavak 7.2.4 posebni propisi W2.

¹⁴ Privremena odstupanja zaključena prema ovom poglavlju moraju se objaviti na web stranici OTIF-a (www.otif.org).

Poglavlje 1.6

Prijelazne mjere

1.6.1 Općenito

1.6.1.1 Ako nije određeno drukčije, predmeti i materijali Propisa RID mogu se prevoziti do 30. lipnja 2017. u skladu sa zahtjevima Propisa RID¹⁵ koji vrijede do 31. prosinca 2016.

NAPOMENA: Vežano uz podatke u tovarnom listu, vidi 5.4.1.1.12.

1.6.1.2 (Brisano)

1.6.1.3 Tvari i predmeti Klase 1, koji pripadaju oružanima snagama pojedine države članica Propisa RID, pakirani prije 1. siječnja 1990. godine u skladu s uvjetima RID¹⁶ koji su bili na snazi u to vrijeme, mogu se prevoziti nakon 31. prosinca 1989. godine ako su pakovanja zadržala svoju cjelovitost i deklarirana su u prijevoznom dokumentu kao vojna roba pakirana prije 1. siječnja 1990. godine. Drugi uvjeti koji vrijede od 1. siječnja 1990. godine za tu klasu, moraju se poštovati.

1.6.1.4 Tvari i predmeti Klase 1 koji su pakirani između 1. siječnja i 31. prosinca 1996. godine u skladu s uvjetima u RID¹⁷ koji su bili važeći u to vrijeme, mogu se prevoziti nakon 31. prosinca 1996. godine, pod uvjetom da se zadržala cjelovitost pakovanja i da su deklarirani u prijevoznom dokumentu kao tvari Klase 1 koja je pakirana između 1. siječnja i 31. prosinca 1996. godine.

1.6.1.5 IBC koji su napravljeni prema propisima Rn.405 (5) i 555 (3) koji su vrijedili od 1. siječnja 1999. godine, a koji ne odgovaraju propisima Rn.405 (5) i 555 (3) koji vrijede od 1. siječnja 1999. godine, smiju se i dalje upotrebljavati.

1.6.1.6 IBC, proizvedeni prije 1. siječnja 2003. u skladu s uvjetima granične odredbe 1612 (1) važećim do 30. lipnja 2001. godine, a koji ne zadovoljavaju uvjetima u 6.5.2.1.1 u svezi visine slova, brojka i simbola koji su se primjenjivali od 1. srpnja 2001. godine, mogu se koristiti i nadalje.

1.6.1.7 Tipska odobrenja bačvi, kanistra i složenih ambalaža od polietilena visoke ili srednje molekularne mase, izdana prije 1. srpnja 2005. u skladu s uvjetima odredbe 6.1.5.2.6 na snazi do 31. prosinca 2004. godine, a koja nisu sukladna uvjetima u 4.1.1.21, i dalje vrijede do 31. prosinca 2009. godine. Ambalaža proizvedena i označena na temelju tih odobrenja, može se koristiti do kraja razdoblja korištenja određenoga u 4.1.1.15.

1.6.1.8 Postojeće narančaste oznake koje odgovaraju uvjetima u pododjeljku 5.3.2.2, koji su vrijedili do 31. prosinca 2004. godine, mogu se koristiti i nadalje.

1.6.1.9 (Rezervirano)

1.6.1.10 (Brisano)

1.6.1.11 Tipska odobrenja za bačve, kanistre i složene ambalaže izrađene od visoko i srednje molekularno polietilenske mase i za IBC iz visoko molekularno polietilenskih masa, izdana prije 1. srpnja 2007. godine u skladu s zahtjevima u 6.1.6.1 (a) koji su stupili na snagu 31. prosinca 2006. godine, ali koji nisu u skladu s zahtjevima u 6.1.6.1 (a) primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine i nadalje su važeća.

1.6.1.12 (Rezervirano)

1.6.1.13 (Brisano)

1.6.1.14 IBC-i proizvedeni prije 1. siječnja 2011. godine i usklađeni s tipom izradbe, koji nisu prošli vibracijsko ispitivanje iz odjeljka 6.5.6.13 ili koji nisu morali ispunjavati zahtjeve mjerila iz odjeljka 6.5.6.9.5 (d) u vrijeme kad su bili podvrgnuti ispitivanju bacanjem, mogu se i dalje koristiti.

1.6.1.15 IBC-i proizvedeni, prerađeni ili popravljani prije 1. siječnja 2011. godine ne trebaju biti označeni s najvećim dopuštenim opterećenjem na slaganje u skladu s 6.5.2.2.2. Takvi IBC-i, koji nisu označeni u skladu s 6.5.2.2.2, još se uvijek mogu koristiti nakon 31. prosinca 2010. godine, ali moraju biti označeni u skladu s 6.5.2.2.2 ako su prepravljani ili popravljani nakon toga datuma.

¹⁵ Izdanje Propisa RID na snazi od 1. siječnja 2015. godine.

¹⁶ Izdanje Propisa RID na snazi od 1. svibnja 1985. godine.

¹⁷ Izdanja Propisa RID na snazi od 1. siječnja 1990., 1. siječnja 1993. i 1. siječnja 1995. godine

Posredni kontejneri za rasuti teret proizvedeni, obnovljeni ili popravljeni između 1. siječnja 2011. i 31. prosinca 2016. i označeni najvećim dopuštenim opterećenjem pri slaganju paketa jednog na drugi u skladu s 6.5.2.2.2 koji je na snazi do 31. prosinca 2014. mogu se nastaviti koristiti.

- 1.6.1.16** (Brisano)
- 1.6.1.17** (Brisano)
- 1.6.1.18** (Brisano)
- 1.6.1.19** (Brisano)
- 1.6.1.20** (Brisano)
- 1.6.1.21** (Rezerivrano)
- 1.6.1.22** Unutarnje posude od složenih IBC proizvedene prije 1. srpnja 2011. godine i označene u skladu sa zahtjevima 6.5.5.2.4 na snazi do 31. prosinca 2010. godine još uvijek mogu biti korištene.
- 1.6.1.23** (Rezervirano)
- 1.6.1.24** (Brisano)
- 1.6.1.25** Cilindri s kapacitetom primanja vode od 60 litara ili manje označeni UN brojem u skladu s odredbama Propisa RID primjenjivog do 31. prosinca 2012. i koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 5.2.1.1 koji se tiču veličine UN broja i slova „UN“ primjenjivima od 1. siječnja 2013. mogu se i dalje koristiti do sljedećeg redovitog pregleda, a najkasnije do 30. lipnja 2018.
- 1.6.1.26** Velika ambalaža proizvedena ili prerađena prije 1. siječnja 2014. godine i koja nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.6.3.1 vezanim uz visinu slova, znamenki i simbola koji su primjenjivi od 1. siječnja 2013. godine mogu se i dalje koristiti. Velika ambalaža proizvedena ili prerađena prije 1. siječnja 2015. godine ne trebaju biti označena s maksimalnim dopuštenim opterećenjem za slaganje paketa u skladu s 6.6.3.3. Takve velike ambalaže koja nisu označena u skladu s 6.6.3.3 mogu se i dalje koristiti nakon 31. prosinca 2014. godine, ali moraju biti označena u skladu s 6.6.3.3 ako su prerađena nakon tog datuma.
- Velika ambalaža proizvedena ili obnovljena između 1. siječnja 2011. i 31. prosinca 2016. i označena maksimalnim dopuštenim opterećenjem za slaganje paketa jednog na drugi u skladu s 6.6.3.3 koji je na snazi do 31. prosinca 2014. može se nastaviti koristiti.
- 1.6.1.27** Spremnici koji su sastavni dijelovi opreme ili strojnog pogona koji sadrži tekuća goriva pod UN brojevima 1202, 1203, 1223, 1268, 1863 i 3475 i koji su sagrađeni prije 1. srpnja 2013. godine, koji nisu u skladu sa zahtjevima odlomka (a) posebne odredbe 363 poglavlja 3.3 koji su primjenjivi od 1. siječnja 2013. godine mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.1.28** (Brisano)
- 1.6.1.29** Litijevi članci i baterije proizvedeni u skladu s tipom koji ispunjavaju zahtjeve pododjeljka 38.3 Priručnika za ispitivanja i kriterije, 3. revidiranog izdanja, Izmjena i dopuna br. 1, ili bilo kojeg sljedećeg revidiranog izdanja i izmjena i dopuna primjenjivih na datum ispitivanja tipa, mogu se nastaviti prevoziti ako nije drugačije određeno u RID-u.
- Litijevi članci i baterije proizvedeni prije 1. srpnja 2003. koji ispunjavaju zahtjeve Priručnika za ispitivanja i kriterije, 3. revidiranog izdanja, mogu se nastaviti prevoziti ako su ispunjeni svi drugi primjenjivi zahtjevi.
- 1.6.1.30** Naljepnice koje ispunjavaju zahtjeve iz 5.2.2.2.1.1 primjenjive do 31. prosinca 2014. mogu se i dalje koristiti do 30. lipnja 2019.
- 1.6.1.31** (Brisano)

- 1.6.1.32** (Brisano)
- 1.6.1.33** Električni dvoslojni kondenzatori UN br. 3499 proizvedeni prije 1. siječnja 2014. ne trebaju biti označeni kapacitetom za pohranu energije u Wh u skladu sa zahtjevom stavka (e) posebne odredbe 361 Poglavlja 3.3.
- 1.6.1.34** Asimetrični kondenzatori UN br. 3508 proizvedeni prije 1. siječnja 2016. ne trebaju biti označeni kapacitetom za pohranu energije u Wh u skladu sa zahtjevom stavka (c) posebne odredbe 372 Poglavlja 3.3.
- 1.6.1.35** (Rezervirano)
- 1.6.1.36** (Rezervirano)
- 1.6.1.37** Velike listice opasnosti smanjenih dimenzija koje su se, prije 1. siječnja 2015. mogle zalijepiti na vagone u skladu s odredbama 5.3.1.7.4 primjenjivima do 31. prosinca 2014., ali koje ne ispunjavaju zahtjeve za lijepljenje velikih listica opasnosti smanjenih dimenzija u skladu s odredbama 5.3.1.7.4 primjenjivima od 1. siječnja 2015., zamijenit će se najkasnije do 31. prosinca 2017.
- 1.6.1.38** Države članice mogu i dalje izdavati potvrde o profesionalnoj obuci za sigurnosne savjetnike za opasne terete u skladu s modelom primjenjivim do 31. prosinca 2016., umjesto onih u skladu sa zahtjevima iz 1.8.3.18 primjenjivima od 1. siječnja 2017. do 31. prosinca 2018. Takve potvrde mogu se i dalje koristiti do isteka njihove petogodišnje valjanosti.“
- 1.6.1.39** Ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz posebne odredbe 188 Poglavlja 3.3 primjenjive od 1. siječnja 2017., paketi koji sadrže litijske članke ili baterije mogu se i dalje označavati do 31. prosinca 2018. u skladu sa zahtjevima iz posebne odredbe 188 Poglavlja 3.3 koja je na snazi do 31. prosinca 2016.
- 1.6.1.40** Ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz Propisa RID primjenjive od 1. siječnja 2017., proizvodi UN brojeva 0015, 0016 i 0303 koji sadrže tvar(i) koje stvaraju dim koji je otrovan pri udisanju prema kriteriju za Klasu 6.1, proizvedeni prije 31. prosinca 2016., mogu se prevoziti do 31. prosinca 2018. bez naljepnice za dodatnu opasnost „OTROVNO“ (model br. 6.1, vidi 5.2.2.2.2).
- 1.6.1.41** Ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz Propisa RID primjenjive od 1. siječnja 2017., veliki omoti sukladni s radnim karakteristikama za skupinu ambalaže III prema posebnim odredbama za pakiranje L 2 upute za pakiranje LP 02 iz 4.1.4.3 primjenjive do 31. prosinca 2016. mogu se i dalje koristiti do 31. prosinca 2022. za UN br. 1950.
- 1.6.1.42** Ne dovodeći u pitanje zahtjeve iz stupca (5) Tablice A Poglavlja 3.2 primjenjive od 1. siječnja 2017. za UN brojeve 3090, 3091, 3480 i 3481, naljepnice Klase 9 (model br. 9, vidi 5.2.2.2.2) mogu se i dalje koristiti za ove UN brojeve do 31. prosinca 2018.
- 1.6.1.43** Vozila registrirana ili stavljena u promet prije 1. srpnja 2017., kako je određeno u posebnim odredbama 240, 385 i 669 Poglavlja 3.3, i njihova oprema namijenjena za upotrebu tijekom prijevoza, koji su sukladni sa zahtjevima iz Propisa RID primjenjivim do 31. prosinca 2016., ali koji sadrže litijske ćelije ili baterije koje nisu u skladu s uvjetima iz 2.2.9.1.7 mogu se i dalje prevoziti kao teret u skladu sa zahtjevima iz posebne odredbe 666 iz Poglavlja 3.3.
- 1.6.2** **Posude pod tlakom i posude za Klasu 2**
- 1.6.2.1** Posude izrađene prije 1. siječnja 1997. godine, a koje nisu sukladne uvjetima u RID, koji su vrijedili prije 1. siječnja 1997. godine, ali čiji prijevoz je dozvoljen prema uvjetima u RID, koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine, mogu se i nadalje prevoziti nakon toga nadnevka ako su ispunjeni uvjeti periodičnih ispitivanja u uputama za pakovanje P200 i P203.
- 1.6.2.2** (Brisano)
- 1.6.2.3** Posude namijenjene prijevozu tvari Klase 2 izrađene prije 1. siječnja 2003. godine, mogu se prevoziti i nakon 1. siječnja 2003. godine. Oznake moraju biti sukladne uvjetima koji vrijede do 31. prosinca 2002. godine.
- 1.6.2.4** Posude pod tlakom izrađene i konstruirane u skladu s tehničkim kôdom odobrene s rokom ne duljim od onoga u skladu s 6.2.5 mogu ostati u uporabi.
- 1.6.2.5** Posude pod tlakom i njihovi ventili izrađene i konstruirane u skladu s normama primjenjivim do vremena njihove izrade i ne dulje od popisa (vidjeti 6.2.4) u skladu s odredbama RID primjenjivima u to vrijeme mogu ostati u uporabi osim ako je to ograničeno posebnom prijelaznom mjerom.

- 1.6.2.6** Posude pod tlakom za tvari osim onih iz Klase 2, izrađeni prije 1. srpnja 2009. godine u skladu sa zahtjevima iz 4.1.4.4 i na snazi do 31. prosinca 2008. godine, ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 4.1.3.6 primjenjivima od 1. siječnja 2009. godine, mogu se i dalje koristiti pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz 4.1.4.4 koji su na snazi do 31. prosinca 2008. godine.
- 1.6.2.7** (Brisano)
- 1.6.2.8** (Brisano)
- 1.6.2.9** Odredbe o uputama o pakiranju P 200 (10), posebni propis o pakiranju v iz odjeljka 4.1.4.1 primjenjiv do 31. prosinca 2010. godine, mogu se primjenjivati u državama članicama Propisa RID na cilindre proizvedene prije 1. siječnja 2015. godine.
- 1.6.2.10** Punjivi zavareni čelični cilindri za prijevoz plinova UN br. 1011, 1075, 1965, 1969 ili 1978, za koje je odobren 15 godišnji razmak između periodičnih nadzora, u skladu s uputom o pakiranju P 200 (10), posebni propis o pakiranju v iz odjeljka 4.1.4.1 primjenjiv do 31. prosinca 2010. godine od strane nadležnog tijela zemlje (ili zemalja) prijevoza, može se i dalje podvrgavati periodičnom nadzoru u skladu s tim odredbama.
- 1.6.2.11** Patrone za plin izgrađene i pripremljene za prijevoz prije 1. siječnja 2013. godine za koje nije udovoljeno zahtjevima iz 1.8.6, 1.8.7 ili 1.8.8 za ocjenjivanje sukladnosti patrona za plin, mogu se i dalje prevoziti nakon tog datuma, pod uvjetom da je udovoljeno drugim primjenjivim odredbama Propisa RID.
- 1.6.2.12** Tlačni spremnici za oštećenu robu mogu se i dalje izrađivati i odobravati u skladu s nacionalnim propisima do 31. prosinca 2013. godine. Tlačni spremnici za oštećenu robu i koji su izgrađeni u skladu s nacionalnim propisima prije 1. siječnja 2014. godine mogu se dalje koristiti uz suglasnost nadležnih tijela država upotrebe.
- 1.6.2.13** Snopovi cilindara proizvedeni prije 1. srpnja 2013. koji nisu označeni u skladu s točkama 6.2.3.9.7.2 i 6.2.3.9.7.3 primjenjivima od 1. siječnja 2013. ili u skladu s 6.2.3.9.7.2 primjenjivo od 1. siječnja 2015. smiju se koristiti do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2015.
- 1.6.2.14** Cilindri izrađeni prije 1. siječnja 2016. u skladu s točkom 6.2.3 i specifikacijama koje su odobrila nadležna tijela zemalja prijevoza i korištenja, ali koji nisu u skladu s normom ISO 11513:2011 ili ISO 9809-1:2010 prema zahtjevu točke 4.1.4.1, upute za pakiranje P208 (1), smiju se koristiti za prijevoz adsorbiranih plinova pod uvjetom da su ispunjeni opći zahtjevi za pakiranje točke 4.1.6.1.
- 1.6.2.15** Snopovi cilindara redovito pregledani prije 1. srpnja 2015. koji nisu označeni u skladu s točkom 6.2.3.9.7.3 primjenjivom od 1. siječnja 2015. smiju se koristiti do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2015.
- 1.6.3 Vagoni-cisterne i baterijski vagoni**
- 1.6.3.1** (Brisano)
- 1.6.3.2** (Brisano)
- 1.6.3.3** Vagoni-cisterne čija je ljuska izrađena prije stupanja na snagu zahtjeva primjenjivih od 1. listopada 1978. još se uvijek smiju koristiti ako debljina njihovih stjenka i elemenata opreme ispunjava zahtjeve Poglavlja 6.8.
- 1.6.3.3.1** Uz sporazum nadležnih tijela države registracije, vagoni-cisterne koji su namijenjeni za prijevoz plinova Klase 2 i čija je ljuska izrađena prije 1. siječnja 1965. još se uvijek smiju koristiti do 31. prosinca 2017. ako elementi njihove opreme, ali ne i debljina njihovih stjenka, ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.8.
- 1.6.3.3.2** Vagoni-cisterne koji su namijenjeni za prijevoz plinova Klase 2 i čija je ljuska izrađena između 1. siječnja 1965. i 31. prosinca 1966. još se uvijek smiju koristiti do 31. prosinca 2019. ako elementi njihove opreme, ali ne i debljina njihovih stjenka, ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.8.
- 1.6.3.3.3** Vagoni-cisterne koji su namijenjeni za prijevoz plinova Klase 2 i čija je ljuska izrađena između 1. siječnja 1967. i 31. prosinca 1970. još se uvijek smiju koristiti do 31. prosinca 2021. ako elementi njihove opreme, ali ne i debljina njihovih stjenka, ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.8.

- 1.6.3.3.4** Vagoni-cisterne koji su namijenjeni za prijevoz plinova Klase 2 i čija je ljuska izrađena između 1. siječnja 1971. i 31. prosinca 1975. još se uvijek mogu koristiti do 31. prosinca 2025. ako elementi njihove opreme, ali ne i debljina njihovih stjenka, ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.8.
- 1.6.3.3.5** Vagoni-cisterne koji su namijenjeni za prijevoz plinova Klase 2 i čija je ljuska izrađena između 1. siječnja 1976. i 30. rujna 1978. još se uvijek mogu koristiti do 31. prosinca 2029. ako elementi njihove opreme, ali ne i debljina njihovih stjenka, ispunjavaju zahtjeve Poglavlja 6.8.
- 1.6.3.4** Vagoni-cisterne izrađeni prije 1. siječnja 1988. godine prema propisima važećim od 31. prosinca 1987. godine, a ne prema propisima koji vrijede od 1. siječnja 1988. godine, smiju se rabiti i dalje. Isto vrijedi i za vagone cisterne koji nisu označeni tom oznakom, obveznom od 1. siječnja 1988. godine, koja sadrži podatak o materijalu spremnika u kladu sa prilogom XI stavak 1.6.1.
- 1.6.3.5** Vagoni-cisterne, izgrađeni prije 1. siječnja 1993. godine sukladno uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1992. godine, ali koji nisu u skladu s uvjetima koji vrijede od 1. siječnja 1993. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.3.6** I dalje se mogu koristiti vagoni-cisterne izrađeni prije 1. siječnja 1995. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 1994., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima primjenjivim od 1. siječnja 1995.
- 1.6.3.7** Vagoni-cisterne za transport zapaljivih tekućih tereta s tokom zapaljenja iznad 55°C do 60 °C izrađeni prije 1. siječnja 1997. godine sukladno uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine prema propisima iz priloga XI, stavci 1.2.7, 1.3.8 i 3.3.3 koji su vrijedili do 1. siječnja 1997. godine smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.3.8** Ako se zbog izmjena i dopuna u RID-u modificiraju neki točni otpremni nazivi plinova, nije potrebno modificirati nazive na pločicama na samoj ljusci (vidi 6.8.3.5.2 ili 6.8.3.5.3), pod uvjetom da se nazivi plinova na vagonima-cisternama, izgradnim cisternama i baterijskim vagonima ili na pločicama [vidi 6.8.3.5.6 (b) ili (c)], prilagode na prvomu periodičnom ispitivanju koje uslijedi.
- 1.6.3.9** (Rezervirano)
- 1.6.3.10** (Rezervirano)
- 1.6.3.11** Vagoni-cisterne i izgradne cisterne izrađene prije 1. siječnja 1997. godine sukladno zahtjevima koji vrijede do 31. prosinca 1996. godine, ali koji ne odgovara zahtjevima dodatka XI 3.3.3. i 3.3.4 koji vrijede od 1. siječnja 1997. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.3.12** (Brisano)
- 1.6.3.13** (Brisano)
- 1.6.3.14** Vagoni-cisterne izgrađene prije 1. siječnja 1999. godine u skladu s uvjetima Priloga XI, 5.3.6.3. koje ne udovoljavaju uvjetima Priloga XI, 5.3.6.3. primjenjivim od 1. siječnja 1999. godine mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.3.15** Vagoni-cisterne i izgradne cisterne izrađene prije 1. srpnja 2007. godine u skladu sa zahtjevima koji su stupili na snagu 31. prosinca 2006. godine, ali koje ne, udovoljavaju zahtjevima 6.8.2.2.3 primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine mogu i dalje biti u uporabi do sljedećeg periodičkog ispitivanja.
- 1.6.3.16** Vagoni-cisterne i baterijski vagoni izrađena prije 1. siječnja 2007. godine koje ne udovoljavaju zahtjevima u 4.3.2, 6.8.2.3, 6.8.2.4 i 6.8.3.4 u svezi s pločicom podataka vozila, popuna podataka na pločici podataka vozila mora početi najkasnije pri sljedećem periodičkom ispitivanju.
- 1.6.3.17** Vagoni-cisterne cisterne namijenjene prijevozu tvari Klase 3, pakirne skupine i koje imaju tlak para ispod 175 kPa (1.75 bar) (apsolutni) na 50 °C, izrađene prije 1. srpnja 2007. godine u skladu sa zahtjevima primjenjivim od 31. prosinca 2006. godine, čiji je kôd cisterne L1.5BN morao biti naveden u skladu s zahtjevima primjenjivim od 31. prosinca 2006. godine, mogu i dalje biti u uporabi za prijevoz gore navedenih tvari, do 31. prosinca 2022. godine.
- 1.6.3.18** Vagoni-cisterne i baterijski vagoni izgrađeni prije 1. siječnja 2003. godine u skladu s uvjetima primjenjivim do 30. lipnja 2001. godine, koji, međutim, ne udovoljavaju uvjetima primjenjivim od 1. srpnja 2001. godine mogu se i dalje koristiti.

Međutim, moraju biti označeni odgovarajućim oznakama spremnika i odgovarajućim alfanumeričkim oznakama iz posebnih odredbi TC i TE u skladu s 6.8.4.

- 1.6.3.19** (Rezervirano)
- 1.6.3.20** Vagoni-cisterne, izrađene prije 1. srpnja 2003. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 2002. godine, ali koje ne odgovaraju zahtjevima u 6.8.2.1.7 primjenjive od 1.siječnja 2003. godine i posebne odredbe TE15 od 6.8.4.(b) primjenjive od 1.siječnja 2003. do 31.prosinca 2006. godine mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.3.21** (Brisano)
- 1.6.3.22** Vagoni –cisterne s tijelom spremnika od aluminijskih legura, napravljeni prije 1. siječnja 2003. godine prema propisima koji su vrijedili do 31. prosinca 2002. godine, a ne odgovaraju propisima koji vrijede od 1. siječnja 2003. godine, smiju se rabiti i dalje.
- 1.6.3.23** (Brisano)
- 1.6.3.24** Vagoni-cisterne za transport nagrizajućih plinova s UN brojem 1052, UN 1790 i UN 2073, napravljeni prije 1. siječnja 2003. godine prema propisima važećim do 31. prosinca 2002. godine, no koji ne odgovaraju propisima stavka 6.8.5.1.1 b), smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.3.25** (Brisano)
- 1.6.3.26** Vagoni-cisterne izrađeni prije 1. siječnja 2007. godine u skladu s zahtjevima koji su stupili na snagu 31. prosinca 2006. godine, ali koje ne, udovoljavaju zahtjevima primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine u svezi s označavanjem vanjskog računskog tlaka u skladu s 6.8.2.5.1, mogu ostati u uporabi.
- 1.6.3.27** (a) za vagoncisterne i baterijske vagoncisterne neopremljene automatskim spojnicama
- za plinove Klase 2 s klasifikacijskim oznakama koje sadrže slova T, TF, TC, TO, TFC ili TOC, i
 - za tvari Klase 3 do 8 koje se prevoze u tekućem stanju pod oznakama spremnika L15CH, L15DH ili L21DH u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2,
- izgrađene prije 1. siječnja 2005., uređaji definirani u posebnoj odredbi TE 22 iz 6.8.4 moraju moći apsorbirati najmanje 500 kJ energije na svakom kraju vagona.
- Vagoni-cisterne i baterijski vagoni za prijevoz ovih plinova i tvari opremljenih automatskim spojnicama, izrađeni prije 1. srpnja 2015. i koji nisu u skladu s primjenjivim zahtjevima iz posebne odredbe TE 22 iz 6.8.4 koji su na snazi od 1. siječnja 2015. mogu se i dalje koristiti do 31. prosinca 2020.
- (b) vagoni-cisterne i baterijski vagoni neopremljeni automatskim spojnicama
- za plinove Klase 2 s klasifikacijskim oznakama koje sadržavaju samo slovo F, i
 - za tvari iz Klasa 3 do 8 koje se prevoze u tekućem stanju i kojima je oznaka spremnika L10BH, L10CH ili L10DH dodijeljena u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2,
- izgrađeni prije 1. siječnja 2007. godine, koji ne udovoljavaju primjenjivim uvjetima posebne odredbe TE22 iz 6.8.4, važeće od 1. siječnja 2007. godine, mogu se i dalje koristiti.
- Vagoni-cisterne i baterijski vagoni za prijevoz ovih plinova i tvari opremljenih automatskim spojnicama, izrađeni prije 1. srpnja 2015. i koji nisu u skladu s primjenjivim zahtjevima iz posebne odredbe TE 22 iz 6.8.4 koja je na snazi od 1. siječnja 2015. mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.3.28** Vagoni-cisterne koji su napravljeni prije 1. siječnja 2005. godine prema propisima važećim od 31. prosinca 2004. godine, a ne odgovaraju propisima stavka 6.8.2.2.1 drugi podstavak, najkasnije se prilikom slijedeće rekonstrukcije ili popravka moraju nadograditi, ukoliko je to u praksi izvedivo, a provedeni radovi zahtijevaju demontažu dijelova.
- 1.6.3.29** Vagoni-cisterne koji su napravljeni prije 1. siječnja 2005. godine, a ne odgovaraju zahtjevima propisa iz stavka 6.8.2.2.4 važećima od 1. siječnja 2005. godine, smiju se rabiti i dalje.
- 1.6.3.30** (Rezervirano)
- 1.6.3.31** Vagon-cisterne i cisterne kao elementi koji formiraju baterijske vagoncisterne projektirani i izgrađeni u skladu s tehničkim kodeksom koji je bio na snazi u vrijeme njihove izgradnje u skladu s odredbama 6.8.2.primjenjivima u to vrijeme, još se uvijek mogu koristiti.

- 1.6.3.32** Vagoni-cisterne
- za plinove Klase 2 s klasifikacijskim oznakama koje sadržavaju slovo/slova T, TF, TC, TO, TFC ili TOC, i
 - za tvari kategorija 3 do 8 kojima je oznaka spremnika L15CH, L15DH ili L21DH dodijeljena u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2,
- izgrađene prije 1. siječnja 2007. godine, koje ne udovoljavaju primjenjivim uvjetima posebne odredbe TE 25 iz 6.8.4 (b), važeće od 1. siječnja 2007. godine, mogu se i dalje koristiti.
- Međutim, u vagone-cisterne za prijevoz plinova brojeva UN 1017 klor, UN 1749 klor trifluorida, UN 2189 diklorosilana, UN 2901 brom klorida i UN 3057 trifluoroacetil klorida, čija debljina stijenke na krajevima ne ispunjava uvjete posebne odredbe TE 25 (b), moraju biti ugrađeni uređaji u skladu s posebnom odredbom TE 25 (a), (c) ili (d).
- 1.6.3.33** Vagoni-cisterne i baterijski vagoni za plinove Klase 2 izgrađeni prije 1. siječnja 1986. godine u skladu sa zahtjevima primjenjivima do 31. prosinca 1985. godine i koji ne ispunjavaju zahtjeve iz 6.8.3.1.6 vezane uz odbojnice, još se uvijek mogu koristiti.
- 1.6.3.34** (Rezervirano)
- 1.6.3.35** (Brisano)
- 1.6.3.36** Cisterne konstruirane prije 1. siječnja 2011. godine u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2010. godine, ali koji ne odgovaraju zahtjevima 6.8.2.1.29 primjenjivi od 1. siječnja 2011. godine, još uvijek se mogu koristiti.
- 1.6.3.37** (Brisano)
- 1.6.3.38** Vagoni cisterne i baterijski vagoni projektirani i proizvedeni u skladu s normama važećima u vrijeme njihove proizvodnje (vidi 6.8.2.6 i 6.8.3.6), u skladu s odredbama Propisa RID primjenjivima u to vrijeme, mogu se i dalje koristiti osim ako je to ograničio posebnim prijelaznim mjerama.
- 1.6.3.39** Vagoni cisterne proizvedeni prije 1. srpnja 2011. godine u skladu sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3 važećima do 31. prosinca 2010. godine, ali koji, međutim, nisu usklađeni sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3, treći odlomak, vezanima uz položaj prigušivača plamena ili zaustavljača plamena, mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.3.40** (Brisano)
- Dodatno se u ovom slučaju ne mora primjenjivati posebna odredba TE 25 navedena za tvari u stupcu (13) Tablice A u Poglavlju 3.2., primjenjiva od 1. siječnja 2015
- 1.6.3.41** Vagoni cisterne izgrađene prije 1. srpnja 2013. godine u skladu sa zahtjevima koji su bili važeći do 31. prosinca 2012. godine, ali koje ne udovoljavaju odredbama iz 6.8.2.5.2 ili 6.8.3.5.6 koje su primjenjive od 1. siječnja 2013. godine, mogu se i dalje označavati u skladu sa zahtjevima primjenjivim do 31. prosinca 2012. godine do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2013. godine.
- 1.6.3.42** Za UN broj 2381, oznaka cisterne navedena u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2 koja je primjenjiva do 31. prosinca 2012. godine može se i dalje koristiti do 31. prosinca 2018. godine za vagone cisterne izgrađene prije 1. srpnja 2013. godine
- 1.6.3.43** Vagoni cisterne izgrađeni prije 1. siječnja 2012. godine u skladu sa zahtjevima koji su bili na snazi do 31. prosinca 2012. godine, ali koji ne udovoljavaju zahtjevima od 6.8.2.6 vezanim uz standarde EN 14432:2006 i EN 14433:2006 koji su primjenjivi od 1. siječnja 2011. godine mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.3.44** (Rezervirano)
- 1.6.3.45** Vagoni-cisterne za hladene ukapljene plinove izrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.3.4.10, 6.8.3.4.11 i 6.8.3.5.4 primjenjivim od 1. siječnja 2017. mogu se i dalje koristiti do sljedećeg pregleda poslije 1. srpnja 2017. Dotad, kako bi se ispunili zahtjevi iz 4.3.3.5 i 5.4.1.2.2 (d), stvarno vrijeme držanja može biti procijenjeno ne uzimajući u obzir referentno vrijeme držanja.

- 1.6.3.46** Mogu se i dalje koristiti vagoni-cisterne izrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.2.1.23 primjenjivim od 1. siječnja 2017.“
- 1.6.4** **Kontejner cisterne, prenosive cisterne i MEGC**
- 1.6.4.1** Kontejner cisterne izrađene prije 1. siječnja 1988. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1987. godine, ali koje ne odgovaraju uvjetima koji su vrijedili od 1. siječnja 1988. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.2** Kontejner cisterne, izrađene prije 1. siječnja 1993. godine u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili do 31. prosinca 1992. godine, ali ne odgovaraju uvjetima koji su vrijedili od 1. siječnja 1993. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.3** Kontejner cisterne, izrađene prije 1. siječnja 1995. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1994. godine, ali koje nisu u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili od 1. siječnja 1995. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.4** Kontejner cisterne za transport zapaljivih tekućina s točkom zapaljenja iznad 55°C do 61 °C izrađeni prije 1. siječnja 1997. godine sukladno uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine prema propisima iz priloga X, stavci 1.2.7, 1.3.8 i 3.3.3 koji su vrijedili do 1. siječnja 1997. godine smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.4.5** Ako se zbog izmjena i dopuna u RID-u neki nazivi plinova modificiraju, nije potrebno modificirati nazive na pločici ili samoj ljusci (vidi 6.8.3.5.2 ili 6.8.3.5.3), pod uvjetom da se nazivi plinova na kontejner cisternama i MEGC ili na pločicama [vidi 6.8.3.5.6 (b) ili (c)], prilagode na prvomu periodičnom ispitivanju koji slijedi.
- 1.6.4.6** Kontejner cisterne izrađene prije 1. siječnja 2007. godine u skladu s zahtjevima koji su stupili na snagu 31. prosinca 2006. godine, ali koje ne, udovoljavaju zahtjevima primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine u svezi označavanja vanjskog proračunskog tlaka u skladu s 6.8.2.5.1, mogu ostati u uporabi.
- 1.6.4.7** Kontejner cisterne, izrađene prije 1. siječnja 1997. godine u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili do 31. prosinca 1996. godine, ali koje ne odgovaraju zahtjevima rubnih brojeva 212 332 i 212 333 koji su vrijedili od 1. siječnja 1997. godine, mogu se koristiti i dalje.
- 1.6.4.8** Kontejner cisterne koje su izgrađene prije 1. siječnja 1999. godine u skladu sa propisima Dodatka X, 5.3.6.3 primjenjivo do 31. prosinca 1998. godine i koji nije sukladan sa propisima dodatka X, 5.3.6.3 važećim od 01. siječnja 1999. godine, mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.4.9** Kontejner - cisterne i MEGC-i konstruirani i izrađeni u skladu s tehničkim kodeksom koji je bio na snazi u vrijeme njihove konstrukcije u skladu s odredbama 6.8.2.7 primjenjivima u to vrijeme, još se uvijek mogu koristiti.
- 1.6.4.10** (Brisano)
- 1.6.4.11** (Rezervirano)
- 1.6.4.12** Kontejner cisterne i MEGC, izrađeni prije 1. siječnja 2003. godine u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 30. lipnja 2001. godine, ali koji ne odgovaraju zahtjevima koji su vrijedili od 1. srpnja 2001. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- Međutim, oni moraju biti označeni odgovarajućim spremnikom koda, a ako je primjenjivo i odgovarajućim alfanumeričkim kodovima posebnih propisa TC i TE u skladu sa 6.8.4.
- 1.6.4.13** Kontejner cisterne, izrađene prije 1. srpnja 2003. u skladu s uvjetima koji su vrijedili do 31. prosinca 2002. godine, ali koje ne odgovaraju uvjetima odredbe u 6.8.2.1.7 primjenjivo od 1. siječnja 2003. godine i posebne odredbe TE15 od 6.8.4(b) primjenjivo od 1. siječnja 2003. do 31. prosinca 2006. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.14** Kontejner-cisterne za transport nagrizaćih plinova s UN brojem 1052, UN 1790 i UN 2073, napravljene prije 1. siječnja 2003. godine prema propisima važećim do 31. prosinca 2002. godine, no koje ne odgovaraju propisima stavka 6.8.5.1.1 b), smiju se i dalje rabiti.
- 1.6.4.15** Tip ispitivanja („P“ ili „L“) kojeg zahtijeva 6.8.2.5.1 ne mora biti dodan u spremnik ploče dok se prvi test nakon 1. siječnja 2007. godine ne izvede.
- 1.6.4.16** (Brisano)

- 1.6.4.17** (Brisano)
- 1.6.4.18** Za kontejner-cisterne i MEGC-e izgrađene izrađene prije 1. siječnja 2007. godine koje ne udovoljavaju zahtjevima u 4.3.2, 6.8.2.4 i 6.8.3.4 u svezi s pločicom podataka vozila, odgovarajući podaci na pločici podataka vozila moraju biti navedeni najkasnije na sljedećem periodičkom ispitivanju.
- 1.6.4.19** (Brisano)
- 1.6.4.20** Vakuumski djelujuće kontejner cisterne za otpad, izrađene prije 1. srpnja 2005. godine u skladu sa zahtjevima koji su vrijedili do 31. prosinca 2004. godine, ali ne odgovaraju zahtjevima u 6.10.3.9 koji su vrijedili od 1. siječnja 2005. godine, mogu se koristiti i nadalje.
- 1.6.4.21 do 1.6.4.29** (Rezervirano)
- 1.6.4.30** Prenosive cisterne i UN MEGC koji ne odgovaraju zahtjevima za izradu primjenjivim od 1. siječnja 2007. godine, ali koji su izrađeni u skladu s potvrdama o odobravanju koje su bile izdane prije 1. siječnja 2008. godine mogu i dalje biti u uporabi.
- 1.6.4.31** (Brisano)
- 1.6.4.32** Ako je ljuska kontejner cisterne već podijeljena na komore ili valobranima na dijelove zapremine najviše 7.500 litara prije 1. siječnja 2009. godine, zapremina ljuske ne mora se dopuniti oznakom "S" u pojedinostima propisanim u 6.8.2.5.1 do sljedećeg periodičnog pregleda u skladu s 6.8.2.4.2.
- 1.6.4.33** Unatoč odredbama 4.3.2.2.4, kontejner-cisterne namijenjene prijevozu ukapljenih plinova ili pothlađenih ukapljenih plinova, koje ispunjavaju primjenjive konstrukcijske zahtjeve RID-a, ali koje su prije 1. srpnja 2009. godine podijeljene komorama ili valobranima u odjeljke zapremine najviše 7.500 litara, još se uvijek mogu puniti na više od 20% i manje od 80% svoje zapremine.
- 1.6.4.34** (Brisano)
- 1.6.4.35** (Brisano)
- 1.6.4.36** (Brisano)
- 1.6.4.37** Prenosive cisterne i MEGC-i proizvedeni prije 1. siječnja 2012. godine, koji su usklađeni sa zahtjevima za označavanje iz odjeljaka 6.7.2.20.1, 6.7.3.16.1, 6.7.4.15.1 ili 6.7.5.13.1 primjenjivima do 31. prosinca 2010. godine, po potrebi, mogu se nastaviti koristiti ako su u skladu sa svim drugim relevantnim zahtjevima iz Propisa RID primjenjivima od 1. siječnja 2011. godine, uključujući, po potrebi, zahtjev iz odjeljka 6.7.2.20.1 (g) za označavanje simbolom "S" na ploči kada su kućište ili odjeljak podijeljeni pregradama u odjeljke kapaciteta najviše 7.500 litara.
- 1.6.4.38** Prenosive cisterne proizvedene prije 1. siječnja 2014. godine ne treba označavati uputom o prenosivim cisternama prema zahtjevu iz odjeljaka 6.7.2.20.2, 6.7.3.16.2 i 6.7.4.15.2 do sljedećeg periodičnog nadzora i ispitivanja.
- 1.6.4.39** Cisterne i MEGC-i projektirani i proizvedeni u skladu s normama primjenjivima u vrijeme njihove proizvodnje (vidi 6.8.2.6 i 6.8.3.6), u skladu s odredbama Propisa RID primjenjivima u to vrijeme, mogu se i dalje koristiti, osim ako je to ograničio posebnim prijelaznim mjerama.
- 1.6.4.40** Cisterne proizvedene prije 1. srpnja 2011. godine u skladu sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3 važećima do 31. prosinca 2010. godine, ali koje, međutim, nisu usklađene sa zahtjevima iz odjeljka 6.8.2.2.3, treći odlomak, vezanima uz položaja prigušivača plamena ili zaustavljača plamena, mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.4.41** (Brisano)
- 1.6.4.42** Cisterne izgrađene prije 1. srpnja 2013. u skladu sa zahtjevima koji su primjenjivi do 31. prosinca 2012. godine, ali koje ne odgovaraju odredbama iz 6.8.2.5.2 ili 6.8.3.5.6 koje su primjenjive od 1. siječnja 2013. godine mogu se i dalje označavati u skladu sa zahtjevima koji su primjenjivi od 31. prosinca 2012. godine do sljedećeg redovitog pregleda nakon 1. srpnja 2013. godine.

- 1.6.4.43** Prenosive cisterne i MECG-ovi proizvedeni prije 1. siječnja 2014. godine ne moraju udovoljavati zahtjevima iz 6.7.2.13.1 (f), 6.7.3.9.1 (e), 6.7.4.8.1 (e) i 6.7.5.6.1 (d) vezanim uz označavanje uređaja za smanjenje tlaka.
- 1.6.4.44** Za tvari pod oznakom TP 38 ili TP 39 u stupcu (11) tablice A poglavlja 3.2, upute za prenosivu cisternu propisane u Propisu RID koje su primjenjive do 31. prosinca 2012. godine mogu se i dalje primjenjivati do 31. prosinca 2018. godine.
- 1.6.4.45** Za UN br. 2381, oznaka za cisternu navedena u stupcu (12) tablice A poglavlja 3.2 primjenjiva do 31. prosinca 2012. godine može se i dalje primjenjivati do 31. prosinca 2018. godine za cisterne izgrađene prije 1. srpnja 2013. godine.
- 1.6.4.46** Cisterne izgrađene prije 1. siječnja 2012. godine u skladu sa zahtjevima koji su primjenjivi do 31. prosinca 2012. godine, ali koji ne udovoljavaju zahtjevima iz 6.8.2.6 vezanim uz standarde EN 14432:2006 i EN 14433:2006 koji su primjenjivi od 1. siječnja 2011. godine mogu se i dalje koristiti.
- 1.6.4.47** Spremnici-kontejneri za hladene ukapljene plinove izrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.3.4.10, 6.8.3.4.11 i 6.8.3.5.4 primjenjivim od 1. siječnja 2017. mogu se i dalje koristiti do sljedećeg pregleda poslije 1. srpnja 2017. Dotad, kako bi se ispunili zahtjevi iz 4.3.3.5 i 5.4.1.2.2 (d) stvarno vrijeme držanja može biti procijenjeno ne uzimajući u obzir referentno vrijeme držanja.
- 1.6.4.48** Mogu se i dalje koristiti spremnici-kontejneri izrađeni prije 1. srpnja 2017. u skladu sa zahtjevima koji su na snazi do 31. prosinca 2016., ali koji nisu u skladu sa zahtjevima iz 6.8.2.1.23 primjenjivim od 1. siječnja 2017.
- 1.6.5** (Rezervirano)
- 1.6.6** **Klasa 7**
- 1.6.6.1** **Paketi koja ne zahtijevaju odobrenja nadležnih tijela za konstrukciju prema izdanjima Sigurnosne serije br. 6 Međunarodne agencije za atomsku energiju (IAEA) iz 1985. i 1985. godine (izmijenjeno i dopunjeno 1990. godine)**
- Paketi koja ne zahtijevaju odobrenje konstrukcije od strane nadležnog tijela (izuzeti paketi, paketi tipa IP-1, tipa IP-2, tipa IP-3 i tipa A) ispunjavaju zahtjeve RID-a u potpunosti, osim što za pakete koje ispunjavaju zahtjeve izdanja Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 1985. ili 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.) (Sigurnosna serija organizacije IAEA br. 6) vrijedi sljedeće:
- (a) smiju se nastaviti prevoziti, pod uvjetom da su pripremljeni za prijevoz prije 31. prosinca 2003. te podložno zahtjevima točke 1.6.6.3, ako je primjenjivo;
 - (b) smiju se nastaviti koristiti pod sljedećim uvjetima:
 - (i) da nisu konstruirani na način da sadrže uranijev heksafluorid;
 - (ii) da se primjenjuju primjenjivi zahtjevi iz točke 1.7.3;
 - (iii) da se primjenjuju granice aktivnosti i razredba iz točke 2.2.7;
 - (iv) da se primjenjuju zahtjevi i kontrola za prijevoz iz Dijelova 1, 3, 4, 5 i 7;
 - (v) paket nije izrađen ili izmijenjen nakon 31. prosinca 2003.
- 1.6.6.2** **Paketi odobrena prema izdanjima IAEA Sigurnosne serije br. 6 iz 1973., 1973. (izmjene i dopune), 1985., i 1985. g. (izmijenjeno i dopunjeno 1990. g.)**
- 1.6.6.2.1** Paketi koji zahtijevaju odobrenje konstrukcije od strane nadležnog tijela ispunjavaju zahtjeve RID-a u potpunosti, osim ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) ambalaža je proizvedena prema konstrukciji paketa odobreno od strane nadležnog tijela u skladu s odredbama izdanja Sigurnosne serije br. 6 organizacije IAEA iz 1973. ili 1973. (s izmjenama i dopunama) ili 1985. ili 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990.);
 - (b) konstrukcija paketa podliježe multilateralnom odobrenju;
 - (c) primjenjuju se primjenjivi zahtjevi točke 1.7.3;
 - (d) primjenjuju se granice aktivnosti i razredba iz točke 2.2.7;
 - (e) primjenjuju se zahtjevi i kontrole za prijevoz iz Dijelova 1, 3, 4, 5 i 7;

- (f) (Rezervirano)
- (g) za pakete koji ispunjavaju zahtjeve izdanja Sigurnosne serije br. 6 IAEA iz 1973. ili 1973. (s izmjenama i dopunama):
 - (i) paketi zadržavaju dovoljno zaštite kako bi se osiguralo da stupanj zračenja na 1 m od površine paketa ne prelazi 10 mSv/h u uvjetima nesreće tijekom prijevoza definiranim u revidiranom izdanju iz 1973. ili revidiranom izdanju iz 1973. (s izmjenama i dopunama) Sigurnosne serije br. 6 organizacije IAEA s maksimalnim radioaktivnim sadržajem koji paket smije sadržavati;
 - (ii) paketi ne koriste neprekidno prozračivanje;
 - (iii) serijski broj u skladu s odredbama 5.2.1.7.5 dodijeljen je i naveden na vanjskoj strani svake ambalaže.

1.6.6.2.2 Nije dopušteno započeti novu proizvodnju ambalaže prema konstrukciji paketa koja zadovoljava odredbe izdanja Sigurnosne serije br. 6 organizacije IAEA iz 1973., 1973. (s izmjenama i dopunama), 1985., i 1985. (s izmjenama i dopunama iz 1990).

1.6.6.3 **Paketi izuzeti od zahtjeva za kalave materijale prema izdanjima RID-a iz 2011. i 2013. (Izdanje Serije sigurnosnih normi br. TSR-1 iz 2009.)**

Paketi koji sadrže kalav materijal koji je izuzet iz razredbe kao „KALAV“ sukladno 2.2.7.2.3.5 (a) (i) ili (iii) izdanja RID-a iz 2011. i 2013. (stavci 417 (a) (i) ili (iii) izdanja pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih tvari iz 2009. godine) pripremljeni za prijevoz prije 31. prosinca 2013. mogu se nastaviti prevoziti i mogu se nastaviti klasificirati kao nekalavi ili kalavi s izuzećem osim što se na vagon primjenjuju ograničenja za pošiljke iz Tablice 2.2.7.2.3.5 ovih izdanja. Pošiljka se prevozi prema isključivoj namjeni.

1.6.6.4 **Posebni oblik radioaktivnoga materijala odobren prema izdanjima sigurnosnih serija IAEA br. 6 iz 1973., 1973. (izmjene i dopune), 1985. i 1985. g. (izmijenjeno i dopunjeno 1990. g.)**

Posebni oblik radioaktivnoga materijala proizveden prema vrsti izradbe za koju je izdana jednostrana dozvola nadležnih tijela prema izdanjima IAEA Sigurnosne serije br. 6 iz 1973., 1973. (dopunjene) iz 1985. ili 1985. godine (izmijenjene i dopunjene 1990. godine), može se koristiti i nadalje sukladno obvezatnom sustavu upravljanja prema važećim zahtjevima u 1.7.3. Ne dopušta se započeti novu proizvodnju takvih radioaktivnih materijala posebnog oblika.

Poglavlje 1.7

Opće odredbe za radioaktivne materijale

1.7.1 Područje primjene

NAPOMENA 1: U slučaju nesreća ili incidenata tijekom prijevoza radioaktivnih materijala, odredbe za slučaj opasnosti, kako su ih utemeljile nadležne državne i/ili međunarodne organizacije, moraju se poštivati u cilju zaštite osoba, vlasništva i okoliša. Odgovarajući napuci za takve odredbe nalaze se u dokumentu "Planiranje i priprema za hitnu intervenciju kod prometnih nesreća koje uključuju radioaktivne materijale", Serija sigurnosnih standarda br. TS-G-1.2 (ST-3), IAEA, Beč (2002).

2: Prilikom postupanja u izvanrednim situacijama u obzir se uzima formiranje drugih opasnih tvari koje mogu nastati iz reakcije između sadržaja pošiljke i okoliša u slučaju nesreće.

1.7.1.1 U RID su utvrđeni sigurnosne norme kojima je omogućena prihvatljiva razina kontrole zračenja, kritičnosti i opasnosti od topline za osobe, imovinu i okoliš koji su povezani s prijevozom radioaktivnoga materijala. Te norme temelje se na Pravilima organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih materijal, u izdanju iz 2012., Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. SSR-6, IAEA, Beč (2012.). Materijal s pojašnjenjima može se naći u »Savjetodavnom materijalu za Pravila organizacije IAEA za siguran prijevoz radioaktivnih materijala (izdanje iz 2012.)«, Serija sigurnosnih normi organizacije IAEA br. SSG- 26, IAEA, Beč (2014.).

1.7.1.2 Svrha Propisa RID jest uspostaviti uvjete koji se moraju zadovoljiti kako bi se osigurala sigurnost, kao i zaštititi osobe, imovinu i okoliš od utjecaja zračenja u prijevozu radioaktivnog materijala. Zaštita se postiže pod sljedećim uvjetima:

- (a) teretni prostor za smještaj radioaktivnih sadržaja;
- (b) nadzor vanjskih razina zračenja;
- (c) sprječavanje kritičnosti; i
- (d) sprječavanje štete prouzročene toplinom.

Zahtjevi su zadovoljeni najprije primjenom postupnoga pristupa ograničenjima sadržaja pakovanja i vagona i normama izradbe koje se primjenjuju na izradbu ambalaže ovisno o opasnosti od radioaktivnoga sadržaja. Drugo, zadovoljavaju se nametanjem uvjeta u pogledu izradbe i postupka pakovanja i održavanja pakovanja, uključujući proučavanje naravi radioaktivnoga sadržaja. Konačno, zadovoljavaju se prema zahtjevu administrativne kontrole, uključujući, ako je potrebno, odobrenja nadležnih tijela.

1.7.1.3 RID se primjenjuje na prijevoz radioaktivnoga materijala željeznicom, uključujući prijevoz koji se odnosi na uzgrednu uporabu radioaktivnoga materijala. Prijevoz uključuje sve radnje i stanja povezana s premještanjem radioaktivnoga materijala; izradbu, proizvodnju, održavanje i popravak ambalaže te pripremu, otpremu, utovar, prijevoz - uključujući skladištenje u provozu - istovar i prihvaćanje pošiljki radioaktivnoga sadržaja i pakovanja na konačnom odredištu. Postupni pristup primjenjuje se na radne norme u RID u kojima postoje tri opće razine u pogledu odgovornosti:

- (a) rutinski uvjeti prijevoza (nema nesreća);
- (b) normalni uvjeti prijevoza (manje nesreće);
- (c) izvanredni uvjeti prijevoza (uz nesreće).

1.7.1.4 Odredbe navedene u RID-u ne primjenjuju se na sljedeće:

- (a) radioaktivnog materijala koje su sastavni dio prijevoznih sredstava;
- (b) radioaktivnog materijala premještenog unutar objekta koji je podložan odgovarajućim sigurnosnim odredbama važećima u objektu te ako premještaj ne uključuje javne prometnice ili željeznice;
- (c) radioaktivnog materijala ugrađenog ili usađenog u osobu ili živu životinju za potrebe dijagnoze ili liječenja;
- (d) radioaktivni materijal u ili na osobi koja se prevozi na liječenje jer je osoba bila izložena slučajnom ili namjernom unosu radioaktivnog materijala ili kontaminaciji;
- (e) radioaktivnog materijala u potrošačkim proizvodima s regulatornim odobrenjem, nakon njihove prodaje krajnjem korisniku;

- (f) prirodni materijali i rude sadrže prirodno prisutne radionuklide (koji mogu biti obrađeni), pod uvjetom da koncentracija aktivnosti materijala ne prelazi 10 puta vrijednosti navedene u tablici 2.2.7.2.2.1, ili izračunate u skladu s točkama 2.2.7.2.2.2 (a) i 2.2.7.2.2.3 do 2.2.7.2.2.6. Za prirodne materijale i rude koji sadrže prirodno prisutne radionuklide koji nisu u sekularnoj ravnoteži izračun koncentracije aktivnosti obavlja se u skladu s 2.2.7.2.2.4;
- (g) neradioaktivnih krutih tvari s radioaktivnim tvarima prisutnima na bilo kojoj površini u količinama koje ne premašuju ograničenje navedeno u pojmu "kontaminacije" pod 2.2.7.1.2.

1.7.1.5 Posebne odredbe za prijevoz izuzetih pakovanja

1.7.1.5.1 Izuzeti paketi koji mogu sadržavati radioaktivni materijal u ograničenim količinama, instrumenti, proizvedeni predmeti ili prazna ambalaža kako je navedeno u 2.2.7.2.4.1 podliježu samo sljedećim odredbama Dijelova 5 do 7:

- (a) primjenjivim odredbama navedenim pod 5.1.2.1, 5.1.3.2, 5.1.5.2.2, 5.1.5.2.3, 5.1.5.4, 5.2.1.10, 7.5.11 CW 33 (3.1), (5.1) do (5.4) i (6); i
- (b) zahtjevima za izuzete pakete navedenima pod 6.4.4.

osim kada radioaktivni materijal posjeduje druga opasna svojstva i mora biti razvrstan u klasu koja nije Klasa 7 u skladu s posebnim odredbama 290 ili 369 Poglavlja 3.3, pri čemu se naprijed navedene odredbe pod (a) i (b) primjenjuju samo ako su relevantne i uz one koje se odnose na glavnu klasu.

1.7.1.5.2 Izuzeta pakovanja podliježu odgovarajućim odredbama svih drugih dijelova RID-a. Ako izuzeti paket sadrži kalavi materijal, primjenjuje se jedno od izuzeća za kalavost predviđeno točkom 2.2.7.2.3.5, a zahtjevi iz 7.5.11 CW 33 (4.3) moraju biti ispunjeni.

1.7.2 Program zaštite od radijacije

1.7.2.1 Prijevoz radioaktivnoga materijala mora biti predmetom programa zaštite od radijacije koji se sastoji od sustavnih sporazuma u svrhu obraćanja primjerene pozornosti mjerama zaštite od radijacije.

1.7.2.2 Razina zračenja u odnosu na pojedine osobe mora biti ispod važećih ograničenih količina. Zaštita i sigurnost moraju biti na najvećoj razini, kako bi razina zračenja pojedinačnih količina, broj izloženih osoba i vjerojatnost izloženosti djelovanju ostane na što nižoj razini u danim okolnostima, uzimajući u obzir gospodarske i društvene čimbenike, unutar ograničenja koje se odnose na pojedine osobe i predmetom su tih ograničenja. Mora se usvojiti strukturirani i sustavani pristup u koji moraju biti uključene razlike u odnosu na prijevoz i ostale aktivnosti.

1.7.2.3 Narav i opseg mjera koje se primjenjuju u programu moraju biti razmjerni količini i vjerojatnosti izloženosti radijaciji. U program moraju biti uključeni uvjeti iz 1.7.2.2, 1.7.2.4, 1.7.2.5. i 7.5.11 CW 33 (1.1). Dokumenti programa, prema zahtjevu, moraju biti na raspolaganju u svrhu nadzora koji provode nadležna tijela.

1.7.2.4 Kod profesionalnih izloženosti prouzročene obavljanjem djelatnosti prijevoza, kad se ocijeni da efektivna količina ili:

- (a) vjerojatno je da će biti između 1 mSv i 6 mSv na godinu, mora se provoditi program procjene praćenjem radnoga mjesta ili pojedinačnog praćenja; ili
- (b) vjerojatno može prelaziti 6 mSv na godinu, mora se provoditi pojedinačno praćenje.

Kad se provodi pojedinačno ili praćenje radnoga mjesta, mora postojati odgovarajuća arhiva u kojoj treba sve zabilježiti.

NAPOMENA: Kod profesionalnih izloženosti koja proizlazi iz prijevoznih aktivnosti, gdje se procjenjuje da efektivna količina najvjerojatnije neće premašiti 1 mSv u godini dana, nisu potrebni nikakvi posebni radni uvjeti, detaljniji nadzor, programi procjene količinaq ili pojedinačno vođenje evidencije.

1.7.2.5 Radnici (vidjeti 7.5.11, CW 33 Napomena 3) moraju imati odgovarajuću obuku iz zaštite od zračenja, uključujući mjere opreza koje se moraju poštivati u cilju ograničavanja njihove profesionalne izloženosti i izloženosti drugih osoba na koje bi mogao utjecati njihov rad.

1.7.3 Sustav upravljanja

1.7.3.1 Sustav upravljanja temeljen na međunarodnim, nacionalnim ili drugim normama prihvatljivima nadležnom tijelu uspostavlja se i provodi za sve aktivnosti u opsegu RID-a, kako je utvrđeno pod 1.7.1.3, kako bi se osigurala sukladnost s odnosnim odredbama RID-a. Nadležnom tijelu mora biti na raspolaganju potvrda da je specifikacija konstrukcije u potpunosti provedena. Proizvođač, pošiljatelj ili korisnik moraju biti spremni:

- (a) omogućiti nadzor objekata tijekom proizvodnje i korištenja; i
- (b) dokazati nadležnom tijelu sukladnost s RID-om.

Ako je potrebno odobrenje nadležnog tijela, takvo odobrenje uzima u obzir adekvatnost sustava upravljanja i ovisi o njoj.

1.7.4 Posebne odredbe

1.7.4.1 Posebne odredbe moraju biti odredbe koje su odobrila nadležna tijela, prema kojima se mogu prevoziti pakovanja koja ne zadovoljavaju zahtjeve RID primjenjive na radioaktivne tvari.

NAPOMENA: Posebne odredbe ne smatraju se privremenim izuzećem u skladu s točkom 1.5.1.

1.7.4.2 Pošiljke za koje se ne može ostvariti sukladnost bilo kojoj od važećih odredbi za radioaktivni materijal, ne smiju se prevoziti, osim prema posebnim odredbama. Ako se nadležna tijela usuglase da sukladnost odredbama radioaktivnog materijala RID nije moguća i da su potrebne sigurnosne norme utvrđene u RID dokazane alternativnim načinima, nadležna tijela mogu izdati odobrenje u svezi posebnih odredba prijevoza za jednu ili planiranu seriju višestrukih pošiljaka. Ukupna razina sigurnosti u prijevozu mora biti barem ekvivalentna onoj koja bi postojala ako bi bili zadovoljeni svi vrijedeći uvjeti. Za međunarodne pošiljke, potrebno je multilateralno odobrenje.

1.7.5 Radioaktivni materijal i ostala opasna svojstva

Osim radioaktivnih i fizijskih svojstava, svaki dopunski rizik sadržaja pakovanja, kao što je eksplozivnost, zapaljivost, samozapaljivost, kemijska otrovnost i korozivnost, također treba uzeti u obzir u dokumentaciji, pakovanju, označavanju, obilježavanju, označavanju listicama opasnosti, slaganju, izdvajanju i prijevozu kako bi bili sukladni važećim odredbama za opasne tvari u RID.

1.7.6 Nesukladnost

1.7.6.1 U slučaju nesukladnosti, u pogledu ograničenja u RID, u svezi razine zračenja ili kontaminacije:

- (a) pošiljatelj, primatelj, prijevoznik i svaka organizacija uključena u prijevoz na koju to može utjecati, ako je primjenjivo, o nesukladnosti obavještava:
 - (i) prijevoznik ako se nesukladnost utvrdi tijekom prijevoza; ili
 - (ii) primatelj ako se nesukladnost utvrdi kod prijama;
- (b) prijevoznik, pošiljatelj ili primatelj, prema potrebi:
 - (i) moraju poduzeti žurne korake da ublaže posljedice nesukladnosti;
 - (ii) moraju istražiti nesukladnost i uzroke, okolnosti i posljedice;
 - (iii) moraju poduzeti prikladne postupke da ublaže uzroke i okolnosti koje su dovele do nesukladnosti i spriječe ponavljanje sličnih okolnosti koje bi dovele do nesukladnosti; te
 - (iv) moraju obavijestiti nadležna(e) tijelo(a) o uzrocima nesukladnosti i o korektivnim ili preventivnim akcijama koje se poduzimaju;
- (c) obavijest o nesukladnosti pošiljatelju odnosno nadležnom tijelu/tijelima mora se dostaviti što prije odnosno odmah kad se dogodi ili dok se događa izloženost izvanrednoj situaciji.

Poglavlje 1.8

Nadzorne i ostale mjere potpore kojima se osiguravaju sigurnosni uvjeti

1.8.1 Administrativni nadzor opasnih tvari

1.8.1.1 Nadležne institucije država članica Propisa RID na svomu teritoriju (području svoje nadležnosti) mogu u bilo koje vrijeme obaviti nadzor na licu mjesta da provjere jesu li zadovoljeni zahtjevi u svezi prijevoza opasnih tvari, uključujući, prema odredbi 1.10.1.5, odredbe u svezi sigurnosnih mjera.

Ovaj se nadzor mora obavljati tako da se ne ugroze osobe, imovina ili okoliš i te bez značajnog ometanja željezničkog prometa.

1.8.1.2 Sudionici u prijevozu opasnih tvari (poglavlje 1.4), moraju bez odlaganja, u sklopu odgovarajućih obveza, nadležnim tijelima i njihovim predstavnicima dati sve potrebne obavijesti za provedbu nadzora.

1.8.1.3 Nadležna tijela mogu, također, u svrhu provedbe nadzora u prostorijama poduzeća koja sudjeluju u prijevozu opasnih tvari (poglavlje 1.4), obaviti nadzor, pregledati potrebne dokumente i uzeti uzorke opasnih tvari ili ambalaže radi ispitivanja, pod uvjetom da nije ugrožena sigurnost. Sudionici u prijevozu opasnih tvari (poglavlje 1.4), moraju, također, učiniti sve da su vagoni ili dijelovi vagona i opreme dostupne u svrhu kontrole kad je to moguće i razumno. Također, ako smatraju da je to nužno, mogu odrediti osobu u poduzeću koja treba pratiti nadležnu stručnu osobu .

1.8.1.4 Ako nadležna tijela primijete da nisu zadovoljeni uvjeti iz RID, mogu zabraniti pošiljku ili prekinuti postupak prijevoza dok se ne uklone primijećeni nedostaci ili mogu propisati druge mjere. Zabrana može uslijediti na licu mjesta ili na drugomu mjestu prema odabiru tijela radi sigurnosti. Ove mjere ne smiju neprimjereno ometati željeznički promet.

1.8.2 Međusobna administrativna podrška

1.8.2.1 Države članice Propisa RID pri provedbi RID jedna drugoj daju službenu pomoć.

1.8.2.2 Ako u području neke države članice Propisa RID, neko poduzeće koje ima sjedište u drugoj državi članice Propisa RID, teškim i ponavljanim prekršajima pri transportu opasnih tvari ugrožava sigurnost transporta, ovi prekršaji se moraju priopćiti nadležnim institucijama u državi članici Propisa RID u kojoj navedeno poduzeće ima sjedište. Nadležne institucije države članice Propisa RID u čijem području su ustanovljeni teški ili ponovljeni prekršaji, mogu zahtijevati od nadležnih institucija države članice Propisa RID u kojoj navedeno poduzeće ima sjedište da se protiv jednog ili više prekršitelja poduzmu odgovarajuće mjere. Prijenos osobnih podataka dozvoljen je samo ako je to potrebno za praćenje teških ili ponovljenih prekršaja.

1.8.2.3 Institucije kojima je upućen zahtjev, priopćavaju nadležnim institucijama države članice Propis RID na čijemu području se dogodilo kršenje propisa, mjere koje su, ako je potrebno, poduzete protiv poduzeća.

1.8.3 Sigurnosni savjetnik

1.8.3.1 Svako poduzeće, u čijoj je djelatnosti prijevoz ili s tim povezano pakiranje, punjenje ili istovar opasnih tvari u željezničkom prijevozu, mora imenovati jednoga ili više sigurnosnih savjetnika za prijevoz opasnih tvari koji je odgovoran da se spriječe rizici svojstveni takvim djelatnostima u pogledu osoba, imovine i okoliša.

1.8.3.2 Nadležne institucije država članica Propisa RID mogu izdati odredbe da se zahtjevi ne primjenjuju na poduzeća:

- (a) čija se djelatnost prostire na transport opasnih tereta sa transportnim sredstvima koja pripadaju vojnim snagama ili spadaju pod odgovornost vojnih snaga, ili
- (b) čija je djelatnost u svezi količina u svakoj prijevoznoj jedinici (vagonu) manja od onih na koje se poziva u 1.1.3.6, 1.7.1.4 i u poglavljima 3.3, 3.4 i 3.5; ili
- (c) čije osnovne i sekundarne aktivnosti nisu prijevoz ili s tim povezani sabijanje, punjenje, utovar ili istovar opasnih tvari, ali koja je povremeno u unutarnjem prijevozu ili s tim povezani sabijanje,

punjenje, utovar ili istovar opasnih tvari koja predstavljaju malu opasnost ili rizik u svezi onečišćenja.

1.8.3.3

Osnovna obveza savjetnika u odnosu na odgovornost rukovoditelja poduzeća jest da prikladnim sredstvima i svim potrebnim postupcima u sklopu relevantnih aktivnosti poduzeća nastoji olakšati provedbu aktivnosti sukladno važećim uvjetima na najsigurniji način.

U svezi aktivnosti poduzeća, obveze savjetnika su sljedeće:

- praćenje sukladnosti s uvjetima kojima se regulira prijevoz opasnih tvari;
- savjetovanje svog poduzeća o prijevozu opasnih tvari;
- priprema godišnjega izvješća za upravu poduzeća ili za mjesna javna tijela, prema tome što je potrebno, o djelatnostima poduzeća u prijevozu opasnih tvari. Godišnja izvješća moraju se pohraniti u razdoblju od pet godina i na zahtjev biti dostupna državnim tijelima.

U obveze savjetnika, također, su uključeni praćenje običaja i postupaka u svezi relevantnih aktivnosti poduzeća:

- postupaka za usklađivanje s uvjetima kojima se regulira identificiranje opasnih tvari koja se prevozi;
- prakse poduzeća koja se pri kupovini prijevoznih sredstava uzima u obzir u pogledu mogućih posebnih zahtjeva u svezi prijevoza opasnih tvari;
- postupaka kontrole opreme koja se koristi u svezi prijevoza, sabijanja, punjenja, utovara ili istovara opasnih tvari;
- pravilnog osposobljavanja zaposlenika, uključujući o promjenama propisa i vođenja evidencije o takvom osposobljavanju;
- provedbe pravilnih postupaka u izvanrednim mjerama u slučaju nesreće ili nezgode koja može loše utjecati na sigurnost tijekom prijevoza, sabijanja, punjenja, utovara ili istovara opasnih tvari;
- istraživanja, ako je potrebno, i pripremanja izvješća o ozbiljnim nesrećama, nezgodama ili ozbiljnim prijestupima zabilježenima tijekom prijevoza, sabijanja, punjenja, utovara ili istovara opasnih tvari;
- provedbe odgovarajućih mjera da se izbjegne ponovna nesreća, nezgoda ili ozbiljni prijestup;
- vođenje brige o zakonskim odredbama i posebnim zahtjevima u svezi prijevoza opasnih tvari pri izboru i korištenju podizvođača ili trećih strana;
- provjere raspoložu li zaposlenici uključeni u prijevoz, sabijanje, punjenje, utovar ili istovar opasnih tvari, detaljnim radnim postupcima i uputama;
- uvođenje mjera da se poveća razina svjesnosti o opasnostima svojstvenima prijevozu, sabijanju, punjenju, utovaru i istovaru opasnih tvari;
- provedba postupaka verifikacije da se u prijevoznim jedinicama osiguraju dokumenti i sigurnosna oprema koja mora pratiti prijevoz i sukladnost svake isprave i opreme s propisima;
- provedba postupaka verifikacije sukladnosti s uvjetima prema kojima se regulira sabijanje, punjenje, utovar i istovar;
- postojanje sigurnosnoga plana navedenoga u 1.10.3.2.

1.8.3.4

Savjetnik, također, može biti na čelu poduzeća, osoba koja ima druge obveze u poduzeću ili osoba koja nije izravno zaposlena u tom poduzeću, pod uvjetom da je ta osoba sposobna obavljati dužnosti savjetnika.

1.8.3.5

Svako uključeno poduzeće mora, na zahtjev, informirati nadležnu instituciju ili tijela koja u tu svrhu odredi svaka država članica Propisa RID o identitetu svoga savjetnika.

1.8.3.6

Ako su u nesreći oštećeni osoba, imovina ili okoliš ili se imovina ili okoliš ošteti u prijevozu, sabijanju, punjenju, utovaru ili istovaru koje obavlja navedeno poduzeće, nakon prikupljanja odgovarajućih informacija, savjetnik mora pripremiti izvješće o nesreći za upravu poduzeća ili za javne mjesne vlasti, već prema tomu što je prikladno. To izvješće ne smije zamijeniti moguće izvješćem uprave poduzeća koje može biti potrebno prema drugim međunarodnim ili nacionalnim propisima.

1.8.3.7

Savjetnik za opasne terete mora imati važeće uvjerenje o profesionalnoj obuci za transporte željeznicom (na tračnicama). Takav dokaz izdaje nadležna institucija ili služba koju odredi država članica Propisa RID.

1.8.3.8

Za dobivanje uvjerenja kandidat mora proći osposobljavanje i položiti ispit koji je odobrila nadležna institucija države članice Propisa RID.

1.8.3.9

Osnovna svrha osposobljavanja jest da kandidati dobiju dostatna znanja o rizicima svojstvenima prijevozu, sabijanju, punjenju, utovaru ili istovaru opasnih tvari, o primjenjivim zakonima, propisima i administrativnim odredbama za navedene načine prijevoza i o obvezama navedenima u 1.8.3.3.

- 1.8.3.10** Ispit moraju organizirati nadležna tijela ili ispitno tijelo koje imenuje nadležno tijelo. Ispitno tijelo ne smije biti provoditelj osposobljavanja.
- Ispitno tijelo mora biti određeno u pisanom obliku. Odobrenje može imati ograničenu valjanost, a temeljeno je na sljedećim kriterijima:
- kompetentnosti ispitnoga tijela;
 - specifikaciju oblika ispita koji predlaže ispitno tijelo, uključujući, ukoliko je potrebno, infrastrukturu i organizaciju elektronskih pregleda u skladu s 1.8.3.12.5 ukoliko se moraju provesti;
 - mjere namijenjene osiguranju nepristranosti ispita;
 - neovisnost tijela od svih fizičkih ili pravnih osoba koje zapošljavaju sigurnosne savjetnike.
- 1.8.3.11** Svrha ispita jest da se utvrdi posjeduju li kandidati potrebnu razinu znanja za obavljanje dužnosti koje su kao obveza nametnute sigurnosnom savjetniku, kao što je navedeno u 1.8.3.3, u svrhu izdavanja uvjerenja propisanoga u pododjeljku 1.8.3.7, a mora obuhvatiti barem sljedeće predmete:
- (a) znanje o vrstama posljedica prouzročenih nesrećom, uključujući opasne tvari i poznavanje osnovnih uzroka nesreća;
- (b) zahtjeve prema nacionalnim zakonima, međunarodnim konvencijama i sporazumima u pogledu sljedećega, posebice:
- klasificiranje opasnih tvari (postupak klasificiranja otopina i smjesa, sastav popisa tvari, klase opasnih tvari i načina razvrstavanja, narav opasnih tvari koja se prevozi, fizička, kemijska i otrovna svojstva opasnih tvari);
 - opće odredbe o pakiranju, odredbe za cisterne i kontejner cisterne (tipovi, kôdovi, označavanje, struktura, početni i periodični nadzor i ispitivanje);
 - obilježavanje i listice opasnosti, označavanje velikim listicama opasnosti i narančaste pločice za označavanje (označavanje i listice opasnosti za pakovanja, stavljanje i skidanje listica opasnosti i narančastih pločica);
 - podaci u tovarnomu listu (potrebne obavijesti);
 - postupak slanja pošiljki i ograničenja u svezi otpreme (zatvoren teret, transportiranje tereta u rasutomu stanju, prijevoz u IBC, transport u kontejnerima, transport u fiksnim ili izgradnim cisternama);
 - prijevoz putnika;
 - zabrane i mjere predostrožnosti u svezi zajedničkog utovara tvari;
 - odvajanje tvari;
 - ograničene količine koje se prevoze i izuzeća u svezi količina;
 - utovar i slaganje (sabijanje, punjenje, utovar i istovar – omjeri punjenja - slaganje i odvajanje);
 - čišćenje i/ili odplinjavanje prije sabijanja, punjenja, utovara i nakon istovara;
 - posada, profesionalna obuka;
 - priloženi papiri (dokumentacija)- tovarni list, pismene upute, kopija eventualnih iznimki ili neslaganja, ostali papiri;
 - pismene upute (provedba uputa i opreme za osobnu zaštitu);
 - ispuštanja opasnih tvari u okoliš ili propusnost onečišćivača u slučaju nesreće;
 - zahtjevi koji se odnose na prijevoznu opremu.
- 1.8.3.12 Ispiti**
- 1.8.3.12.1** Ispit se mora sastojati od pisanoga ispita, koji se može dopuniti usmenim ispitom..
- 1.8.3.12.2** Nadležno tijelo ili ispitno tijelo koje imenuje nadležno tijelo mora nadzirati svaki ispit. Svaka manipulacija ili prijevara mora biti isključena u najvećoj mogućoj mjeri. Mora biti osigurana provjera identiteta kandidata. Tijekom pismenog ispita nije dozvoljena upotreba dokumentacije, osim međunarodnih ili nacionalnih propisa. Svi ispitni dokumenti moraju se evidentirati i čuvati u ispisanom obliku ili u obliku elektronske datoteke.
- 1.8.3.12.3** Elektronički mediji mogu se uporabljati samo ako dozvoli ispitno tijelo. To ne smije biti iz razloga da kandidat dođe do detaljnijih podataka (odgovora) preko elektroničkih medija nego samo da odgovori na pitanja.
- 1.8.3.12.4** Pismeni ispit mora se sastojati od dva dijela:
- (a) kandidati moraju dobiti upitnik u kojemu je približno 20 otvorenih pitanja kojima su obuhvaćeni najmanje teme navedene u popisu u 1.8.3.11. Međutim, može se koristiti i mogućnost višestrukoga odabira pitanja, među kojima su teme čija je posebna pozornost na:

- općim preventivnim i sigurnosnim mjerama;
- razvrstavanju opasnih tvari;
- općim odredbama o pakovanju, uključujući posude, kontejner cisterne, cisterne i.t.d., vagon- cisterne;
- oznakama opasnostima, obilježavanju i obilježavanju;
- uputama u prijevoznim dokumentima;
- utovaru i slaganju;
- posadama, profesionalnom osposobljavanju;
- dokumentima vozila i potvrdama za prijevoz;
- pismene upute;
- zahtjevima u svezi prijevozne opreme;

- (b) kandidati moraju obaviti analizu slučaja, držeći se dužnosti savjetnika na kojega se poziva u 1.8.3.3, kako bi pokazali da imaju potrebne kvalifikacije za ispunjavanje obveza savjetnika.

1.8.3.12.5

Pismeni ispiti moraju se provoditi, u cijelosti ili dijelom, kao ispiti u elektronskom obliku, pri čemu se odgovori evidentiraju i procjenjuju koristeći tehnologije elektroničke obrade podataka (EDP), pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) hardver i softver mora provjeriti i prihvatiti nadležno tijelo ili ispitno tijelo koje imenuje nadležno tijelo;
- (b) mora se osigurati pravilno tehničko funkcioniranje. Mora postojati dogovor o tome hoće li se i kako nastaviti ispitivanje u slučaju kvara uređaja i aplikacija. Nikakva pomoć ne smije biti dostupna na ulaznim uređajima (npr. funkcija elektronskog pretraživanja), oprema dana prema 1.8.3.12.3 ne smije omogućiti kandidatima da komuniciraju s bilo kojim drugim uređajem tijekom ispita;
- (c) konačni unosi svakog kandidata moraju se zabilježiti. Utvrđivanje rezultata mora biti transparentno.

1.8.3.13

Nadležna institucija države članice Propisa RID mogu odlučiti da kandidati koji namjeravaju raditi za poduzeća koja su specijalizirana za prijevoz određene vrste opasnih tvari moraju biti ispitani samo u pogledu tvari koje se odnose na njihove aktivnosti. Vrste (klasifikacija) opasnih tvari su sljedeće:

- Klasa 1;
- Klasa 2;
- Klasa 7;
- Klase 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 i 9;
- UN br. 1202, 1203 i 1223, 3475 i avionsko gorivo klasificirano s UN brojem 1268 ili 1863.

U uvjerenju propisanom u 1.8.3.7 mora se jasno naznačiti da je valjano jedino za vrstu opasnih tvari koja se odnosi na taj pododjeljak, a savjetnik se ispituje prema uvjetima objašnjenima u 1.8.3.12.

1.8.3.14

Nadležno ili ispitno tijelo mora imati aktualnu listu pitanja koja su bila uključena u ispite.

1.8.3.15

Uvjerenje propisano u 1.8.3.7 mora imati oblik propisan u 1.8.3.18, a priznaju ga sve nadležne institucije države članice Propisa RID .

1.8.3.16

Valjanost i obnavljanje valjanosti uvjerenja

1.8.3.16.1

Uvjerenje mora vrijediti pet godina. Rok valjanosti uvjerenja može se produljiti od nadnevka isteka na pet godina ako u godini prije isteka roka vlasnik položi ispit. Nadležna tijela moraju odobriti ispit.

1.8.3.16.2

Svrha ispita jest utvrditi ima li vlasnik uvjerenja znanje nužno za obnašanje dužnosti navedene u 1.8.3.3. Potrebno znanje navedeno je u 1.8.3.11 (b), i mora uključivati dopune propisima koje su donijete nakon dodjele zadnje potvrde. Ispit se mora održavati i nadzirati na istim osnovama kao u 1.8.3.10 i 1.8.3.12 do 1.8.3.14. Međutim, vlasnici uvjerenja ne moraju obaviti analizu slučaja navedenu u 1.8.3.12.4 (b).

1.8.3.17

(Brisano)

1.8.3.18

Oblik uvjerenja

Uvjerenje o stručnoj osposobljenosti sigurnosnoga savjetnika za prijevoz opasnih tvari

Uvjerenje br.:

Znak države koja izdaje uvjerenje:

Prezime:

Ime(na):

Datum i mjesto rođenja:

Nacionalnost:

Potpis vlasnika:

Vrijedi do za poduzeća koja prevoze opasne tvari i za poduzeća koja obavljaju sabijanje, punjenje, utovar i istovar:

cestom željeznicom unutarnjim plovnim putovima

Izdalo:

Datum: Potpis:

1.8.4

Popis nadležnih tijela i tijela koja su ih imenovala

Države članice Propisa RID šalju Središnjem uredu OTIF adrese nadležnih institucija za provođenje RID-a, u skladu sa državnim pravom, te službi adrese koje su one odredile i to odnoseći se na određenu odredbu RID. Isto tako potrebno je poslati i adrese na koje se šalju pojedini zahtjevi .

Središnji ured OTIF od zaprimljenih informacija stvara aktualni popis (listu) koju stalno ažurira. Takav popis i njegove izmjene dostavlja državama članicama Propisa RID.

1.8.5

Obavijesti o događajima u koje su uključene opasne tvari

1.8.5.1

Ako se na području neke države članice Propisa RID prilikom transporta opasnih tereta dogodi teška nezgoda ili neki drugi slučaj, onda prijevoznik i, po potrebi, vlasnik ili upravitelj željezničke infrastrukture trebaju osigurati da nadležna institucija te države dobije izvješće u skladu sa uzorkom iz podstavka 1.8.5.4 najkasnije mjesec dana nakon nezgode.

1.8.5.2

Ta, država članice Propisa RID ako je to potrebno, dostavlja sa svoje strane izvješće Središnjem uredu OTIF s ciljem informiranja drugih država članica Propisa RID.

1.8.5.3

Događaj koji je predmetom izvješća u skladu sa 1.8.5.1 dogodio se ako je opasna tvar ispuštena ili ako postoji neizbježna opasnost od gubitka predmeta, ako je ozlijeđena osoba, ako se dogodila šteta materijalne naravi ili po okoliš, ili ako su u to uključena tijela, ili je u svezi toga zadovoljen jedan ili više slijedećih uvjeta:

Osobna ozljeda, znači smrt ili ozljeda do koje je došlo zbog izravne veze s opasnom tvari i ako se zbog ozljede zahtijeva:

- (a) intenzivna medicinska skrb;
- (b) boravak u bolnici barem jedan dan;
- (c) postoji nemogućnost rada barem tri uzastopna dana.

Gubitak predmeta, znači ispuštanje opasnih tvari:

- (a) prijevozne kategorije 0 ili 1 u količinama od 50 kg / 50 l ili više;
- (b) prijevozne kategorije 2 u količinama od 333 kg / 333 l ili više; ili
- (c) prijevozne kategorije 3 ili 4 u količinama od 1 000 kg / 1 000 l ili više.

Kriterij u svezi gubitka predmeta, također, se računa ako postoji prijetuća opasnost od gubitka predmeta u navedenim količinama. U pravilu, to se mora pretpostaviti ako zbog nekih oštećenja sadržaj više nije prikladan za daljnji prijevoz zbog bilo kojega razloga, te se više ne može osigurati

dostatna razina sigurnosti (primjerice, zbog izobličenja cisterne ili kontejnera, preokretanja cisterne ili požara u neposrednoj blizini).

Ako je riječ o tvarima Klase 6.2, obveza izvješćivanja vrijedi bez količinskoga ograničenja.

U događajima u koja su uključeni radioaktivni materijali, kriteriji gubitka proizvoda su:

- (a) oslobađanje radioaktivnoga materijala iz ambalaže;
- (b) izloženost koja dovodi do prekršaja ograničenja postavljenih u propisima za zaštitu djelatnika i stanovništva od ionizirajućeg zračenja (Shema II IAEA Sigurnosne serije br. 115 Osnovne sigurnosne međunarodne norme za zaštitu od ionizirajućeg zračenja i za sigurnost izvora zračenja); ili
- (c) kad postoji razlog vjerovati da je došlo do znatnoga pogoršanja u svezi sigurnosne funkcije bilo kojega pakovanja (zatvorenosti, zaštite, toplinske zaštite ili kritičnosti) koje je pakovanje moglo učiniti neprikladnim za daljnji prijevoz bez dodatnih sigurnosnih mjera.

NAPOMENA: Vidi uvjeti u 7.5.11 CW33 (6), za pošiljke koje se ne mogu isporučiti.

Materijalna šteta ili šteta u okolišu, znači ispuštanje opasnih tvari bez obzira na količinu ako procijenjeni iznos štete prelazi 50.000 eura. U tu svrhu ne uzima se u obzir šteta izravno uključena u prijevoz kojim se prevozi opasne tvari i na modalnu infrastrukturu, uvjetno uzetu u obzir u tu svrhu.

Uključenje tijela, znači izravno uključenje tijela ili službe za hitna stanja za vrijeme neželjenog događaja, u kojem su uključene opasne tvari i preseljenje osoba ili zatvaranje javnih prometnih pravaca (cesta/željeznica), barem tri sata zbog opasnosti nametnute opasnim tvarima.

Ako je potrebno, nadležna tijela mogu zahtijevati daljnje odgovarajuće obavijesti.

1.8.5.4

Oblik izvješća o događajima u prijevozu opasnih tvari

Izvešće o događajima u prijevozu opasnih tvari prema RID/ADR u poglavlju 1.8.5

Prijevoznik/
Operater željezničke infrastrukture:
Adresa:
Osoba za kontakt: Telefon: Faks:

(Nadležna tijela moraju ukloniti ovaj popratni list prije dostave izvješća)

1. Način	
☐ Željeznicom Reg. broj vagona (alternativno)	☐ Cestom Registracija vozila (alternativno)
2. Datum i mjesto događanja	
Godina: Mjesec: Dan: Vrijeme.....	
<u>Željeznicom</u> ☐ postaja ☐ paralelna/ranžirni kolodvor ☐ mjesto utovara/istovara/pretovara lokacija / država: ili ☐ otvorena pruga: opis pruge: kilometri:	<u>Cestom</u> ☐ naseljeno područje ☐ mjesto utovara/istovara/pretovara ☐ otvorena cesta lokacija / država:
3. Topografija	
☐ gradijent/kosina ☐ tunel ☐ most/podvožnjak ☐ križanje	
4. Posebni vremenski uvjeti	
☐ kiša ☐ snijeg ☐ led ☐ magla ☐ oluja praćena grmljavinom ☐ oluja temperatura: stupnjeva Celzijevih	
5. Opis događaja	
☐ iskakanje iz tračnica /slijetanje s ceste ☐ sudar ☐ prekretanje na bok / prevrtanje ☐ požar ☐ eksplozija ☐ gubitak ☐ tehnička pogreška Dodatni opis događaja:	

1.8.6 Administrativni nadzor primjene ocjenjivanja sukladnosti, redovitih inspekcija, privremenih inspekcija i izvanrednih provjera opisanih u 1.8.7

1.8.6.1 Odobrenje tijela za nadzor

Nadležno tijelo može odobriti inspekcijska tijela za ocjenjivanje sukladnosti, redovite inspekcije, izvanredne provjere i nadzor unutarnje inspekcijske službe kako je navedeno u 1.8.7.

1.8.6.2 Operativne obveze nadležnog tijela, njegovog predstavnika ili nadzornog tijela

1.8.6.2.1 Nadležno tijelo, njegov predstavnik ili nadzorno tijelo vrši ocjenjivanje sukladnosti, redovite inspekcije i izvanredne provjere razmjerno, izbjegavajući nepotrebna opterećenja. Nadležno tijelo, njegov predstavnik ili nadzorno tijelo vrše svoje aktivnosti uzimajući u obzir veličinu, sektor i strukturu uključenih poduzeća, relativnu složenost tehnologije i razinu serijske proizvodnje.

1.8.6.2.2 Ipak, nadležno tijelo, njegov predstavnik ili nadzorno tijelo poštuju stupanj strogosti i razinu zaštite koju za usklađenost prenosive tlačne opreme zahtijevaju odredbe 4. i 6. dijela, kako je primjenjivo.

1.8.6.2.3 Kada nadležno tijelo, njegov predstavnik ili nadzorno tijelo otkriju da proizvođač nije ispunio zahtjeve propisane odredbama 4. ili 6. dijela, dužni su zahtijevati da proizvođač poduzme odgovarajuće korektivne mjere i ne izdaju potvrdu o odobrenju tipa ili potvrdu o sukladnosti.

1.8.6.3 Obveza informiranja

Države članice Propisa RID objavljuju svoje nacionalne postupke za procjenu, imenovanje i nadgledanje nadzornih tijela i bilo koje promjene u vezi s tim podacima.

1.8.6.4 Delegiranje nadzornih zadataka

NAPOMENA: Unutarnje inspekcijske službe prema pododjeljku 1.8.7.6 nisu uključene u pododjeljak 1.8.6.4.

1.8.6.4.1 Kada nadzorno tijelo koristi usluge drugog subjekta (npr. podugovaratelja, podružnice), da izvrši određene zadatke povezane s ocjenjivanjem sukladnosti, povremenim inspekcijama ili izvanrednim provjerama, taj subjekt mora biti uključen u akreditaciju nadzornog tijela ili treba biti akreditiran zasebno. U slučaju odvojene akreditacije, ovaj će subjekt biti propisno akreditiran u skladu s normom EN/ISO/IEC 17025:2005 te će ga nadzorno tijelo prepoznati kao neovisan i nepristran laboratorij za ispitivanje kako bi izvršio zadatke ispitivanja u skladu sa svojom akreditacijom, ili će se akreditirati u skladu s normom EN ISO/IEC 17020:2012 (osim klauzule 8.1.3). Nadzorno tijelo osigurava da taj subjekt ispunjava uvjete utvrđene za izvršavanje zadataka koji su mu povjereni s istom razinom stručnosti i sigurnosti koje su utvrđene i za nadzorno tijelo (vidi pododjeljak 1.8.6.8) i nadzorno tijelo je dužno nadzirati ga. Nadzorno tijelo je dužno obavijestiti nadležno tijelo u vezi s naprijed navedenim poslovima.

1.8.6.4.2 Nadzorno tijelo preuzima punu odgovornost za zadatke koje izvršavaju takvi subjekti kada god oni izvršavaju zadatke.

1.8.6.4.3 Nadzorno tijelo ne smije potpunosti prenijeti zadatke ocjenjivanja sukladnosti, povremenih inspekcija ili izvanrednih provjera. U svakom slučaju, procjenu i izdavanje certifikata izvršava samo nadzorno tijelo.

1.8.6.4.4 Aktivnosti se ne prenose bez suglasnosti podnositelja zahtjeva.

1.8.6.4.5 Nadzorno tijelo nadležnom tijelu daje na raspolaganje relevantne dokumente vezane uz procjenu kvalifikacija i rad naprijed navedenih subjekata.

1.8.6.5 Obveza informiranja nadzornih tijela

Nadzorno tijelo je dužno obavijestiti nadležno tijelo koje ga je ovlastilo o sljedećem:

- (a) osim kada se primjenjuju odredbe pododjeljka 1.8.7.2.4 – o svakom uskraćivanju, ograničenju, privremenoj obustavi ili opozivu potvrde o odobrenju tipa;
- (b) svim okolnostima koje utječu na opseg i okolnosti odobrenja nadležnog tijela;

- (c) bilo kojem zahtjevu za informacijama o izvršenim aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti kojeg zaprime od nadležnih tijela koje nadgledaju suglasnost temeljem odjeljka 1.8.1 ili pododjeljka 1.8.6.6;
- (d) na zahtjev, o aktivnostima ocjenjivanja sukladnosti izvršenih u okviru njihovih odobrenja i bilo kojim drugim izvršenim aktivnostima, uključujući prijenos zadataka.

1.8.6.6 Nadležno tijelo osigurava nadzor nadzornih tijela i ukida ili ograničava izdana odobrenja ako uoči da odobreno tijelo više nije u skladu s odobrenjem i zahtjevima pododjeljka 1.8.6.8 ili ne slijedi postupke utvrđene odredbama Propisa RID.

1.8.6.7 Ako je odobrenje nadzornog tijela opozvano ili ograničeno ili ako nadzorno tijelo obustavi svoje aktivnosti, nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere kako bi osiguralo da drugo nadzorno tijelo obrađuje datoteke ili da ih održava raspoloživim.

1.8.6.8 Nadzorno tijelo:

- (a) ima osoblje s organizacijskim ustrojem, sposobno, obučeno i kvalificirano, kako bi zadovoljavajuće izvršavalo svoje tehničke funkcije;
- (b) ima pristup odgovarajućim i primjerenim postrojenjima i opremi;
- (c) posluje nepristrano i slobodno je od bilo kojeg utjecaja koji bi ga u tome mogao spriječiti;
- (d) čuva poslovnu tajnu trgovinskih i vlasničkih aktivnosti proizvođača i ostali tijela;
- (e) održava jasno razlikovanje između stvarnih funkcija nadzornog tijela i nevažnih funkcija;
- (f) ima dokumentirani sustav provjere kakvoće;
- (g) osigurava da se provode ispitivanja i inspekcije navedene u mjerodavnim standardima i u Propisu RID; te
- (h) održava učinkoviti i primjereni sustav izvještavanja i evidencije u skladu s odjeljcima 1.8.7 i 1.8.8.

Nadzorno tijelo dobiva dodatne akreditacije u skladu sa standardom EN ISO/IEC 17020:2012 (osim klauzule 8.1.3), kako je navedeno u pododjeljcima 6.2.2.11 i 6.2.3.6 te u TA 4 i TT 9 u odjeljku 6.8.4.

Nadzorno tijelo koje započinje s novim aktivnostima može biti privremeno odobreno. Prije toga, nadležno tijelo osigurava da nadzorno tijelo ispunjava uvjete standarda EN ISO/IEC 17020:2012 (osim klauzule 8.1.3). Inspekcijsko tijelo dobiva službeno odobrenje u prvoj godini aktivnosti kako bi moglo nastaviti obavljati tu novu aktivnost.

1.8.7 Postupci za ocjenjivanje sukladnosti i redovite inspekcije

NAPOMENA: U ovom odjeljku, "mjerodavno tijelo" znači tijelo imenovano u 6.2.2.11 koja izdaju potvrde o UN posudama pod tlakom, u 6.2.3.6 koje odobravaju posude pod tlakom koje nisu UN i u posebnim odredbama TA4 i TT9 iz 6.8.4.

1.8.7.1 Opće odredbe

1.8.7.1.1 Postupci u odjeljku 1.8.7 primjenjuju se u skladu s 6.2.3.6 prilikom odobravanja tlačnih spremnika izvan UN standarda i u skladu s TA4 i TT9 iz 6.8.4 prilikom odobravanja spremnika, baterijskih vagona i MEGC.

Postupci iz odjeljka 1.8.7 mogu se primijeniti u skladu s Tablicom u 6.2.2.10 kada se izdaje potvrda za UN posudu pod tlakom.

1.8.7.1.2 Svaki zahtjev za

- (a) odobrenje tipa u skladu s 1.8.7.2 ili;
 - (b) nadzor proizvodnje u skladu s 1.8.7.3 i početni nadzor i ispitivanje u skladu s 1.8.7.4; ili
 - (c) periodični pregled i izvanredne provjere u skladu s 1.8.7.5
- podnositelj zahtjeva predaje jednome nadležnom tijelu, njegovome predstavniku ili odobrenom nadzornom tijelu po vlastitom izboru.

1.8.7.1.3

Zahtjev mora uključivati:

- (a) ime i adresu predlagatelja projekta;
- (b) za ocjenjivanje usklađenosti u slučaju kada predlagatelj projekta nije proizvođač, ime i adresu proizvođača;
- (c) pisanu deklaraciju da isti zahtjev nije predan niti jednome drugom nadležnom tijelu, njegovome predstavniku ili nadzornom tijelu;
- (d) mjerodavnu tehničku dokumentaciju navedenu u 1.8.7.7;
- (e) izjavu koja nadležnom tijelu, njegovome predstavniku ili nadzornom tijelu omogućuje pristup, za potrebe nadzora, mjestima proizvodnje, kontrole, ispitivanja i skladištenja te pružanje svih nužnih informacija.

1.8.7.1.4

Ako podnositelj zahtjeva može dokazati, na zadovoljstvo nadležnog tijela ili njegovog ovlaštenog nadzornog tijela, usklađenost s 1.8.7.6 podnositelj zahtjeva može uspostaviti unutarnju nadzornu službu koja smije izvršiti dio ili sve nadzore i ispitivanja, ako je tako navedeno u 6.2.2.11 ili 6.2.3.6.

1.8.7.1.5

Proizvođač ili podnositelj zahtjeva za odobrenje tipa izradbe, ako on nije proizvođač, i nadzorno tijelo koje je izdalo potvrdu zadržavaju potvrde za odobrenje tipa i potvrde sukladnosti, uključujući tehničku dokumentaciju, najmanje 20 godina počevši od posljednjeg datuma proizvodnje proizvoda iste vrste.

1.8.7.1.6

Kada proizvođač ili vlasnik namjerava prekinuti proizvodnju, šalje dokumentaciju nadležnom tijelu. Nadležno tijelo zadržava dokumentaciju onoliko dugo koliko je navedeno u pododjeljku 1.8.7.1.5.

1.8.7.2

Odobrenje tipa

Odobrenjem tipa se odobrava proizvodnja tlačnih spremnika, spremnika, baterijskih vagona ili MEGC-a onoliko dugo koliko to odobrenje vrijedi.

1.8.7.2.1

Podnositelj zahtjeva je dužan:

- (a) u slučaju posuda pod tlakom, staviti na raspolaganje mjerodavnog tijela reprezentativni uzorak predviđenog proizvoda. Mjerodavno tijelo može zatražiti dodatne uzorke ako tako zahtjeva program ispitivanja;
- (b) u slučaju cisterne, baterijskih vagona ili MEGC, omogućiti pristup prototipu za ispitivanje tipa.

1.8.7.2.2

Mjerodavno tijelo je dužno:

- (a) ispitati tehničku dokumentaciju navedenu u 1.8.7.7.1 radi provjere usklađenosti dizajna s odgovarajućim odredbama RID, te usklađenosti proizvodnje prototipa s tehničkom dokumentacijom i dizajnom;
- (b) izvršiti preglede i prisustvovati ispitivanjima navedenima u RID-u, radi potvrđivanja primjene i poštivanja odredbe te usklađenosti sa zahtjevima postupaka koje je primijenio proizvođač;
- (c) provjeriti potvrde izdane od proizvođača materijala u odnosu na odgovarajuće odredbe RID-a;
- (d) prema potrebi, odobriti postupke za trajno spajanje dijelova ili provjeriti jesu li oni prethodno odobreni te provjeriti kvalifikacije ili odobrenja osoblja koje vrši trajno spajanje dijelova i nerazorno ispitivanje;
- (e) dogovoriti s podnositeljem zahtjeva mjesto i objekte u kojima će se obavljati provjere i nužna ispitivanja.

Mjerodavno tijelo predaje podnositelju zahtjeva izvješće o provjeri tipa.

1.8.7.2.3

Ako tip zadovoljava sve primjenjive odredbe, nadležno tijelo, njegov predstavnik ili nadzorno tijelo podnositelju zahtjeva izdaju potvrdu o odobrenju tipa.

Ta potvrda mora sadržavati:

- (a) ime i adresu izdavatelja potvrde;
- (b) ime i adresu proizvođača i podnositelja zahtjeva kada on nije proizvođač;
- (c) napomenu o verziji RID i normama korištenima za ispitivanje tipa;
- (d) bilo kakve zahtjeve proizašle iz ispitivanja;
- (e) nužne podatke za utvrđivanje vrste i varijante, kako je definirano u mjerodavnom standardu;
- (f) napomenu o izvješću (ili izvješćima) o ispitivanju tipa; i
- (g) maksimalno razdoblje valjanosti odobrenja tipa.

Uz potvrdu se prilaže popis važnih dijelova tehničke dokumentacije (vidjeti 1.8.7.7.1).

1.8.7.2.4

Odobrenje tipa vrijedi najviše deset godina. Ako se unutar tog razdoblja relevantni tehnički uvjeti Propisa RID (uključujući navedene standarde) promijene tako da odobreni tip nije više u skladu s njima, mjerodavno tijelo koje je izdalo odobrenje tipa ga ukida i obavještava nositelja odobrenja tipa.

NAPOMENA: Za krajnje datume do kojih se postojeća odobrenja tipa mogu ukinuti, vidi stupac (5) u tablicama odjeljka 6.2.4 i pododjeljaka 6.8.2.6 ili 6.8.3.6, prema potrebi.

Ako je odobrenje tipa isteklo ili je ukinuto, proizvodnja tlačnih spremnika, spremnika, baterijskih vagona ili MEGC-a prema tom odobrenju tipa više nije dozvoljena.

U takvom slučaju, mjerodavne odredbe vezane uz korištenje i redovitu inspekciju tlačnih spremnika, spremnika, baterijskih vagona ili MEGC-a obuhvaćenih u odobrenju koje je isteklo ili je ukinuto i dalje vrijedi za te tlačne spremnike, spremnike, baterijske vagona ili MEGC-e izgrađene prije isteka ili ukidanja ako se i dalje smiju koristiti.

Smiju se i dalje koristiti dok god su sukladni s Propisom RID. Ako više nisu u skladu sa zahtjevima Propisa RID, mogu se i dalje koristiti samo ako to dozvoljavaju mjerodavne prijelazne mjere iz Poglavlja 1.6.

Odobrenja tipa mogu se obnoviti potpunom provjerom i procjenom sukladnosti s odredbama Propisa RID koje su primjenjive na datum obnove. Obnova nije dozvoljena nakon što se odobrenje tipa ukine. Privremene izmjene i dopune postojećih odobrenja tipa (npr. za tlačne spremnike manje izmjene i dopune poput dodatka veličina ili obujma koji ne utječu na sukladnost, ili za spremnike vidi pododjeljak 6.8.2.3.2) ne produžuju i ne mijenjaju valjanost izvorne potvrde.

NAPOMENA: Provjeru i procjenu sukladnosti može izvršiti i tijelo koje nije izdalo izvorno odobrenje tipa.

Tijelo nadležno za izdavanje čuva sve dokumente za odobrenje tipa (vidi pododjeljak 1.8.7.7.1) cijelo razdoblje valjanosti odobrenja, uključujući njegove obnove ako su odobrene.

1.8.7.2.5

U slučaju izmjena tlačnog spremnika, cisterne, baterijskog vagona ili MEGC-a s valjanom, isteklom ili opozvanom homologacijom tipa, ispitivanje, inspekcija i homologacija ograničeni su na dijelove tlačnog spremnika, cisterne, baterijskog vagona ili MEGC-a koji su izmijenjeni. Izmjena mora udovoljavati odredbama Propisa RID koje su važeće u trenutku izmjene. Za sve dijelove tlačnog spremnika, cisterne, baterijskog vagona ili MEGC-a na koje izmjena ne utječe, i dalje je valjana dokumentacija izvorne homologacije tipa.

Izmjena može vrijediti za jedan ili više tlačnih spremnika, cisterni, baterijskih vagona ili MEGC-ova koji su obuhvaćeni homologacijom tipa.

Potvrdu kojom se izmjena odobrava podnositelju zahtjeva izdaje nadležno tijelo bilo koje države članice Propisa RID ili tijelo koje je to nadležno tijelo imenovalo. Za cisterne, baterijske vagona ili MEGC-ove, primjerak se zadržava kao dio evidencije spremnika.

Podnositelj zahtjeva podnosi svaki zahtjev za potvrdu kojom se odobrava izmjena jednom nadležnom tijelu ili tijelu koje je to nadležno tijelo imenovalo.

1.8.7.3 Nadzor proizvodnje

1.8.7.3.1 Proces proizvodnje podvrgava se pregledu mjerodavnog tijela kako bi se osiguralo da je proizvod proizveden u skladu s odredbama za odobrenje tipa.

1.8.7.3.2 Podnositelj zahtjeva poduzima sve potrebne mjere kako bi se osiguralo da je postupak proizvodnje u skladu s primjenjivim propisima RID i potvrdom o odobrenju tipa i njegovim priložima.

1.8.7.3.3 Mjerodavno tijelo je dužno:

- (a) provjeriti usklađenost s tehničkom dokumentacijom navedenom u 1.8.7.7.2;
- (b) provjeriti proizvode li se proizvodi u postupku proizvodnje u skladu sa zahtjevima i dokumentacijom koji se odnose na postupak proizvodnje;
- (c) provjeriti utvrđljivost materijala i potvrde o materijalima u odnosu na specifikacije;
- (d) prema potrebi, provjeriti kvalifikacije i odobrenja osoblja koje vrši trajno spajanje dijelova i nerazorna ispitivanja;
- (e) dogovoriti s podnositeljem zahtjeva mjesto vršenja provjera i nužnih ispitivanja; i
- (f) bilježiti rezultate svojih pregleda.

1.8.7.4 Prvi pregled i ispitivanje

1.8.7.4.1 Podnositelj zahtjeva je dužan:

- (a) staviti oznake navedene u RID; i
- (b) dostaviti mjerodavnom tijelu tehničku dokumentaciju navedenu u 1.8.7.7.

1.8.7.4.2 Mjerodavno tijelo je dužno:

- (a) izvršiti nužne preglede i ispitivanja u cilju provjere proizvodnje proizvoda u skladu s odobrenjem tipa i mjerodavnim odredbama;
- (b) provjeriti i usporediti potvrde koje je proizvođač servisne opreme dostavio sa servisnom opremom;
- (c) ispostaviti izvješće o prvom pregledu i rezultatima ispitivanja podnositelj zahtjeva vezano uz provedena detaljna ispitivanja i provjere i ovjerenu tehničku dokumentaciju;
- (d) izdati pisanu potvrdu o usklađenosti proizvodnje i staviti svoj zaštićeni znak ako proizvodnja zadovoljava odredbe; i
- (e) provjeriti je li odobrenje tipa važeće nakon što se odredbe Propisa RID (uključujući navedene standarde) mjerodavne za odobrenje tipa promijene.

Potvrda navedena u (d) i izvješće navedeno u (c) mogu pokriti više proizvoda iste vrste (grupna potvrda ili izvješće).

1.8.7.4.3 Potvrda mora sadržavati minimalno:

- (a) naziv i adresu mjerodavnog tijela;
- (b) naziv i adresu proizvođača te, ako nisu navedeni naziv i adresa proizvođača, naziv i adresu podnositelja zahtjeva;
- (c) napomenu o verziji RID i normama korištenima za početni nadzor i ispitivanja;
- (d) rezultate pregleda i ispitivanja;

- (e) podatke za identifikaciju pregledanog proizvoda, barem serijski broj ili broj serije za cilindre za jednokratnu uporabu; i
- (f) broj odobrenja tipa.

1.8.7.5 Periodični pregled i izvanredne provjere

1.8.7.5.1 Mjerodavno tijelo je dužno:

- (a) izvršiti identifikaciju i provjeru usklađenosti s dokumentacijom;
- (b) izvršiti pregled i prisustvovati ispitivanjima u cilju provjere ispunjenosti zahtjeva;
- (c) ispostaviti izvješća o rezultatima pregleda i ispitivanja koja mogu obuhvaćati nekoliko proizvoda; i
- (d) osigurati primjenu potrebnih oznaka.

1.8.7.5.2 Podnositelj zahtjeva zadržava izvješća o redovitim inspekcijama i ispitivanjima tlačnih spremnika, barem do sljedeće inspekcije.

NAPOMENA: Za cisterne vidi odredbe za dokumentaciju o cisternama u pododjeljku 4.3.2.1.7.

1.8.7.6 Nadzor unutarnje nadzorne službe podnositelja zahtjeva

1.8.7.6.1 Podnositelj zahtjeva je dužan:

- (a) uvesti unutarnju nadzornu službu sa sustavom provjere kakvoće za nadzor i ispitivanja dokumentirana u 1.8.7.7.5 i podložna nadzoru;
- (b) ispuniti obveze proizašle iz sustava provjere kakvoće kako je odobreno te osigurati da sustav ostane prihvatljiv i učinkovit;
- (c) imenovati osposobljeno i ovlašteno osoblje za unutarnju nadzornu službu; i
- (d) po potrebi staviti zaštićene znake nadzornog tijela.

1.8.7.6.2 Nadzorno je tijelo dužno izvršiti početnu reviziju. Ako je zadovoljavajuća, nadzorno tijelo izdaje ovlaštenje za razdoblje od najviše tri godine. Potrebno je poštivati sljedeće odredbe:

- (a) ova revizija potvrđuje da su nadzori i ispitivanja provedeni nad proizvodom u skladu sa zahtjevima RID;
- (b) nadzorno tijelo može ovlastiti unutarnju nadzornu službu podnositelja zahtjeva da na svaki odobreni proizvod stavi zaštićeni znak nadzornog tijela;
- (c) ovlaštenje se može obnoviti nakon zadovoljavajuće revizije u posljednjoj godini prije isteka. Novo razdoblje važenja započinje s danom isteka ovlaštenja; i
- (d) ocjenitelji nadzornog tijela mjerodavni su za vršenje procjene usklađenosti proizvoda obuhvaćenog sustavom provjere kakvoće.

1.8.7.6.3 Nadzorno tijelo vrši povremene revizije u razdoblju trajanja ovlaštenja kako bi se zajamčilo da podnositelj zahtjeva održava i primjenjuje sustav provjere kakvoće. Potrebno je poštivati sljedeće odredbe:

- (a) provođenje najmanje dviju revizija u razdoblju od 12 mjeseci;
- (b) nadzorno tijelo može zatražiti dodatne posjete, obuku, tehničke promjene, preinake sustava provjere kakvoće, ograničiti ili zabraniti da podnositelj zahtjeva vrši nadzor i ispitivanja;
- (c) nadzorno je tijelo dužno ocijeniti sve izmjene sustava provjere kakvoće te hoće li izmijenjeni sustav provjere kakvoće još uvijek zadovoljavati uvjete početne revizije, ili je potrebna potpuna ponovna procjena;
- (d) revizori nadzornog tijela nadležni su za vršenje procjene usklađenosti proizvoda obuhvaćenog sustavom provjere kakvoće; i

- (e) nadzorno tijelo ispostavlja podnositelju zahtjeva izvješće o posjetu ili reviziji te, ako je provedeno ispitivanje, izvješće o rezultatima ispitivanja.

1.8.7.6.4

U slučaju neusklađenosti s mjerodavnim zahtjevima, nadzorno tijelo osigurava poduzimanje korektivnih mjera. Ako korektivne mjere nisu pravovremeno poduzete, nadzorno tijelo obustavlja ili povlači dopuštenje za obavljanje aktivnosti unutarnje nadzorne službe. Obavijest o obustavi ili povlačenju dostavlja se nadležnom tijelu. Podnositelju zahtjeva se upućuje izvješće u kojem se navode detaljni razlozi odluke nadzornog tijela.

1.8.7.7

Dokumenti

Tehnička dokumentacija omogućuje vršenje procjene usklađenosti s mjerodavnim zahtjevima.

1.8.7.7.1

Dokumentacija za odobrenje tipa

Podnositelj zahtjeva osigurava prema potrebi:

- (a) popis normi korištenih za nacrt i proizvodnju;
- (b) opis tipa, uključujući sve varijacije;
- (c) upute u skladu s mjerodavnim stupcem Tablice A iz Poglavlja 3.2 ili popis opasnog tereta koji će se prevoziti za namjenske proizvode;
- (d) nacrt ili nacрте općeg sklopa proizvoda;
- (e) detaljne nacрте, uključujući dimenzije korištene za izračun, proizvoda, servisne opreme, strukturalne opreme, oznaka i/ili obilježavanja nužnih provjeru usklađenosti;
- (f) napomene, rezultate i zaključke izračuna;
- (g) popis servisne opreme s mjerodavnim tehničkim podacima i informacijama o sigurnosnim uređajima, uključujući izračun sigurnosnog kapaciteta, ako je potrebno;
- (h) popis materijala zahtijevanog u normama za proizvodnju korištenih za svaki dio, poddio, obloge, servisnu i strukturalnu opremu i pripadajuće specifikacije materijala ili pripadajuće izjava o sukladnosti s RID;
- (i) odobrenu kvalifikaciju postupka trajnog spajanja;
- (j) opis postupka (ili postupaka) termičke obrade; i
- (k) postupke, opise i evidenciju svih mjerodavnih testova navedenih u normama ili RID za odobrenje tipa i za proizvodnju.

1.8.7.7.2

Dokumentacija za nadzor proizvodnje

Podnositelj zahtjeva stavlja na raspolaganje, prema potrebi:

- (a) dokumente navedene u 1.8.7.7.1;
- (b) preslika potvrde za odobrenje tipa;
- (c) proizvodne postupke, uključujući postupke provjere;
- (d) dokumentaciju o proizvodnji;
- (e) odobrene kvalifikacije vršitelja trajnog spajanja;
- (f) odobrene kvalifikacije vršitelja nerazornih ispitivanja;
- (g) izvješća o razornim i nerazornim ispitivanjima;
- (h) podatke o termičkoj obradi; i
- (i) podatke o umjeravanju.

1.8.7.7.3

Dokumentacija za prvi pregled i ispitivanja

Podnositelj zahtjeva stavlja na raspolaganje, prema potrebi:

- (a) dokumente navedene u 1.8.7.7.1 i 1.8.7.7.2;
- (b) potvrde materijala korištenih za proizvod i bilo koje poddjelove proizvoda;
- (c) izjave o sukladnosti i potvrde materijala korištenih za servisnu opremu; i
- (d) izjavu o sukladnosti, uključujući opis proizvoda i sve varijante usvojene iz odobrenja tipa.

1.8.7.7.4

Dokumenti za periodični pregled i izvanredne provjere

Podnositelj zahtjeva stavlja na raspolaganje, prema potrebi:

- (a) za posude pod tlakom, dokumente u kojima se navode posebni zahtjevi kada proizvodnja, povremeni nadzor i norme ispitivanja tako zahtijevaju;
- (b) za cisterne;
 - (i) podatke o cisterni; i
 - (ii) jedan ili više dokumenata navedenih u 1.8.7.7.1 do 1.8.7.7.3.

1.8.7.7.5

Dokumenti za procjenu unutarnje nadzorne službe

Podnositelj zahtjeva za unutarnji nadzor stavlja na raspolaganje dokumentaciju o sustavu kakvoće, prema potrebi:

- (a) organizacijsku strukturu i odgovornosti;
- (b) mjerodavne preglede i ispitivanja, kontrolu kakvoće, osiguranje kakvoće i upute o radu procesa te sustavna djelovanja koja će se primijeniti;
- (c) evidenciju o kakvoći, na primjer izvješća o pregledu, podatke o ispitivanju, podatke o umjeravanju i odobrenjima;
- (d) provjere uprave radi osiguravanja učinkovitog djelovanja sustava provjere kakvoće proizašlog iz revizija u skladu s 1.8.7.6;
- (e) postupak koji opisuje na koji su način ispunjeni zahtjevi klijenta i propisa;
- (f) postupak za kontrolu dokumenata i njihovu provjeru;
- (g) postupke za postupanje s proizvodima s nedostatkom;
- (h) programi osposobljavanja i postupci stjecanja kvalifikacija za mjerodavno osoblje.

1.8.7.8

Proizvodi proizvedeni, odobreni, pregledani i ispitani u skladu s normama

Zahtjevi iz 1.8.7.7 smatraju se ispunjenima ako su primijenjene sljedeće norme, prema potrebi:

Primjenjivi poddjeljak i stavak	Referencija	Naziv dokumenta
1.8.7.7.1 do 1.8.7.7.4	EN 12972:2007	Cisterne za prijevoz opasnog tereta – Ispitivanje, pregled i označavanje metalnih cisterni

1.8.8

Postupci za ocjenjivanje sukladnosti patrona za plin

Pri ocjenjivanju sukladnosti patrona za plin, primjenjuje se jedan od sljedećih postupaka:

- (a) postupak iz odjeljka 1.8.7 za tlačne spremnike koji nisu u UN sustavu, osim poddjeljka 1.8.7.5; ili
- (b) postupak iz poddjeljaka 1.8.8.1 do 1.8.8.7.

1.8.8.1 Opće odredbe

1.8.8.1.1 Nadzor proizvodnje vrši tijelo Xa, a ispitivanja u skladu sa zahtjevima iz odjeljka 6.2.6 izvršava ili to tijelo Xa ili tijelo IS koje je tijelo Xa odobrilo; za definicije tijela Xa i tijela IS vidi definicije u pododjeljku 6.2.3.6.1. Ocjenjivanje sukladnosti izvršava nadležno tijelo, njegov predstavnik ili njegovo odobreno nadzorno tijelo države članice Propisa RID.

1.8.8.1.2 Do primjene odjeljka 1.8.8, podnositelj zahtjeva je dužan pokazati, osigurati i deklarirati isključivo na svoju odgovornost sukladnost patrona za plin s odredbama odjeljka 6.2.6 i svim ostalim važećim odredbama Propisa RID.

1.8.8.1.3 Podnositelj zahtjeva je obvezan

- (a) izvršiti provjeru tipa za svaku vrstu patrona za plin (uključujući materijale koji se koriste i varijacije te vrste, npr. obujam, pritisak, nacrti i mehanizmi za zatvaranje i ispuštanje) u skladu s pododjeljkom 1.8.8.2;
- (b) upravljati odobrenim sustavom provjere kakvoće za konstrukciju, proizvodnju, inspekciju i ispitivanje temeljem pododjeljka 1.8.8.3;
- (c) upravljati odobrenim sustavom za ispitivanje u skladu sa pododjeljkom 1.8.8.4 za ispitivanja propisana odjeljkom 6.2.6;
- (d) podnositi zahtjev za odobrenje svog sustava provjere kakvoće, za nadzor proizvodnje i za ispitivanje tijelu Xa po svom izboru države članice Propisa RID; ako podnositelj zahtjeva nema sjedište u državi članici Propisa RID, podnosi zahtjev tijelu Xa države članica Propisa RID prije prvog prijevoza u državu članica Propisa RID;
- (e) ako patronu za plin sklapa jedno ili više poduzeća od dijelova koje proizvodi podnositelj zahtjeva, on je dužan dati pismene upute kako sklopiti i napuniti patrone za plin kako bi se ispunile odredbe njegove potvrde o tipnom ispitivanju.

1.8.8.1.4 Kada podnositelj zahtjeva i poduzeća koja sklapaju i/ili pune patrone za plin u skladu s uputama podnositelja zahtjeva mogu na zadovoljstvo tijela Xa dokazati sukladnost s odredbama pododjeljka 1.8.7.6 isključujući 1.8.7.6.1 (d) i 1.8.7.6.2 (b), oni mogu osnovati unutarnju inspeksijsku službu koja može vršiti dio ili sve inspekcije i ispitivanja navedena u odjeljku 6.2.6.

1.8.8.2 Provjera tipa izradbe

1.8.8.2.1 Podnositelj zahtjeva vodi tehničku dokumentaciju za svaku vrstu patrona za plin, uključujući tehničke norme koje se primjenjuju. Ako odabere primijeniti normu koja nije navedena u odjeljku 6.2.6, obvezan je priložiti tu normu dokumentaciji.

1.8.8.2.2 Podnositelj zahtjeva zadržava tehničku dokumentaciju zajedno s uzorcima tog tipa na raspolaganju tijelu Xa tijekom proizvodnje i nakon toga barem pet godina počevši od posljednjeg datuma proizvodnje patrona za plin u skladu s tom potvrdom o tipnom ispitivanju.

1.8.8.2.3 Podnositelj zahtjeva nakon pažljivog ispitivanja izdaje odobrenje prototipa koje će biti valjano najviše deset godina; prilaže to odobrenje dokumentaciji. To odobrenje ga ovlašćuje da proizvodi patrone za plin te vrste za to razdoblje.

1.8.8.2.4 Ako se unutar tog razdoblja mjerodavni tehnički uvjeti Propisa RID (uključujući navedene standarde) promijene tako da tip izradbe više nije u skladu s njima, podnositelj zahtjeva povlači svoju potvrdu o tipnom ispitivanju i obavještava tijelo Xa.

1.8.8.2.5 Podnositelj zahtjeva može nakon pažljive i potpune provjere ponovo izdati potvrdu na razdoblje od najviše deset godina.

1.8.8.3 Nadzor proizvodnje

1.8.8.3.1 Postupak provjere tipa izradbe kao i proces proizvodnje podložni su provjerama tijela Xa kako bi se osiguralo da tip kojeg je odobrio podnositelj zahtjeva ima odobrenje i proizvod koji se proizvodi u skladu s odredbama odobrenja tipa i važećim propisima RID. Ako se primjenjuje pododjeljak 1.8.8.1.3 (e), poduzeća koja sklapaju i pune patrone su uključena u taj postupak.

1.8.8.3.2 Podnositelj zahtjeva poduzima sve potrebne mjere kako bi osigurao da je proizvodni postupak u skladu s važećim propisima RID i njegovim odobrenjem prototipa i njegovim dodacima. Ako se primjenjuje pododjeljak 1.8.8.1.3 (e), poduzeća koja sklapaju i pune patrone su uključena u

taj postupak.

1.8.8.3.3

Tijelo Xa je obvezno:

- (a) potvrditi sukladnost provjere tipa izradbe podnositelja zahtjeva i sukladnost vrste patrona za plin s tehničkom dokumentacijom navedenom u pododjeljku 1.8.8.2;
- (b) provjeriti proizvodi li postupak proizvodnje proizvode koji su u skladu sa zahtjevima i dokumentacijom koji se na njega primjenjuju; ako patrone za plin sklapa jedno ili više poduzeća od dijelova koje proizvodi podnositelj zahtjeva, tijelo Xa također provjerava jesu li patrone za plin u potpunosti sukladne sa svim važećim propisima nakon završnog sklapanja i punjenja te primjenjuju li se upute podnositelja zahtjeva pravilno;
- (c) provjeriti jesu li djelatnici koji sklapaju dijelove i provode ispitivanja osposobljeni ili odobreni;
- (d) voditi evidenciju o svojim provjerama.

1.8.8.3.4

Ako nalazi tijela Xa ustvrde nesukladnosti odobrenja prototipa podnositelja zahtjeva ili procesa proizvodnje, zahtjeva primjerene korektivne mjere ili ukidanje odobrenja podnositelju zahtjeva.

1.8.8.4

Ispitivanje nepropusnosti

1.8.8.4.1

Podnositelj zahtjeva i poduzeća koja obavljaju završno sklapanje dijelova i punjenje patrona za plin u skladu s uputama podnositelja zahtjeva obvezni su:

- (a) vršiti ispitivanja propisana odjeljkom 6.2.6;
- (b) voditi evidenciju o rezultatima ispitivanja;
- (c) izdati potvrdu o sukladnosti samo za patrone za plin koje su u potpunosti sukladne s odredbama njegove provjere tipa izradbe i primjenjivim odredbama Propisa RID i koje su uspješno prošle ispitivanja u skladu sa zahtjevima odjeljka 6.2.6;
- (d) zadržati dokumentaciju kako je navedeno u pododjeljku 1.8.8.7 tijekom proizvodnje i nakon toga barem pet godina od posljednjeg datuma proizvodnje patrona za plin koje pripadaju odobrenju tipa za inspekciju od strane tijela Xa u nasumičnim intervalima;
- (e) pričvrstiti trajnu i čitku oznaku kojom se utvrđuje vrsta patrona za plin, podnositelj zahtjeva i datum proizvodnje ili kontrolni broj; kada zbog ograničenog prostora oznaka ne može u potpunosti biti pričvršćena na patronu za plin, dužan je pripojiti trajnu oznaku s istim informacijama na patronu za plin ili staviti je zajedno s patronom za plin u unutarnje pakiranje.

1.8.8.4.2

Tijelo Xa je obvezno:

- (a) vršiti nužne provjere i ispitivanja u nasumičnim razmacima, barem nedugo nakon započinjanja proizvodnje vrste patrona za plin i nakon toga najmanje jednom svake tri godine, u cilju potvrde da su postupak provjere tipa izradbe podnositelja zahtjeva, proizvodnja i ispitivanje proizvoda izvršeni u skladu s odobrenjem tipa i mjerodavnim odredbama;
- (b) provjeriti potvrde koje dostavi podnositelj zahtjeva;
- (c) vršiti ispitivanja u skladu sa zahtjevima odjeljka 6.2.6 ili odobriti da program ispitivanja i unutarnja inspeksijska služba vrše ispitivanja.

1.8.8.4.3

Potvrda mora sadržavati barem:

- (a) ime i adresu podnositelja zahtjeva i – kada nije isti – poduzeća koje vrši završno sklapanje u skladu s pisanim uputama podnositelja zahtjeva;
- (b) odrednicu verzije Propisa RID i standarda koji se koriste za proizvodnju i ispitivanja;

- (c) rezultate inspekcije i ispitivanja;
- (d) podatke za oznaku u skladu sa zahtjevima pododjeljka 1.8.8.4.1 (e).

1.8.8.5

(Rezervirano)

1.8.8.6

Nadzor unutarnje inspeksijske službe

Kada podnositelj zahtjeva ili poduzeće koje vrši sklapanje i/ili punjenje patrona za plin osnuje unutarnju inspeksijsku službu, primjenjuju se odredbe pododjeljka 1.8.7.6 isključujući 1.8.7.6.1 (d) i 1.8.7.6.2 (b). Poduzeće koje vrši sklapanje i/ili punjenje patrona za plin mora biti u skladu s odredbama mjerodavnim za podnositelja zahtjeva.

1.8.8.7

Dokumenti

Primjenjuju se odredbe pododjeljaka 1.8.7.7.1, 1.8.7.7.2, 1.8.7.7.3 i 1.8.7.7.5.

Poglavlje 1.9

Prijevozna ograničenja koja su nametnula nadležna tijela

1.9.1 Država članica Propisa RID može u području svoje nadležnosti primjenjivati određene dodatne propise koji se tiču transporta opasnih tereta u međunarodnom željezničkom prometu, a koji nisu sadržani u RID, no pod pretpostavkom da ti dodatni propisi:

- jesu u skladu sa stavkom 1.9.2.
- nisu u suprotnosti sa propisima iz stavka 1.1.2.1 b),
- navedeni i u unutarnjem državnom pravu države članice Propisa RID i vrijede i za unutarnji željeznički transport opasnih tereta u području države članice Propisa RID,
- ne uzrokuju zabranu željezničkog prijevoza za opasne terete koji su obuhvaćeni tim propisima u cijelom području nadležnosti te države članice Propisa RID.

1.9.2. Dopunski propisi navedeni u stavku 1.9.1. jesu:

- a) dodatni propisi ili ograničenja s ciljem povećanja sigurnosti :
 - za transporte koji idu preko stanovitih objekata kao što su mostovi i tuneli¹⁸,
 - kod kojih se koristi prometna infrastruktura kao npr. manipulativne površine i uređaji ih koji počinju ili
 - završavaju u lukama, kolodvorima ili transportnim terminalima;
- b) propisi kojima se zabranjuje transport određenih opasnih tereta na dionicama s posebnim i mjesno uvjetovanim rizicima, kao npr. dionicama kroz naseljena mjesta, ekološki osjetljiva područja, gospodarska središta ili industrijska područja s opasnim uređajima i površinama, ili ti propisi određuju posebne uvjete kao npr. radne mjere (reducirana brzina, određeno vrijeme vožnje, zabrana prometa u suprotnome smjeru i.t.d.). Nadležne institucije moraju, ako je moguće, odrediti zamjenske rute transporta koje se mogu koristiti u slučaju blokade nekih dionica ili ako na nekim dionicama postoje posebni uvjeti transporta;
- c) posebni propisi kojima se definiraju i navode isključene dionice ili dionice kojih se striktno mora pridržavati ili pak propisi kojih se mora pridržavati za vrijeme privremenog zadržavanja uslijed ekstremnih vremenskih uvjeta, potresa, nezgoda, demonstracija, javnih nemira ili oružanih ustanaka.

1.9.3 Primjena dopunskih propisa prema stavku 1.9.2. a) i b) pretpostavlja da nadležna institucija dokaže nužnost takvih mjera¹⁹.

1.9.4 Nadležna institucija države članice Propisa RID koja primjenjuje na području svoje nadležnosti dopunske propise u skladu sa stavkom 1.9.2. a) i b), izvješćuje o tomu, u pravilu ranije, Središnji ured OTIF-a koji to prenosi drugim državama članicama Propisa RID.

1.9.5 Nevezano za propise prethodnih stavaka, države članice Propisa RID mogu donositi posebne sigurnosne propise za međunarodni željeznički promet opasnim teretima, ukoliko određeno područje nije obuhvaćeno RID. To posebice vrijedi za:

- vlakove
- regulaciju rada i prometa u okviru djelatnosti uvjetovanih transportom kao primjerice, ranžiranje i skladištenje.
- obuhvaćanje podataka o transportiranim opasnim teretima,

pod pretpostavkom da su propisi navedeni i u nacionalnom pravu dotične države te da vrijede i za tuzemni željeznički promet opasnim teretima u području nadležnosti te države članice Propisa RID.

Ovi posebni propisi ne smiju se odnositi na područja koje obuhvaća RID, i to posebice ne na područja navedena u stavcima 1.1.2.1. a) i 1.1.2.1 b).

¹⁸ Za transport kroz tunel La Manche i tunele sličnih osobina, vidi također Dodatak II Direktive 2008/68/E Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. godine o kopnenom prijevozu opasnog tereta, objavljen u Službenom listu Europske Unije, L 260, 30. rujna 2008.g., str. 13.

¹⁹ Opća smjernica za procjenu rizika svojstvenog prijevozu opasnih tvari željeznicom (eng. Generic Guideline for the Calculation of Risk inherent in the Carriage of Dangerous Goods by Rail), koju je odobrio Stručni odbor za RID 24. studenog 2005.g., dostupna je na web stranici OTIF-a (www.otif.org).

Poglavlje 1.10

Sigurnosne odredbe

NAPOMENA: U svrhu poglavlja, sigurnost znači mjere ili mjere opreza koje se moraju poduzeti da se krađe ili zloporabe opasnih tvari koje mogu ugroziti osobe, imovinu ili okoliš svedu na minimum.

1.10.1 Opće odredbe

1.10.1.1 Osobe koje sudjeluju u prijevozu opasnih tvari moraju uzeti u obzir uvjete sigurnosti, navedene u ovom poglavlju, razmjerne njihovim odgovornostima.

1.10.1.2 Opasne tvari smiju se ponuditi za prijevoz samo prijevoznicima koji su odgovarajuće poslovno registrirani.

1.10.1.3 Područja u sklopu terminala za privremeno skladištenje, mjesta za privremeno skladištenje, parkirališta vozila, područja sidrišta i ranžirnih kolodvora koji se koriste za privremeno skladištenje za vrijeme prijevoza opasnih tvari, moraju se propisno osigurati, dobro osvijetliti, kad je moguće i potrebno, bez pristupa stanovništva.

1.10.1.4 Svaki član osoblja vlaka u kojemu se prevoze opasne tvari, za vrijeme prijevoza mora imati kod sebe ispravu za identifikaciju s fotografijom.

1.10.1.5 Sigurnosnim nadzorima, u skladu sa 1.8.1 i 7.5.1.1, moraju biti obuhvaćene odgovarajuće sigurnosne mjere.

1.10.1.6 (Rezervirano)

1.10.2 Sigurnosna osposobljavanja

1.10.2.1 Obuka i obnavljanje znanja, navedeni u poglavlju 1.3, također moraju uključivati elemente svijesti o sigurnosti. Osposobljavanja za obnavljanje sigurnosnih znanja, ne mora biti samo u svezi s promjenom propisa.

1.10.2.2 Obuka u pogledu sigurnosne svijesti mora biti usredotočena na vrstu rizika sigurnosti, prepoznajući opasnosti u svezi sigurnosti, način kako postupati i smanjiti rizike i aktivnosti koji se moraju poduzeti u slučaju sigurnosnih prekršaja. Mora biti uključena svijest o sigurnosnim planovima (ako je potrebno), razmjerna odgovornostima i obvezama pojedinaca i njihovim ulogama u provedbi sigurnosnih planova.

1.10.2.3 Zaposlenici na položajima koji uključuju prijevoz opasnog tereta dobivaju ili moraju dokazati da su prošli takvu obuku i redovito prolaze ponovnu obuku.

1.10.2.4 Poslodavac čuva dokumentaciju o sigurnosnom obučavanju zaposlenika i drži je na raspolaganju djelatnicima ili nadležnom tijelu, na njihov zahtjev. Poslodavac čuva tu dokumentaciju onoliko dugo koliko odredi nadležno tijelo.

1.10.3 Odredbe za visokorizične opasne tvari

1.10.3.1 Određenje pojma visokorizičnih opasnih tvari

1.10.3.1.1 Visokorizične opasne tvari su tvari za koje postoji velika mogućnost zloporabe u terorističkim napadima koji mogu prouzročiti ozbiljne posljedice poput velikog broja žrtava, masovno uništenje ili, posebice za Klasu 7, masovne socio-ekonomske poremećaje.

1.10.3.1.2 Visokorizične opasne tvari u klasama koje nisu Klasa 7 su tvari navedene u tablici 1.10.3.1.2 u nastavku i koje se prevoze u količinama većim od onih navedenih u tablici.

Tablica 1.10.3.1.2: Popis visokorizičnih opasnih tvari

Klasa	Oznaka	Tvari ili predmeti	Količina		
			Cisterna (l) ^(c)	Rasuta (kg) ^(d)	Pakovanj (kg)
1	1.1	eksplozivni	(a)	(a)	0
	1.2	eksplozivni	(a)	(a)	0
	1.3	eksplozivni skupine sukladnosti c	(a)	(a)	0
	1.4	Eksplzivne tvari s UN brojevima 0104, 0237, 0255, 0267, 0289, 0361, 0365, 0366, 0440, 0441, 0455, 0456 i 0500	(a)	(a)	0
	1.5	eksplozivni	0	(a)	0
2		zapaljivi plinovi (klasifikacije koja uključuje samo slovo F)	3000	(a)	(b)
		otrovni plinovi (klasifikacije koje uključuju slova T, TF, TC, TO, TFC ili TOC), bez aerosola	0	(a)	0
3		zapaljive tekućine pakirne skupine I i II	3000	(a)	(b)
		desenzibilizirani eksplozivni	0	(a)	0
4.1		desenzibilizirani eksplozivni	(a)	(a)	0
4.2		tvari pakirne skupine I	3000	(a)	(b)
4.3		tvari pakirne skupine I	3000	(a)	(b)
5.1		oksidirajuće tekućine pakirne skupine I	3000	(a)	(b)
		Perklorati, amonijev nitrat, gnojiva od amonijevog nitrata i emulzije od amonijevog nitrata ili otopine ili gelovi	3000	3000	(b)
6.1		otrovne tvari pakirne skupine I	0	(a)	0
6.2		infektivne tvari kategorije A (UN br. 2814 i 2900, izuzev životinjskih materijala)	(a)	0	0
8		korozivne tvari pakirne skupine I	3000	(a)	(b)

(a) Nije bitno.

(b) Odredbe u 1.10.3 ne vrijede bez obzira na količinu.

(c) Vrijednost iskazana u ovom stupcu primjenjiva je samo ako je odobren prijevoz u cisterni, u skladu s Poglavljem 3.2, Tablica A, stupac (10) ili (12). Za tvari koje nisu odobrene za prijevoz u cisterni, naputak u ovom stupcu nije relevantan.

(d) Vrijednost iskazana u ovom stupcu primjenjiva je samo ako je odobren prijevoz u rasutom stanju u skladu s Poglavljem 3.2, Tablica A, stupac (10) ili (17). Za tvari koje nisu odobrene za prijevoz u rasutom stanju, naputak u ovom stupcu nije relevantan.

1.10.3.1.3

Za opasne tvari Klase 7, visokorizični radioaktivni materijal je materijal s radioaktivnom aktivnošću jednakom ili većom od sigurnosnog praga za prijevoz koji iznosi 3.000 A₂ po svakom pakiranju (vidi također 2.2.7.2.2.1) osim za sljedeće radionuklide za koje je sigurnosni prag naveden u tablici 1.10.3.1.3 u nastavku.

Tablica 1.10.3.1.3: Sigurnosni pragovi za prijevoz pojedinih radionuklida

Element	Radionukli	Sigurnosni pragovi za prijevoz (TBq)
Americij	Am-241	0.6
Zlato	Au-198	2
Kadmij	Cd-109	200
Kalifornij	Cf-252	0.2
Kurij	Cm-244	0.5
Kobalt	Co-57	7
Kobalt	Co-60	0.3
Cezij	Cs-137	1
Željezo	Fe-55	8000
Germanij	Ge-68	7
Gadolinij	Gd-153	10
Iridijum	Ir-192	0.8
Niklaju	Ni-63	600
Paladij	Pd-103	900
Prometij	Pm-147	400
Polonij	Po-210	0.6
Plutonij	Pu-238	0.6
Plutonij	Pu-239	0.6
Radij	Ra-226	0.4
Rutenij	Ru-106	3
Selenij	Se-75	2
Stroncij	Sr-90	10
Talij	Tl-204	200
Tulij	Tm-170	200
Iterbij	Yb-169	3

1.10.3.1.4

Za mješavine radionuklida, je li sigurnosni prag za prijevoz premašen može se odrediti zbrajanjem udjela aktivnosti za svaki radionuklid podijeljenih sa sigurnosnim pragom za taj radionuklid. Ako je zbroj udjela manji od 1, onda prag radioaktivnosti za mješavinu nije dosegnut ni premašen.

Izračun se može izvršiti sa sljedećom formulom:

$$\sum_i \frac{A_i}{T_i} < 1$$

pri čemu su:

A_i = aktivnost radionuklida i koji je prisutan u pakiranju (TBq)

T_i = sigurnosni prag za prijevoz za radionuklid i (TBq).

1.10.3.1.5

Kada radioaktivne tvari posjeduju dodatni rizike drugih klasa, u obzir treba uzeti i kriterije tablice 1.10.3.1.2 (vidi također 1.7.5).

1.10.3.2 Sigurnosni planovi

1.10.3.2.1 Prijevoznici, pošiljatelji i ostali sudionici navedeni u 1.4.2 i 1.4.3, koji sudjeluju u prijevozu visokorizičnih opasnih tvari (vidi tablicu 1.10.3.1.2) ili visokorizičnih radioaktivnih tvari (vidi 1.10.3.1.3), moraju usvojiti, provoditi i pridržavati se sigurnosnoga plana kojim su obuhvaćeni barem elementi razvrstani u 1.10.3.2.2.

1.10.3.2.2 U sigurnosni plan moraju biti uključeni najmanje sljedeći elementi:

- (a) posebna raspodjela odgovornosti za sigurnost kompetentnih i kvalificiranih osoba, uz odgovarajuće ovlasti za obavljanje obveza;
- (b) registar opasnih tvari ili vrsta navedenih opasnih tvari;
- (c) pregled aktualnih djelovanja i procjena sigurnosnoga rizika, uključujući moguće zastoje nužne za prijevozne aktivnosti, držanje opasnih tvari na vagonu, cisterni ili kontejneru prije, tijekom i nakon prijevoza i privremeno međuskladištenje opasnih tvari tijekom intermodalnoga prijevoza ili pretovara;
- (d) jasna izjava o poduzetim mjerama za smanjenje sigurnosnih rizika u skladu s odgovornostima i obvezama sudionika, uključujući:
 - osposobljavanje;
 - sigurnosna načela (primjerice, reakcija na uvjete veće prijetnje, verifikacija novih zaposlenika/zaposlenja i.t.d.);
 - radnu praksu (primjerice, odabir /korištenje poznatih itinerara, pristup opasnim tvarima tijekom privremenoga međuskladištenja (navedeno pod (c), blizina osjetljive infrastrukture i.t.d.);
 - opremu i resurse koji se moraju koristiti da se smanje sigurnosni rizici;
- (e) učinkoviti i suvremeni postupci za izvješćivanje i postupak kod sigurnosnih prijetnja, sigurnosnih prekršaja ili sigurnosnih nesreća;
- (f) postupci za ocjenu i ispitivanje sigurnosnih planova i postupak u povremenomu pregleda i ažuriranja planova;
- (g) mjere za osiguravanje fizičke sigurnosti prometnih podataka sadržanih u sigurnosnome planu; i
- (h) mjere osiguranja da prosljeđivanje obavijesti koje se odnose na prijevozni postupak, uključen u sigurnosni plan, budu ograničene samo na one koji moraju dobiti te obavijesti. U mjere ne smije biti uključena odredba o podacima koji se zahtijevaju drugdje u RID.

NAPOMENA: Prijevoznici, pošiljatelji i primatelji moraju surađivati međusobno s nadležnim tijelima zbog razmjene podatka o prijetnji, primjenjivanju odgovarajućih sigurnosnih mjera i kako bi mogli reagirati u svezi sigurnosnih nesreća

1.10.3.3 Uređaji, oprema ili odredbe za sprječavanje krađe vlaka ili vagona u kojemu se prevoze visokorizične opasne tvari (vidi tablicu 1.10.3.1.2) ili visokorizične radioaktivne tvari (vidi 1.10.3.1.3), ili isti teret, moraju se koristiti i poduzimati mjere da se osigura da su u radnom stanju i učinkoviti sve vrijeme prijevoza. Primjenom zaštitnih mjera, ne smije biti ugroženo djelovanje u slučaju izvanrednih uvjeta.

NAPOMENA: Ako je to potrebno, i ako je već postavljena, mora se koristiti prijevozna telemetrija ili drugi načini praćenja ili uređaji za praćenje kretanja opasnih tvari visokoga rizika (vidi tablicu 1.10.5).

1.10.4 Odredbe iz 1.10.1, 1.10.2 i 1.10.3 ne vrijede ako količine koje se prevoze u pakiranjima u vagonu ili velikom kontejneru nisu veće od količina navedenih u 1.1.3.6.3, osim za UN brojeve 0029, 0030, 0059, 0065, 0073, 0104, 0237, 0255, 0267, 0288, 0289, 0290, 0360, 0361, 0364, 0365, 0366, 0439, 0440, 0441, 0455, 0456 i 0500 i za UN brojeve 2910 i 2911 ako razina aktivnosti premašuje vrijednost A₂. Osim toga, odredbe iz 1.10.1, 1.10.2 i 1.10.3 ne vrijede kada količine koje se prevoze u cisternama ili u rasutom stanju u vagonu ili kontejneru ne premašuju količine navedene u 1.1.3.6.3. Osim toga, odredbe ovog Poglavlja ne primjenjuju se na prijevoz UN br. 2912 RADIOAKTIVNA TVAR, NISKA SPECIFIČNA AKTIVNOST (LSA-I) I UN br. 2913 RADIOAKTIVNA TVAR, POVRŠINSKI KONTAMINIRANI PREDMET (SCO-I).

1.10.5

Što se tiče radioaktivnog materijala, smatra se da su odredbe ovog poglavlja ispunjene kada su primijenjene odredbe Sporazuma o fizičkoj zaštiti nuklearnih materijala²⁰ i okružno pismo IAEA-e o "Fizičkoj zaštiti nuklearnih materijala i postrojenja"²¹.

²⁰

INFCIRC/274/Rev.1, IAEA, Beč (1980.).

²¹

INFCIRC/225/Rev.4 (Ispravljena verz.), IAEA, Beč (1999.).

Poglavlje 1.11.

Interni planovi za slučaj nužde na ranžirnim kolodvorima

Za transport opasnih tereta potrebno je načiniti interne planove za slučaj nužde na ranžirnim kolodvorima.

Planovi za slučaj nužde moraju djelovati tako da u slučaju nezgoda ili nepredviđenih situacija na ranžirnim kolodvorima svi sudionici / nazočni djeluju koordinirano, te da posljedice takvih nezgoda ili nepredviđenih situacija po ljudski život i okoliš budu što manje.

Određbe ovoga poglavlja u slučaju primjene informativnog lista UIC 2001. (transport opasnih tereta - vodič kroz planove za slučaj nužde na ranžirnim kolodvorima) smatraju ispunjenima²².